Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0125

ES 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšana: Komisija

1. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu par ES budžeta pārvaldību un sniegumu 2024. finanšu gadā (COM(2025)0824),

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2024. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2025)0314) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2025)0159),

– ņemot vērā Revīzijas palātas pārskatu par budžeta izpildi 2024. finanšu gadā un iestāžu atbildes[3], kā arī tās īpašos ziņojumus,

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.

– ņemot vērā deklarāciju[4] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz Komisijai par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05749/2026 – C10-0037/2026),,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[5], un jo īpaši tās 69. un 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[6], un jo īpaši tās 69. un 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. sniedz Komisijai apstiprinājumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā

---

4 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

5 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu un rezolūciju, kas ir tā neatņemama daļa, nosūtīt Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai, kā arī dalībvalstu parlamentiem un valsts un reģionālajām revīzijas iestādēm un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

2. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– ņemot vērā Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras 2024. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2024. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2025)0314) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2025)0159),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2024. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05752/2026 – C10-0050/2026),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/6001, 18.11.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6001/oj.
4 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69. un 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69. un 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. sniedz Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras direktorei apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras direktorei, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

3. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– ņemot vērā Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras 2024. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2024. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2025)0314) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2025)0159),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2024. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05752/2026 – C10-0050/2026),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/6003, 18.11.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6003/oj.
4 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69. un 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69. un 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. sniedz Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras direktorei apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras direktorei, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

4. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– ņemot vērā Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūras 2024. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2024. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2025)0314) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2025)0159),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2024. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05752/2026 – C10-0050/2026),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/6015, 18.11.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6015/oj.
4 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69. un 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69. un 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. sniedz Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūras direktoram apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūras direktoram, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

5. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– ņemot vērā Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūras 2024. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2024. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2025)0314) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2025)0159),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2024. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05752/2026 – C10-0050/2026),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/6023, 18.11.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6023/oj.
4 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69. un 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69. un 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. sniedz Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūras direktorei apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūras direktorei, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

6. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– ņemot vērā Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras 2024. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2024. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2025)0314) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2025)0159),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2024. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05752/2026 – C10-0050/2026),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/6041, 18.11.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6041/oj.
4 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69. un 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69. un 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. sniedz Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras direktorei apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras direktorei, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

7. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Pētniecības izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– ņemot vērā Eiropas Pētniecības izpildaģentūras 2024. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2024. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2025)0314) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2025)0159),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2024. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05752/2026 – C10-0050/2026),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/6023, 18.11.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6023/oj.
4 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69. un 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69. un 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.
10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. sniedz Eiropas Pētniecības izpildaģentūras direktora pienākumu izpildītajam apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2024. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Pētniecības izpildaģentūras direktora pienākumu izpildītajam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

8. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda finanšu pārskatus un ieņēmumu un izdevumu pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0354 – C10-0158/2025),

– ņemot vērā finanšu informāciju par Eiropas Attīstības fondiem (COM(2025)0354),

– ņemot vērā Revīzijas palātas 2024. finanšu gada pārskatu par darbībām, ko finansē no devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda, un Komisijas atbildes[1],

– ņemot vērā deklarāciju[2] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumus attiecībā uz Komisijas atbrīvošanu no atbildības par Eiropas Attīstības fondu darbību īstenošanu 2024. finanšu gadā (05886/2026 – C10-0051/2026),

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū (Beninā)[3] un grozīts 2010. gada 22. jūnijā Vagadugu (Burkinafaso)[4],

– ņemot vērā Padomes 2021. gada 5. oktobra Lēmumu (ES) 2021/1764 par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses (Lēmums par aizjūras

---

1 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
2 OV C, C/2025/5405, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5405/oj.
3 OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.
4 OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp.

asociāciju, ietverot Grenlandi)[5],

– ņemot vērā 33. pantu Iekšējā nolīgumā, ko 1995. gada 20. decembrī noslēdza dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties Padomē, par Kopienas atbalsta finansējumu un pārvaldību saskaņā ar Otro finanšu protokolu, kurš pievienots Ceturtajai ĀKK un EK konvencijai[6],

– ņemot vērā 32. pantu 2000. gada 18. septembra Iekšējā nolīgumā starp dalībvalstu valdību pārstāvjiem, tiekoties Padomes sanāksmē, par Kopienas atbalsta finansēšanu un administrēšanu saskaņā ar Finanšu protokolu pie Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, kas parakstīts Kotonū (Beninā) 2000. gada 23. jūnijā, un finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kam piemēro EK Līguma Ceturto daļu[7],

– ņemot vērā 11. pantu Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu valdību pārstāvju 2013. gada 24. jūnija un 2013. gada 26. jūnija Iekšējā nolīgumā par Eiropas Savienības palīdzības finansēšanu atbilstīgi daudzgadu finanšu shēmai laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam saskaņā ar ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgumu un par finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kurām piemēro Līguma par Eiropas Savienības darbību ceturto daļu[8],

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 319. pantu,

– ņemot vērā 74. pantu 1998. gada 16. jūnija Finanšu regulā, kas attiecas uz sadarbību attīstības finansēšanas jomā atbilstīgi Ceturtajai ĀKK un EK konvencijai[9],

– ņemot vērā 119. pantu 2003. gada 27. marta Finanšu regulā, ko piemēro 9. Eiropas Attīstības fondam[10],

– ņemot vērā 50. pantu Padomes 2008. gada 18. februāra Regulā (EK) Nr. 215/2008 par Finanšu regulu, ko piemēro 10. Eiropas Attīstības fondam[11],

– ņemot vērā 44. pantu Padomes 2018. gada 26. novembra Regulā (ES) 2018/1877 par finanšu regulējumu, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības

---

5 OV L 355, 7.10.2021., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
6 OV L 156, 29.5.1998., 108. lpp.
7 OV L 317, 15.12.2000., 355. lpp.
8 OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
9 OV L 191, 7.7.1998., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.
10 OV L 83, 1.4.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.
11 OV L 78, 19.3.2008., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

fondam, un ar ko atceļ Regulu (ES) 2015/323[12],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu, 102. panta trešo ievilkumu un V pielikumu,

– ņemot vērā Attīstības komitejas atzinumu,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. sniedz Komisijai apstiprinājumu par devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda 2024. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu un rezolūciju, kas ir tā neatņemama daļa, nosūtīt Padomei, Komisijai, Revīzijas palātai un Eiropas Investīciju bankai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

---

12 OV L 307, 3.12.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

9. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta pārskatu apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2023. finanšu gadā (COM(2025)0373) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu par ES budžeta pārvaldību un sniegumu 2024. finanšu gadā (COM(2025)0824),

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2024. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2025)0314) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2025)0159),

– ņemot vērā Revīzijas palātas pārskatu par budžeta izpildi 2024. finanšu gadā un iestāžu atbildes[3], kā arī tās īpašos ziņojumus,

– ņemot vērā deklarāciju[4] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz Komisijai par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05749/2026 – C10-0037/2026),

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2024. finanšu gada budžeta izpildi (05752/2026 – C10-0050/2026),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

---

1 OV L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 OV C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
4 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[5], un jo īpaši tās 69. un 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[6], un jo īpaši tās 69. un 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[7], un jo īpaši tās 14. panta 2. un 3. punktu,

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. apstiprina Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta pārskatus;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu nosūtīt Padomei, Komisijai un

---

5 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

Revīzijas palātai, kā arī dalībvalstu parlamentiem un valsts un reģionālajām revīzijas iestādēm un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

10. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa lēmums par devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda 2024. finanšu gada pārskatu apstiprināšanu (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda finanšu pārskatus un ieņēmumu un izdevumu pārskatus par 2024. finanšu gadu (COM(2025)0354 – C10-0158/2025),

– ņemot vērā finanšu informāciju par Eiropas Attīstības fondiem (COM(2025)0354),

– ņemot vērā Revīzijas palātas 2024. finanšu gada pārskatu par darbībām, ko finansē no devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda, un Komisijas atbildes[1],

– ņemot vērā deklarāciju[2] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2024. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2026. gada 17. februāra ieteikumus attiecībā uz Komisijas atbrīvošanu no atbildības par Eiropas Attīstības fondu darbību īstenošanu 2024. finanšu gadā (05886/2026 – C10-0051/2026),

– ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū (Beninā)[3] un grozīts 2010. gada 22. jūnijā Vagadugu (Burkinafaso)[4],

– ņemot vērā Padomes 2021. gada 5. oktobra Lēmumu (ES) 2021/1764 par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses (Lēmums par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi)[5],

– ņemot vērā 33. pantu Iekšējā nolīgumā, ko 1995. gada 20. decembrī noslēdza dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties Padomē, par Kopienas atbalsta finansējumu un pārvaldību saskaņā ar Otro finanšu

---

1 OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
2 OV C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.
3 OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.
4 OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp.
5 OV L 355, 7.10.2021., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

protokolu, kurš pievienots Ceturtajai ĀKK un EK konvencijai[6],

– ņemot vērā 32. pantu 2000. gada 18. septembra Iekšējā nolīgumā starp dalībvalstu valdību pārstāvjiem, tiekoties Padomes sanāksmē, par Kopienas atbalsta finansēšanu un administrēšanu saskaņā ar Finanšu protokolu pie Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, kas parakstīts Kotonū (Beninā) 2000. gada 23. jūnijā, un finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kam piemēro EK Līguma Ceturto daļu[7],

– ņemot vērā 11. pantu Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu valdību pārstāvju 2013. gada 24. jūnija un 2013. gada 26. jūnija Iekšējā nolīgumā par Eiropas Savienības palīdzības finansēšanu atbilstīgi daudzgadu finanšu shēmai laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam saskaņā ar ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgumu un par finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kurām piemēro Līguma par Eiropas Savienības darbību ceturto daļu[8],

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 319. pantu,

– ņemot vērā 74. pantu 1998. gada 16. jūnija Finanšu regulā, kas attiecas uz sadarbību attīstības finansēšanas jomā atbilstīgi Ceturtajai ĀKK un EK konvencijai[9],

– ņemot vērā 119. pantu 2003. gada 27. marta Finanšu regulā, ko piemēro 9. Eiropas Attīstības fondam[10],

– ņemot vērā 50. pantu Padomes 2008. gada 18. februāra Regulā (EK) Nr. 215/2008 par Finanšu regulu, ko piemēro 10. Eiropas Attīstības fondam[11],

– ņemot vērā 44. pantu Padomes 2018. gada 26. novembra Regulā (ES) 2018/1877 par finanšu regulējumu, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam, un ar ko atceļ Regulu (ES) 2015/323[12],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu, 102. panta trešo ievilkumu un V pielikumu,

---

6 OV L 156, 29.5.1998., 108. lpp.
7 OV L 317, 15.12.2000., 355. lpp.
8 OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
9 OV L 191, 7.7.1998., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.
10 OV L 83, 1.4.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.
11 OV L 78, 19.3.2008., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.
12 OV L 307, 3.12.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

– ņemot vērā Attīstības komitejas atzinumu,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

1. apstiprina devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda 2024. finanšu gada pārskats;

2. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu nosūtīt Padomei, Komisijai, Revīzijas palātai un Eiropas Investīciju bankai un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

11. Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa rezolūcija ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds (2025/2145(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija,

– ņemot vērā lēmumus par izpildaģentūru 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10-0085/2026),

A. tā kā līdz ar turpināmības klauzulas stāšanos spēkā 2020. gada 31. decembrī vienpadsmitais EAF ir sasniedzis savu pēdējo posmu; tā kā tomēr līdz 2023. gada 31. decembrim tika parakstīti konkrēti līgumi par spēkā esošajiem finansēšanas nolīgumiem un no EAF finansēto projektu īstenošana turpināsies līdz to galīgajai pabeigšanai;

B. tā kā devītais, desmitais un vienpadsmitais EAF[1] netika integrēti Savienības vispārējā budžetā un tos līdz pat slēgšanai turpinās īstenot atsevišķi un par tiem ziņos atsevišķi;

C. tā kā 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmā palīdzība ĀKK valstīm attīstības sadarbības jomā ir integrēta Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā “Eiropa pasaulē” (“NDICI — “Eiropa pasaulē”“) kā ES vispārējā budžeta daļa, savukārt palīdzība attīstības sadarbības jomā AZT, tai skaitā Grenlandei, ir iekļauta Lēmumā par aizjūras asociāciju;

D. tā kā EAF gandrīz pilnībā pārvalda Komisijas Starptautisko partnerību ģenerāldirektorāts (*INTPA* ĢD) un tikai nelielu daļu (7 %)

---

[1] Vienpadsmitais EAF aptver DFS 2021.–2027. gadam.

no 2023. gada EAF izdevumiem pārvalda Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorāts (*NEAR* ĢD);

Politiskās prioritātes

1. uzsver, ka ir svarīgi ievērot Savienības pamatvērtības un principus, kas noteikti Līgumā par Eiropas Savienību (LES) un Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD); saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanas procesu īpaši akcentē LES 2. pantā noteikto tiesiskuma principu, LESD 317. pantā noteikto pareizas finanšu pārvaldības principu un LESD 325. pantā noteikto krāpšanas apkarošanu un Savienības finanšu interešu aizsardzību;

2. atgādina, ka tiesiskuma un pamattiesību ievērošana ir priekšnoteikums Savienības budžeta pareizai finanšu pārvaldībai un ka Komisijas rīcībā ir plašs instrumentu klāsts, lai nodrošinātu šo principu ievērošanu; ar nopietnām bažām norāda uz pastāvīgo regresu tiesiskuma jomā un sistēmisko korupciju un uzbrukumiem pamattiesībām vairākās dalībvalstīs, kas tieši ietekmē Savienības līdzekļu pareizu pārvaldību, un norāda, ka Savienības līdzekļu trūkums satraucoši ietekmē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu; jo īpaši akcentē situācijas pasliktināšanos Ungārijā, kur vērojama plaša korupcija un iesakņojušies oligarhu tīkli — aspekti, kam pastāvīgi jāpievērš uzmanība; pauž nožēlu par to, ka, lai gan problēmas turpina pastāvēt vai saasinās, samazinoties iesaldēto līdzekļu summām, ir sarucis Komisijas izdarītais spiediens rosināt jēgpilnas reformas; uzsver, ka Komisija nevar palikt tikai pie uzraudzības — tai ir pilnībā un konsekventi jāizmanto pieejamie instrumenti, lai apturētu vai aizsargātu Savienības finansējumu gadījumos, kad tiesiskuma nepilnības ietekmē pareizu finanšu pārvaldību visās attiecīgajās dalībvalstīs; uzsver, ka prasība ievērot tiesiskumu ir jāattiecina uz visiem Savienības programmu dalībniekiem, tostarp trešām valstīm;

3. atkārtoti uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi visās Savienības darbībās aizsargāt bērnu tiesības; pauž nopietnas bažas par ANO Neatkarīgās starptautiskās izmeklēšanas komisijas Ukrainas jautājumos konstatējumiem attiecībā uz Ukrainas bērnu deportāciju un piespiedu pārvietošanu uz Krieviju, kā dokumentēts minētās komisijas ziņojumos; uzsver, ka Eiropas Savienībai savas kompetences ietvaros ir jārīkojas kā konstruktīvam un uzticamam starptautiskās tiesiskās un institucionālās sistēmas rīcībspēkam, dodot savu ieguldījumu daudzpusējos centienos, kuru mērķis ir identificēt attiecīgos bērnus, precizēt viņu atrašanās vietu, atbalstīt ģimenes locekļu meklēšanu un ģimenes atkalapvienošanos un veicināt šo bērnu drošu atgriešanos saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un bērna interesēm; uzsver, ka Savienības politikai un finansēšanas instrumentiem būtu konsekventi jāatbalsta starptautiskā sadarbība bērnu tiesību aizsardzības, tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamības, rehabilitācijas un reintegrācijas

jomā, kā arī saukšana pie atbildības par nopietniem starptautisko humanitāro tiesību un starptautisko cilvēktiesību pārkāpumiem;

4. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Revīzijas palāta (turpmāk — Revīzijas palāta) attiecībā uz 2024. gadu atkal sniegusi pozitīvu atzinumu par pārskatu ticamību un ieņēmumu likumību un pareizību; vienlaikus pauž nožēlu, ka Revīzijas palātai jau sesto gadu pēc kārtas nācies sniegt negatīvu atzinumu par Savienības budžeta izdevumu likumību un pareizību un atzinumu ar iebildēm par Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) izdevumu likumību un pareizību;

5. norāda, ka Revīzijas palāta savā 2024. gada pārskatā uzsver vairākas problēmas, kas raisa nopietnas bažas; atzinīgi vērtē to, ka kopējais kļūdu īpatsvars 2024. gadā ir samazinājies līdz 3,6 % (2023. gadā — 5,6 %); tomēr uzsver, ka šis samazinājums būtu jāinterpretē piesardzīgi, jo tas ne vienmēr atspoguļo finanšu pārvaldības vai kontroles sistēmu efektivitātes uzlabošanos, bet gan to varētu ietekmēt arī citi no konteksta izrietoši faktori, piemēram, ar Covid-19 saistīto ārkārtas izdevumu izbeigšanās, salīdzinoši zemais budžeta izpildes līmenis 2024. gadā un 2021.–2027. gada DFS īstenošanas sākuma posms; pauž īpašas bažas par to, ka, lai gan kļūdu īpatsvars izdevumu kategorijā "Kohēzija, noturība un vērtības" ir samazinājies no 9,3 % līdz 5,7 %, tas joprojām ievērojami pārsniedz 2 % būtiskuma slieksni, un Revīzijas palāta arvien konstatē nepilnības gan Komisijas, gan dalībvalstu kontroles un atklāšanas sistēmās; pauž bažas par to, ka šo konstatēto nepilnību atkārtošanās varētu normalizēt pašreizējo kļūdu līmeni kohēzijas politikā; šajā ziņā pauž nopietnas bažas par priekšlikumiem nākamajā DFS ieviest jaunu izdevumu modeli, kas vēl vairāk balstītos uz dalībvalstu kontroles sistēmām, neraugoties uz to, ka joprojām augstā kļūdu īpatsvara pamatcēloņi vēl nešķiet pienācīgi novērsti; atgādina, ka kohēzijas politika ir un paliek būtisks Savienības instruments ekonomiskās, sociālās un teritoriālās konverģences veicināšanai un līdzsvarotas attīstības atbalstam reģionos, un uzsver, ka ikvienā nākotnes izdevumu modeļu reformā ir jāsaglabā kohēzijas politikas mērķi, prognozējamība un tieši šai jomai paredzētais budžeta satvars;

6. pauž nopietnas bažas par pastāvīgajiem trūkumiem ANM īstenošanā; norāda, ka Revīzijas palāta trešo gadu pēc kārtas ir sniegusi atzinumu ar iebildēm par ANM izdevumu likumību un pareizību un ka tās lēstā konstatējumu minimālā finansiālā ietekme pārsniedz būtiskuma slieksni; uzsver Revīzijas palātas konstatētos nopietnos revīzijas un kontroles trūkumus, kas joprojām iedragā pārliecību par ANM līdzekļu pareizu izmantošanu; jo īpaši pauž bažas par ievērojamo pārskatatbildības trūkumu, ko izraisa uzticamas un pilnīgas informācijas trūkums par Savienības finansējuma galasaņēmējiem, jo īpaši tāpēc, ka ANM kontekstā Komisijas interpretācija par jēdzienu "galasaņēmējs" ir pretrunā spēkā esošajiem tiesību aktiem; atgādina, ka Parlaments iepriekšējās rezolūcijās par budžeta izpildes apstiprināšanu attiecībā uz ANM ir

vairākkārt paudis nopietnas bažas, tostarp par galasaņēmēju pārredzamību; uzskata, ka Komisijai būtu jāsāk pienākumu neizpildes procedūras; uzskata arī, ka Komisijai būtu jārīkojas bez liekas kavēšanās un pilnībā jāīsteno savas Līgumu uzraudzības pilnvaras, vēršoties pret dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka iedzīvotājiem un ieinteresētajām personām ir pilnīga piekļuve šai informācijai; ja Komisija tā nerīkosies, Parlaments apsvērs visus piemērotos pasākumus atbilstības nodrošināšai, ko paredz tā prerogatīvas, tostarp tiesvedību;

7. ar bažām norāda, ka pašreizējais kohēzijas fondu izpildes līmenis ir ievērojami zemāks nekā iepriekšējā 2014.–2020. gada DFS, un vienlaikus līdz 2024. gada beigām bija izmaksāti tikai aptuveni 50 % ANM līdzekļu, kas nozīmē, ka atlikušie 50 % līdzekļu ir jāizmaksā pirms ANM īstenošanas perioda beigām 2026. gada decembrī; ar bažām norāda, ka kopējā neatmaksāto Savienības obligāciju summa 2024. gada beigās bija palielinājusies līdz 578,2 miljardiem EUR, un ar bažām norāda uz Revīzijas palātas aplēsēm, ka šī summa līdz 2027. gada beigām varētu sasniegt 900 miljardus EUR, kas saistīto procentu maksājumu un pamatsummas atmaksas dēļ radīs ievērojamu slogu nākamajām DFS; norāda, ka visos turpmākajos lēmumos, kas attieksies uz budžetu, ir jāņem vērā Savienības parāda atmaksājamība;

8. uzsver, ka pārredzamība nav abstrakts pārvaldības princips, bet gan efektīvas kontroles vides pamatelements; uzsver, ka nepilnīga dokumentācija, nekonsekventa reģistrācijas prakse vai neformālu saziņas kanālu izmantošana tiešā veidā vājina revīzijas izsekojamību un mazina budžeta izpildes apstiprinātājiestādes spēju novērtēt likumību, pareizību un pareizu finanšu pārvaldību; šajā sakarā pauž nožēlu par to, ka pēdējo gadu laikā ir bijuši daudzas situācijas, kurās Komisija nav ievērojusi saprātīgus pārredzamības standartus, un norāda uz Vispārējās tiesas spriedumu lietu T-36/23[2] *Stevi* un *The New York Times* pret Komisiju; atgādina, ka saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001 īsziņas, ko nosūtījuši vai saņēmuši Savienības ierēdņi, tiks uzskatītas par dokumentiem tikai tad, ja tās attiecas uz Savienības politiku vai lēmumiem; uzsver, ka Komisijai būtu jānodrošina, ka pārredzamības prakse atbilst augstiem pārvaldības standartiem, lai garantētu, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestāde var pilnībā novērtēt likumību un pareizību un Savienības budžeta pareizu finanšu pārvaldību; norāda, ka ir svarīgi laikus atbildēt uz pieprasījumiem sniegt piekļuvi dokumentiem; mudina Komisiju stiprināt savas procedūras, lai nodrošinātu, ka uzraudzības struktūras var pilnībā novērtēt likumību, pareizību un pareizu finanšu pārvaldību; uzskata, ka nespēja nodrošināt pienācīgu dokumentāciju un pārredzamību augstākās vadības līmenī var

---

2 Vispārējās tiesas spriedums, 2025. gada 14. maijs, *Matina Stevi* un *the New York Times Company* / Eiropas Komisija, T-36/23, ECLI:EU:T:2025:483.

apdraudēt sabiedrības uzticēšanos, institucionālo pārskatatbildību un paļaušanos uz Komisiju kā Līgumu uzraudzītāju; aicina Komisijas vadību pilnībā nodrošināt pārredzamības prasību izpildi, visas ar darbu saistītās saziņas pienācīgu reģistrāciju, tostarp priekšsēdētājas un kolēģijas locekļu līmenī, un stiprināt iekšējās procedūras un pārskatatbildības mehānismus, lai turpmāk novērstu līdzīgas nepilnības;

9. norāda, ka tika konstatēts, ka bijušais Čehijas premjerministrs iepriekšējā pilnvaru termiņa laikā bija interešu konflikta situācijā, kā rezultātā tika apturēts un finansiāli koriģēts Savienības finansējums; pieņem zināšanai premjerministra publiskos paziņojumus, kuros pausts nodoms, izveidojot, kā tiek apgalvots, neatgriezenisku trasta mehānismu, atteikties no īpašumtiesībām un kontroles pār uzņēmējdarbības interesēm, kas varētu saņemt Savienības fondu atbalstu; atgādina, ka ir svarīgi izveidot pārbaudāmu juridisko kārtību, lai novērstu jebkādu risku, ka ar Savienības līdzekļiem varētu tikt atbalstītas valsts amatpersonu privātās uzņēmējdarbības intereses; uzsver, ka dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ir ieviesti efektīvi aizsardzības pasākumi, lai saglabātu pārredzamību, tostarp attiecībā uz informācijas par faktiskajiem īpašniekiem atklāšanu, integritāti un Savienības līdzekļu pareizu finanšu pārvaldību;

10. uzsver, ka Komisijas locekļiem, gan pildot pašreizējos pienākumus, gan iepriekšējos amatos ir jāievēro visaugstākie integritātes, neatkarības un pārskatatbildības standarti; ar bažām norāda, ka laikā, kad pašreizējais veselības un dzīvnieku labturības komisārs vēl bija kaimiņattiecību un paplašināšanās komisārs, viņa atbildībā esošajā NEAR ĢD netika aizpildītas vairākas augstākā līmeņa vadītāju amata vietas, un norāda, ka informācija, ko Komisija šajā sakarā sniedza viedokļu apmaiņā ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādi, bija neprecīza; uzsver, ka Komisijai ir jānodrošina, lai visi kolēģijas locekļi, pildot savus pienākumus, ievērotu nepieciešamos integritātes, neatkarības un profesionālās rīcības standartus, jo īpaši gadījumos, kad minētie pienākumi ietver politiski sensitīvu portfeļu un ievērojamu Savienības līdzekļu pārvaldību; uzskata, ka, kopumā raugoties, pagātnē pieredzētās nopietnās un ilgstošās pārvaldības nepilnības NEAR ĢD, neprecīzas informācijas sniegšana Parlamentam saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru un piedevām vēl iepriekš izklāstītās bažas par rīcību un neatkarību liecina par tendenci, kas nav saderīga ar pārskatatbildības, uzticamības un pareizas pārvaldības standartiem, kuri tiek prasīti no Komisijas locekļa;

11. uzsver, ka Komisijai ir jārīkojas pilnīgi objektīvi un pārredzami, tostarp novēršot interešu konfliktus, nodrošinot skaidru pārskatatbildību par Savienības līdzekļu pārvaldību un ievērojot pašai savas pamatnostādnes attiecībā uz tiesiskumu; aicina Komisiju stiprināt pārredzamību un pārskatatbildību attiecībā uz tās īpašo padomdevēju iecelšanu un darbību, sistemātiski publicējot detalizētu

informāciju par to atlases kritērijiem, pilnvarām, uzdevumiem, darbības ilgumu, atalgojumu un interešu deklarācijām; uzsver, ka īpašajiem padomdevējiem var būt būtiska ietekme uz politikas izstrādi un tādēļ uz tiem ir jāattiecina skaidri pārvaldības standarti, regulāras ziņošanas pienākums un proaktīva informācijas atklāšana saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem un LESD 15. panta 3. punktu;

12. uzsver, ka Komisijas turpmāko pasākumu rezultātā tās kompetence nevar tikt paplašināta ārpus Līgumos paredzētās darbības jomas;

13. norāda, ka vairākos īpašajos ziņojumos, kas tikuši izstrādāti pēdējos gados, Revīzijas palāta ir konstatējusi trūkumus Komisijas metodikā Savienības izdevumu ietekmes aplēšanai uz klimatu, kā rezultātā, izmantojot *ex ante* marķēšanas sistēmas, novērtējums sistemātiski bijis pārāk augsts, jo veikts, pamatojoties uz darbību paredzamo ietekmi, nevis ņemot vērā faktiskos rezultātus; uzsver, ka pašreizējās metodikas ierobežojumi var ietekmēt paziņoto skaitļu ticamību un budžeta izpildes apstiprinātājiestādes veikto snieguma novērtējumu; turklāt norāda, ka pašreizējā metodika klimata un bioloģiskās daudzveidības izdevumu izsekošanai pilnībā neaptver visu Savienības darbību ietekmi, tostarp ietekmi, ko rada atsevišķi kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros veikti pasākumi; norāda, ka principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" (*DNSH*) piemērošana palīdz novērst neatbilstīgu pasākumu īstenošanu; uzsver, ka šādi metodoloģiski ierobežojumi var radīt pārskatatbildības problēmas budžeta izpildes apstiprinātājiestādei; uzsver, ka Parlamenta spēja veikt efektīvu budžeta kontroli ir atkarīga no pārredzamiem un pārbaudāmiem projekta līmeņa pierādījumiem par atbilstību vides prasībām un ietekmi uz vidi;

14. atgādina, ka NVO dotāciju nolīgumu pārskatīšanā, ko Komisija veica 2024. gadā, netika konstatēti tiesību aktu noteikumu pārkāpumi; tomēr uzsver, ka uz ikvienu Savienības finansējuma saņēmēju, tostarp NVO, būtu jāattiecina stingras, samērīgas un uz risku balstītas kontroles un pārredzamības prasības atbilstoši tiesību normām un pareizai finanšu pārvaldībai; uzsver, ka budžeta kontrole, aizsardzības pasākumi un pārredzamības prasības ir jāpiemēro neitrālā, samērīgā un uz pierādījumiem balstītā veidā, nodrošinot, ka pārredzamība un uzraudzība tiek efektīvi piemērota visām saņēmēju kategorijām un ka pārbaude ir balstīta uz risku; uzsver, ka pārredzamības trūkums mazina uzticēšanos budžeta izpildes apstiprināšanas procesam un ka, lai nodrošinātu pārbaudes efektivitāti, ir jāpiemēro vienādi standarti visiem saņēmējiem; pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumus Īpašajā ziņojumā 11/2025 "NVO piešķirtā ES finansējuma pārredzamība";

15. norāda, ka saskaņā ar Līgumiem pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir likumīgi Savienības finansējuma saņēmēji un bieži vien atbalsta Savienības mērķu sasniegšanu; uzsver, ka budžeta

kontrole, aizsardzības pasākumi un pārredzamības prasības ir jāpiemēro neitrāli, samērīgi un pamatojoties uz pierādījumiem, kā arī pienācīgi ņemot vērā juridisko noteiktību; uzsver, ka selektīva pārredzamība var mazināt uzticēšanos budžeta izpildes apstiprināšanas procesam un ka, lai nodrošinātu pārbaudes efektivitāti, ir konsekventi jāpiemēro salīdzināmi standarti visiem saņēmējiem; pieņem zināšanai, ka šajā sakarībā Parlamentā ir izveidota Kontroles darba grupa;

16. norāda, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO) ir ārkārtīgi svarīgs elements demokrātisko vērtību uzturēšanā dinamiskas un dzīvīgas demokrātiskās sabiedrības atbalstam un tās nodrošina stabilu pamatu visu attiecīgo viedokļu plašam atspoguļojumam dažādās debatēs, un uzsver, ka saskaņā ar Finanšu regulu PSO šo funkciju veikšanai var saņemt atbalstu no Savienības fondiem, kā to paredz Līguma par Eiropas Savienību 11. pants;

17. atgādina — sakarā ar steidzamo nepieciešamību palielināt Savienības aizsardzības spējas, kopš brīža, kad sākās Krievijas nelikumīgais agresijas karš pret Ukrainu, ir palielinājies Savienības aizsardzības finansēšanas instrumentu skaits un apjoms; uzskata, ka aizsardzība un atbalsts Ukrainai pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā ir jāuzskata par budžeta prioritāti un ka šā mērķa izpildei būtu jāpiešķir pienācīgi resursi; uzsver, ka drošības un aizsardzības finansējumam ir vajadzīga visaptveroša Savienības pieeja, raugoties gan uz konvencionāliem militārajiem draudiem, gan nekonvenciāliem draudiem, tostarp hibrīddraudiem, piemēram, saistībā ar mākslīgo intelektu, bezpilota lidaparātiem un kiberuzbrukumiem; uzskata, ka tehnoloģiju finansēšanā par prioritāti būtu jānosaka tehnoloģijas, kas sniedz vislielākās darbības priekšrocības; uzsver, ka līdztekus izdevumiem ir jāpalielina arī demokrātiskā pārskatatbildība, revidējamība un pārredzamība, vienlaikus atzīstot, ka leģitīmas drošības prasības var ierobežot konkrētas sensitīvas informācijas izpaušanu, nemazinot budžeta izpildes apstiprinātājiestādes vispārējo spēju veikt efektīvu uzraudzību; uzsver, ka ir vēl vairāk jāuzlabo Savienības aizsardzības finansējuma pārredzamība, tostarp nodrošinot, ka revīzijas kārtība ir samērīgi pielāgota attiecīgo aizsardzības darbību sensitivitātei, tomēr pilnībā nodrošinot efektīvu uzraudzību un to, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestāde var veikt visu Savienības finansēto darbību demokrātisku kontroli gan pieņemšanas, gan izstrādes, gan īstenošanas posmos;

18. uzsver, ka līdztiesība ir viena no Savienības pamatvērtībām un ir nostiprināta Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (turpmāk — Harta); atgādina par Savienības apņemšanos integrēt dzimumu līdztiesības aspektu politikas veidošanā un Savienības līdzekļu izmantošanā, tostarp ievērojot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā un izpildē;

19. atgādina par nolīgumu, ar ko izveido starpiestāžu ētikas standartu

struktūru Līguma par Eiropas Savienību 13. pantā minēto iestāžu un padomdevēju struktūru locekļiem;

20. atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt, lai Savienības līdzekļi tiktu piešķirti un īstenoti, pilnībā ievērojot Finanšu regulu un Savienības pamatvērtības; uzsver, ka ir vajadzīga pienācīga uzraudzība, pārredzamība un aizsardzības pasākumi, lai novērstu krāpšanu, interešu konfliktus, korupciju, dubultu finansēšanu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu, tostarp no to saņēmēju puses, kuru darbības nav saderīgas ar Savienības vērtībām; šajā sakarā uzsver visas Savienības krāpšanas apkarošanas arhitektūras būtisko nozīmi un pauž zināmas bažas par dažu dalībvalstu atteikšanos sadarboties ar vienu no tās elementiem, proti, Eiropas Prokuratūru (*EPPO*);

Galvenie ieteikumi

21. jo īpaši aicina Komisiju:

i) steidzami atkārtoti izvērtēt un novērst tiesiskuma situācijas pasliktināšanos un riskus Savienības budžetam Ungārijā un veikt visas vajadzīgās darbības, kas paredzētas Nosacītības regulā, un izmantot citus pieejamos instrumentus, tostarp pilnīgi apturēt Savienības līdzekļu izmaksu;

ii) konsekventi un precīzi piemērot noteikumus attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulā (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu[3] (ANM regula) minētajiem “galasaņēmējiem”, pārskatot savus norādījumus par ANP, sazināties ar dalībvalstīm par “galasaņēmēju” definīcijas pareizu piemērošanu, nodrošināt, ka dalībvalstis ievāc un sniedz informāciju par struktūrām, kuras ir galīgās līdzekļu saņēmējas, neiekļaujot šajā informācijā saņēmējus, kuri ir tikai starpniekstruktūras, piemēram, ministrijas vai vadošās iestādes, un darīt šo informāciju pieejamu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei līdz pēdējam ANM līdzekļu izmaksas termiņam, un vajadzības gadījumā uzsākt pārkāpuma procedūras;

iii) publicēt galasaņēmēju un darbuzņēmēju sarakstu attiecībā uz visiem instrumentiem saskaņotā, mašīnlasāmā formātā;

iv) nodrošināt atbilstību Savienības noteikumiem par piekļuvi dokumentiem, tostarp īsziņām, vienlaikus atzīstot, ka sabiedrību interesējoša institucionālā saziņa būtu jādara pieejama samērīgi un ievērojot juridiskās un drošības prasības, lai nodrošinātu demokrātisku pārraudzību un pārskatatbildību;

---

[3] OV L 57, 18.2.2021., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

v) atbilstoši piemērojamajiem Savienības noteikumiem un aizsardzības pasākumiem nodrošināt, ka saņēmējiem, tostarp tādiem, kuri saistīti ar Eiropadomes locekļiem, netiek tiešā vai netiešā veidā izmaksāti Savienības līdzekļi, ja ir konstatēts interešu konflikts un tas nav uzskatāmi un pārbaudāmi atrisināts;

vi) nodrošināt, ka visi komisāri un augstākās amatpersonas pilda savas funkcijas, pilnībā ievērojot Savienības noteikumus par integritāti, interešu konfliktiem un pareizu pārvaldību;

vii) pienācīgi piemērot kontroles sistēmu Savienības izdevumiem, kas saistīti ar klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķiem, tostarp samērīgu pārbaudes mehānismu, klimata datu savlaicīgu paziņošanu projektu līmenī un pārredzamu informēšanu par ietekmi uz vidi saskaņā ar Revīzijas palātas ieteikumiem un pienācīgi ņemot vērā darbības iespējamību un ekonomisko konkurētspēju; uzlabot rezultātu uzraudzību un paziņošanu, aplūkojot ne tikai izdevumu mērķrādītājus vien, tā tiecoties maksimāli palielināt klimatam un bioloģiskajai daudzveidībai veltītā Savienības finansējuma ietekmi;

viii) atbilstoši Finanšu regulai pārbaudīt visus potenciāli krāpnieciskos vai nelikumīgos saņēmējus; atgādina, ka ir svarīgi pienācīgi uzraudzīt Savienības finansējumu, īpašu uzmanību pievēršot Savienības pamatvērtību ievērošanai, un atgādina par Komisijas juridisko pienākumu nodrošināt, lai saņēmēji ievērotu šīs vērtības un nepieļautu pārkāpumus savā profesionālajā darbībā;

ix) nodrošināt, ka *EPPO* ir pietiekami resursi, lai izmeklētu krāpšanas gadījumus, kas saistīti ar Savienības finansējumu, ņemot vērā pieaugošo izmeklēšanu skaitu un lielos aplēstos zaudējumus;

x) turpināt centienus ievērot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā un izpildē un sekot līdzi Savienības budžeta ietekmei uz dzimumu līdztiesības veicināšanu;

I NODAĻA. Daudzgadu finanšu shēma (DFS)

Eiropas Revīzijas palātas ticamības deklarācija un budžeta un finanšu pārvaldība

Pārskatu ticamība

22. atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta savā gada pārskatā par 2024. finanšu gada budžeta izpildi[4] konstatējusi, ka Eiropas Savienības attiecīgā gada konsolidētie pārskati ir ticami; norāda, ka Revīzijas palāta jau kopš 2007. gada katru gadu ir sniegusi pozitīvu atzinumu par pārskatu ticamību;

23. norāda, ka 2024. gada 31. decembrī kopējās saistības bija 827,3 miljardi EUR un kopējie aktīvi — 518,5 miljardi EUR; norāda, ka no tā izrietošā 308,8 miljardu EUR starpība parāda Savienības negatīvos neto aktīvus, kas atspoguļo parādu un to izdevumu daļu, kuri jau bija radušies līdz 2024. gada 31. decembrim un jāfinansē no nākamajiem budžetiem; turklāt norāda, ka negatīvais ekonomiskais rezultāts 2024. gadā kopumā bija 97,2 miljardi EUR, un *NextGenerationEU* (*NGEU*) iztērētās summas būtiski ietekmēja gan negatīvo neto aktīvu pozīciju, gan ekonomisko rezultātu;

24. norāda, ka 2024. gada beigās saņēmējiem radušos, bet vēl nepieprasīto attiecināmo izdevumu aplēstā vērtība, kas reģistrēta kā uzkrātie izdevumi, bija 160,7 miljardi EUR (2023. gadā — 155,2 miljardi EUR), no kuriem 7,9 miljardi EUR ir saistīti ar prognozētajiem ANM turpmākajiem maksājumiem;

25. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas secinājumu, ka aktīvi, saistības, ieņēmumi un izdevumi, tostarp tie, kas saistīti ar *NGEU*, aplēse saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanās procesu un Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekme, konsolidētajos gada pārskatos ir atspoguļoti pareizi;

Savienības ieņēmumu likumība un pareizība

26. ņem vērā Revīzijas palātas secinājumu, ka Savienības ieņēmumos nav būtisku kļūdu un ka Revīzijas palātas pārbaudītās pārvaldības sistēmas kopumā bija efektīvas;

Savienības izdevumu likumība un pareizība

27. pauž nopietnu nožēlu par to, ka Revīzijas palāta sesto gadu pēc kārtas sniegusi negatīvu atzinumu par Savienības budžeta izdevumu likumību un pareizību; atgādina, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestāde turpina cieši uzraudzīt situācijas attīstību un

---

4. OV C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.

atkārtoti izvērtē situāciju budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras kontekstā; uzsver, cik svarīgi ir pastāvīgi un neatlaidīgi censties novērst pamatā esošos trūkumus un stiprināt gan Komisijas, gan dalībvalstu finanšu pārvaldību un kontroles mehānismus; norāda, ka tas, ka Revīzijas palāta un Komisija piemēro atšķirīgas juridiskās un metodiskās definīcijas, rada grūtības budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

28. atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palātas aplēstais kļūdu līmenis 2024. gada izdevumos ir samazinājies līdz 3,6 %, kas ir par diviem procentpunktiem mazāk nekā 5,6 % 2023. gadā; ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta joprojām atklāj būtiskas problēmas atlīdzinājuma izdevumos, kas veido lielāko daļu no kopējā kļūdu īpatsvara, aplēstajam kļūdu līmenim sasniedzot 5,7 %; pieņem zināšanai, ka Revīzijas palātas konstatēto kļūdu ietekme novērtēta gan kā būtiska, gan visaptveroša;

29. norāda, ka Komisijas 2024. gada aplēses par risku maksājumu veikšanas brīdī, kas aptver visas DFS izdevumu kategorijas, izņemot 3. izdevumu kategoriju, konsekventi ir zemākas nekā Revīzijas palātas ticamības intervāli, jo īpaši 2. un 6. izdevumu kategorijā, un uzskata, ka tas atspoguļo arī būtiskās abu iestāžu metodiskās un ar pilnvarām saistītās atšķirības;

30. norāda, ka atšķirībā no Revīzijas palātas, kurai ir pienākums ziņot par visām kļūdām neatkarīgi no tā, vai ir iespējama finanšu korekcija, Komisija ziņo tikai par pārkāpumiem, par kuriem tā uzskata, ka līdzekļu atgūšana ir juridiski pamatota; atgādina, ka saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulu (KNR) Komisija par “pārkāpumu” uzskata jebkuru piemērojamo tiesību aktu pārkāpumu, kas noticis ekonomikas dalībnieka darbības vai bezdarbības dēļ un kas kaitē vai varētu kaitēt Savienības budžetam, radot tajā nepamatotus izdevumus, savukārt Revīzijas palāta kā “kļūdu” definē visus maksājumus, kuri veikti, neievērojot prasītos nosacījumus; atkārtoti pauž bažas par to, ka Komisija un Revīzijas palāta, ņemot vērā to atšķirīgos institucionālos uzdevumus, piemēro atšķirīgas juridiskās interpretācijas un metodiskās definīcijas, kas var radīt neskaidrības; pauž bažas par to, ka Komisija, iespējams, sistemātiski pārāk zemu novērtē pastāvošo kļūdu līmeni; pauž atbalstu kopējas revīzijas pieejas un metodikas izstrādei;

31. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai publiskās iestādes efektīvi atgūtu summas, kas nepamatoti zaudētas krāpšanas, izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, pārkāpumu un administratīvās sadrumstalotības dēļ, jo tas ir būtisks publisko finanšu aizsardzības elements; aicina Komisiju uzlabot pārredzamību, katru gadu publicējot skaidru informāciju par atgūtajām summām, finanšu korekcijām un konfiskācijām, kas saistītas ar Savienības izdevumiem un sadarbību izpildes jomā, un šo informāciju sniegt saskaņotā un pieejamā veidā, atbalstot pārskatatbildību, taču vienlaikus izvairoties

no nevajadzīga administratīvā sloga;

32. atkārtoti pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisijas veiktajā riska novērtējumā faktiskais riska līmenis vairākās jomās, visticamāk, novērtēts pārāk zemu; norāda, ka atsevišķās pārvaldības un kontroles sistēmās konstatētie trūkumi var ietekmēt revīzijas secinājumu vispārējo ticamību; uzsver, ka ir nepieciešams nodrošināt stingru uzraudzību visos pārvaldības veidos; atzinīgi vērtē to, ka no 2025. gada Revīzijas palāta vairs neiekļaus revīzijas izlasēs darījumus, kurus jau ir pārskatījusi Komisija vai valstu revīzijas iestādes, — šīs izmaiņas bija vajadzīgas tāpēc, ka minētā pieeja, lai gan paredzams, ka tajā atklāsies maz kļūdu vai to nebūs vispār, ir atkārtoti izrādījusies neuzticama; uzsver, ka šāda notikumu attīstība rada nopietnas šaubas par Savienības kontroles sistēmu efektivitāti un pastiprina Parlamenta jau sen pausto prasību pēc uzticamiem ticamības nodrošināšanas mehānismiem visos pārvaldības veidos;

33. aicina Komisiju paātrināt sadarbspējīgu krāpšanas apkarošanas un datizraces rīku ieviešanu visos pārvaldības veidos, ļaujot veikt faktisko īpašumtiesību, iepirkuma riska rādītāju un dubultas finansēšanas signālu kontrolpārbaudes; mudina Komisiju katru gadu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šo rīku tvērumu un efektivitāti, tostarp par to izmantošanu vadošajās iestādēs; atkārtoti norāda, ka ir steidzami nepieciešams obligāti izmantot datizraces un mākslīgā intelekta rīkus, lai efektīvi apkarotu krāpšanu un pārkāpumus;

34. uzsver, ka Revīzijas palātas ticamības deklarācijā norādītais aplēstais kļūdu līmenis Savienības izdevumos atspoguļo maksājumus, kuri atbilstoši Revīzijas palātas vērtējumam ne visā pilnībā atbilst piemērojamiem noteikumiem un nosacījumiem; uzskata, ka, lai gan tas neliecina par krāpšanu vai korupciju un automātiski nenozīmē resursu izšķērdīgu izmantošanu, tomēr tas norāda uz jomām, kurās korektīvi pasākumi var stiprināt noteikumu pienācīgu piemērošanu un efektīvi aizsargāt Savienības finanšu intereses; pauž nožēlu par to, ka pastāvīgais kļūdu līmenis, lai gan tam bieži vien ir tehnisks cēlonis, tik un tā var mazināt sabiedrības uzticēšanos pareizai Savienības budžeta finanšu pārvaldībai;

35. atgādina, ka, kā noteikts Līgumos, budžeta izpildes apstiprinātājiestādei, lai tā varētu pieņemt lēmumu par attiecīgā gada budžeta izpildes apstiprināšanu, ir vajadzīga Revīzijas palātas sniegtā ticamības deklarācija par pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu likumību un pareizību gada beigās; norāda, ka Savienības izdevumu programmas ir daudzgadu programmas un ka to pārvaldības un kontroles sistēmas aptver vairākus gadus, ļaujot veikt korekcijas un atgūt līdzekļus pēc gada beigām;

36. atgādina, ka Komisijai ir galvenā atbildība par Savienības finanšu intereses apdraudošas krāpšanas novēršanu un atklāšanu; norāda, ka

Revīzijas palātai saskaņā ar savām pilnvarām ir jāziņo par visiem revīzijas darbā konstatētajiem pārkāpumiem; turklāt norāda, ka Revīzijas palāta ziņo Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) par aizdomām par noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir *EPPO* kompetences jomā, kā arī par aizdomām par krāpšanu, korupciju vai citām nelikumīgām darbībām; norāda, ka 2024. gadā Revīzijas palāta ziņoja *OLAF* par 19 gadījumiem, kuros pastāvēja aizdomas par krāpšanu, un vienlaikus ziņoja *EPPO* par septiņiem no šiem gadījumiem, un līdz šim saistībā ar minētajiem gadījumiem ir veiktas sešas *OLAF* izmeklēšanas un septiņas *EPPO* izmeklēšanas; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas regulāros ziņojumus *OLAF* un *EPPO*, jo īpaši ņemot vērā to, ka revīzijas darbībās iegūtā informācija ir ļoti ticama; uzsver, ka par visiem Revīzijas palātas konstatētajiem neatbilstīgu izdevumu gadījumiem būtu jāziņo *OLAF* un *EPPO*, lai šīs kompetentās struktūras izvērtētu, vai pastāv krāpniecisks nodoms, kas pamatotu turpmāku izmeklēšanu; uzsver, ka ir svarīgi turpināt koordinētu sadarbību starp Komisiju, *OLAF*, *EPPO* un Revīzijas palātu, lai atbilstoši to attiecīgajām pilnvarām nodrošinātu savlaicīgus un efektīvus pēckontroles pasākumus attiecībā uz visām paziņotajām lietām; atkārtoti norāda, ka Komisijai ir jānodrošina šīm struktūrām pienācīgi resursi, lai garantētu pilnībā efektīvas pārrobežu izmeklēšanas un atklāšanas spējas; atgādina, cik svarīgi ir, lai *EPPO* un *OLAF* darbotos pilnībā neatkarīgi;

Budžeta un finanšu pārvaldība

37. norāda, ka, veicot DFS vidusposma pārskatīšanu, 2024. gada februārī pieņemtajā redakcijā tika ieviesta pārskatīta tehniskā korekcija, ar ko 2024. gada saistību apropriāciju maksimālais apjoms tika palielināts no 186,0 miljardiem EUR līdz 186,8 miljardiem EUR un maksājumu apropriāciju līmenis palielināts par 7,1 miljardu EUR, tādējādi galīgo maksājumu apropriāciju budžetu palielinot līdz 149,7 miljardiem EUR un vienlaikus saglabājot kopējo maksājumu maksimālo apjomu 170,5 miljardu EUR apmērā; turklāt norāda, ka pārskatīšanā tika izveidota arī Ukrainai paredzētā rezerve un Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments (*EURI*) kā jauni īpaši instrumenti, uz ko neattiecas DFS maksimālās summas;

38. norāda, ka budžeta lēmējinstitūcija sākotnēji Savienības budžetu 2024. gadam apstiprināja 189,4 miljardu EUR apmērā saistību apropriācijās; norāda, ka gada laikā pieņemto piecu budžeta grozījumu dēļ neto palielinājums bija 5,9 miljardi EUR, kopējām saistībām sasniedzot 195,3 miljardus EUR un tādējādi pārsniedzot DFS maksimālo 186,8 miljardu EUR apjomu; uzsver, ka tas bija iespējams, izmantojot DFS īpašos instrumentus, kas nodrošina papildu līdzekļus, pārsniedzot maksimālos apjomus, lai apmierinātu jaunas vai neparedzētas vajadzības;

39. norāda, ka 2014.–2020. gada Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) apguve ir sasniegusi augstu līmeni, kopējiem

maksājumiem sasniedzot 475,2 miljardus EUR, kas atbilst 97,0 % no 489,9 miljardiem EUR, kuri pieejami programmās; atzinīgi vērtē to, ka 21 dalībvalsts 2014.–2020. gada plānošanas periodā ir pārsniegusi 95,0 % apguves līmeni, kas, periodam tuvojoties noslēgumam, apliecina spēcīgu īstenošanas spēju;

40. uzsver, ka Komisijas iesniegtie kumulatīvie apguves rādītāji, kuru pamatā ir priekšfinansējums un dalībvalstīm izmaksātie starpposma maksājumi, ne visā pilnībā atspoguļo projektu īstenošanas progresu uz vietas, jo tie neatspoguļo kopējās summas, ko valstu iestādes izmaksājušas galasaņēmējiem;

41. ar bažām norāda, ka, neraugoties uz ievērojamo 2024. gada maksājumu pieaugumu, apguve saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulu (KNR) 2021.–2027. gadam joprojām ir zema, proti, 2024. gadā tika izmaksāti 14,7 miljardi EUR salīdzinājumā ar 6,3 miljardiem EUR 2023. gadā, kas joprojām ir pieticīga summa salīdzinājumā ar kopējiem piešķīrumiem; turklāt norāda, ka ANM dotāciju maksājumi 2024. gadā sasniedza tikai 55,9 miljardus EUR, kas ir aptuveni puse no Komisijas 2023. gada jūnija prognozes, un šī situācija atspoguļo pastāvīgos kavējumus maksājumu pieprasījumu iesniegšanā un apstrādē;

42. norāda, ka 2024. gadā Komisija laikposmam no 2025. līdz 2027. gadam prognozēja saistību atcelšanu 8,8 miljardu EUR apmērā, kas ir vairāk nekā 2023. gadā aplēstais 8,1 miljards EUR laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam, un šo pieaugumu galvenokārt veicināja pašreizējās DFS kohēzijas politikas programmas un Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA), jo 2014.–2020. gada programmas tiks slēgtas 2026. gadā; zemais īstenošanas līmenis 2024. gadā pakļauj riskam ievērojamas summas, sākot no 2025. gada;

43. ar bažām norāda, ka, neraugoties uz pieņēmumu par strauju īstenošanas tempa paātrināšanos 2026. un 2027. gadā, Komisija attiecībā uz Kohēzijas fondu (KF), Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un ESF+ prognozē kopējās atceltās saistības 2,7 miljardu EUR apmērā, kas ir ievērojams pieaugums salīdzinājumā ar 2023. gadā prognozētajiem 2,2 miljardiem EUR un gandrīz septiņas reizes vairāk nekā 2022. gadā prognozētie 0,4 miljardi EUR; uzsver, ka nespēja sasniegt šo paātrināto izpildes līmeni vēl vairāk palielinās saistību atcelšanas riskam pakļautās summas;

44. brīdina, ka dažādie riski, ko Revīzijas palāta konstatējusi Savienības budžetā, tostarp neizpildītās saistības, var apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu; aicina Komisiju saskaņā ar Revīzijas palātas ieteikumiem rīkoties proaktīvi, lai nodrošinātu, ka tās riska mazināšanas instrumentiem (piemēram, kopējam uzkrājumu fondam) ir pietiekama kapacitāte;

45. norāda, ka neatmaksāto Savienības aizņēmumu nominālā vērtība 2024. gada nogalē bija sasniegusi 601,3 miljardus EUR, tādējādi atspoguļojoties kapitāla tirgu izmantošanai Savienības programmu finansēšanā, piemēram, atbalstam bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) un *NGEU*; norāda, ka līdz 2027. gadam kopējais neatmaksāto aizņēmumu apjoms varētu pārsniegt 900 miljardus EUR, kas ir gandrīz desmit reizes vairāk nekā 2020. gadā pirms *NGEU* darbības sākšanas; norāda, ka kopš 2022. gada decembra Komisija kā standarta metodi līdzekļu piesaistīšanai kapitāla tirgos ir piemērojusi diversificētas finansēšanas stratēģiju, un uzsver, cik svarīga nozīme ir pārredzamai ziņošanai, fiskālajai atbildībai un pareizai finanšu pārvaldībai paaugstināta aizņēmumu un procentu likmju riska kontekstā, lai aizsargātu fiskālo ilgtspēju un nodrošinātu pilnīgu pārskatatbildību, kā arī budžeta izpildes apstiprinātājiestādes demokrātisku uzraudzību;

46. norāda, ka procentu izdevumi, kas saistīti ar neatmaksājamā *NGEU* atbalsta finansēšanu, laikposmā no 2021. gada līdz 2024. gadam sasniedza 5,4 miljardus EUR, tostarp 3,4 miljardus EUR tikai 2024. gadā vien, kas ir gandrīz par 50 % vairāk nekā sākotnēji prognozētie 3,7 miljardi EUR; konstatē, ka pašreizējā DFS kopējie procentu izdevumi varētu svārstīties no 29,0 līdz 30,4 miljardiem EUR, kas ir aptuveni divreiz vairāk nekā Komisijas sākotnēji aplēstie 14,9 miljardi EUR; norāda, ka Budžeta komitejas pieprasītajā 2024. gada informatīvajā apskatā "Parāda saistību pārvaldība ES budžetā saskaņā ar DFS laikposmam pēc 2027. gada"[5] tika lēsts, ka procentu maksājumi par neatmaksājamo *NGEU* atbalstu nākamajā DFS varētu sasniegt 70,9 miljardus EUR un 73,8 miljardus EUR, kas liecina par *NGEU* aizņēmumu ilgtermiņa ietekmi uz budžetu;

47. norāda, ka Savienības budžeta pakļautība riskam 2024. gadā turpināja palielināties, atspoguļojot aizņēmumu operāciju un ar tām saistīto garantiju apjoma pieaugumu; norāda, ka Savienības budžeta kopējais risks 2024. gada beigās bija 342,0 miljardi EUR, kas ir par 14,8 % vairāk nekā 298,0 miljardi EUR 2023. gada beigās; uzsver, ka šī tendence uzsver stabilas sistēmas, fiskālās atbildības un pārredzamas ziņošanas nozīmi, lai nodrošinātu, ka Savienība jebkuros apstākļos var izpildīt savas parādsaistības; uzsver, ka, ņemot vērā parāda līmeņa pieaugumu, ir svarīgi attīstīt īstus jaunus pašu resursus, lai novērstu to, ka parāda apkalpošanas izmaksas neļauj pievērsties turpmāko daudzgadu finanšu shēmu prioritātēm;

48. ar bažām norāda, ka, kā Revīzijas palāta uzsvērusi Īpašajā ziņojumā 18/2025 par ES budžeta elastību, Komisijas priekšlikums par DFS 2021.–2027. gadam nebija pietiekami balstīts uz to

---

5 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/766173/IPOL_BRI(2024)766173_EN.pdf.

vajadzību un risku rūpīgu apzināšanu un analīzi, kurus Savienības budžetam būtu jāspēj risināt; norāda, ka, lai gan esošie elastības mehānismi ļāva Savienībai reaģēt uz jaunām prioritātēm, DFS pirmajos gados tika atkārtoti izsmelti vairāki elastības instrumenti, tādējādi atlikušajā laikposmā ierobežojot manevrēšanas iespējas; uzsver, ka elastības sistēma ir pārāk sarežģīta un tajā nav skaidri noteikta secība, kādā aktivizēt rezerves, kas nepārsniedz maksimālos apjomus, un īpašos instrumentus, kas pārsniedz šos maksimālos apjomus; turklāt norāda, ka daži elastības instrumenti pārklājas cits ar citu un ar tematiskām programmām, kas vērstas uz vienām un tām pašām vajadzībām, tādējādi nevajadzīgi sarežģījot finanšu pārvaldību un lēmumu pieņemšanu;

Ieteikumi

49. stingri atbalsta ieteikumus, ko Revīzijas palāta sniegusi savā gada pārskatā par 2024. finanšu gada budžeta izpildi, kā arī attiecīgajos īpašajos ziņojumos; aicina Komisiju tos nekavējoties īstenot un arvien informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par īstenošanas gaitu;

50. jo īpaši aicina Komisiju:

i) nostiprināt finanšu pārskatu ticamību un pārredzamību; jo īpaši turpināt uzlabot negatīvo neto aktīvu un uzkrāto izdevumu skaidru atspoguļojumu un nodrošināt, ka budžeta lēmējinstitūcijai regulāri tiek skaidri paziņots par *NGEU* aizņēmumu ilgtermiņa ietekmi uz budžetu;

ii) veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu pastāvīgās nepilnības saistībā ar izdevumu likumību un pareizību, tostarp uzlabojot un precizējot norādījumus vadošajām iestādēm un turpinot centienus risināt nepilnības atlīdzinājuma izdevumos, un nodrošinot konsekventu Nosacītības regulas piemērošanu, ja riski turpina pastāvēt;

iii) pielāgot savu metodiku riska novērtēšanai maksājumu brīdī, lai nodrošinātu pilnīgu saskaņotību starp riska aplēsēm un kontroles vidi, uz kuru tā balstās;

iv) stiprināt 2021.–2027. gada dalītās pārvaldības fondu īstenošanas uzraudzību, tostarp aktīvāk veikt pēckontroles pasākumus saistībā ar zemiem apguves rādītājiem, uzlabot administratīvo atbalstu un mērķtiecīgu tehnisko palīdzību dalībvalstīm un regulāri apzināt strukturālos šķēršļus, kas palēnina īstenošanu;

v) pilnībā izmantot visus pieejamos instrumentus, lai novērstu saistību atcelšanu un nodrošinātu, ka piešķirtie līdzekļi tiek pilnīgi un efektīvi apgūti;

vi) skaidri informēt par paredzamo Savienības aizņēmumu operāciju procentu izdevumu ietekmi, tostarp par ietekmi uz nākamo DFS budžetiem, un par pašreizējās diversificētās finansēšanas stratēģijas ilgtspēju;

vii) raugoties uz nākamo DFS, pārskatīt un vienkāršot Savienības budžeta elastības sistēmu, tostarp nosakot skaidru secību rezervju un īpašo instrumentu izmantošanai, izvairoties no elastības instrumentu pārklāšanās un uzlabojot to izmantošanas pārredzamību un prognozējamību, kā arī vienlaikus pilnībā nodrošinot budžeta lēmējinstitūcijas īstenotu demokrātisko pārraudzību;

viii) iesaka Komisijai nākamajos DFS priekšlikumos iekļaut visaptverošu analīzi par vajadzībām, riskiem un spēju reaģēt krīzes situācijās, nodrošinot, ka elastības instrumenti ir pietiekami pamatoti, pienācīgi finansēti un, pāragri neizsīkstot, spēj risināt neparedzētus notikumus;

ix) nodrošināt, ka Savienības krāpšanas apkarošanas sistēmai, jo īpaši *OLAF* un *EPPO*, tiek nodrošināti pietiekami un atbilstoši resursi un ka tiek veicināta cieša sadarbība starp minētajām struktūrām un Komisiju, tostarp savlaicīgi nosūtot informāciju par gadījumiem, kad pastāv aizdomas par krāpšanu, un stiprinot krāpšanas novēršanas stratēģijas, jo īpaši augsta riska izdevumu jomās un liela apmēra finanšu instrumentos;

x) publicēt skaidrus, ērti lietojamus snieguma un izdevumu kopsavilkumus, tostarp vienas lappuses pārskatus un interaktīvus infopaneļus ar mašīnlasāmām datu kopām;

Ieņēmumi

51. atzinīgi vērtē to, ka arī attiecībā uz 2024. gadu kopējie revīzijas pierādījumi liecina, ka kļūdu līmenis ieņēmumos nebija būtisks; vienlaikus joprojām norāda, ka problēmu dēļ, kas saistītas ar muitas nodokļu nedeklarēšanu vai nepareizu deklarēšanu (“muitas iztrūkums”), veidojas iekasēto ievedmuitas nodokļu iztrūkums, un tā jau daudzus gadus ir pastāvīga Savienības un dalībvalstu problēma;

52. uzsver, cik svarīga ir dalībvalstu atbildība par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) un tradicionālo pašu resursu (TPR) iekasēšanu, lai nodrošinātu godīgu konkurenci un taisnīgu nodokļu uzlikšanu vienotajā tirgū un garantētu, ka Savienības izdevumu finansēšanas slogs tiek taisnīgi sadalīts starp dalībvalstīm; ar gandarījumu norāda, ka Revīzijas palātas pārbaudītās ieņēmumu sistēmas kopumā bija efektīvas; vienlaikus aicina Komisiju pastiprināt centienus uzlabot esošo pašu resursu iekasēšanu, tostarp novērst atlikušos Revīzijas palātas konstatētos trūkumus, jo īpaši tos, kas saistīti ar ilgstoši neatrisinātiem jautājumiem par PVN atrunām un neatrisinātajiem jautājumiem attiecībā uz tradicionālajiem pašu resursiem (*TOR*);

53. uzsver, ka Savienības muitas sistēmas reforma joprojām ir svarīga gan pašu resursu modernizēšanai, gan efektīvai cīņai pret organizēto noziedzību Eiropas un valstu līmenī; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu par nepieciešamību turpināt īstenošanas un darbības plānošanu; uzsver, ka ir svarīgi savlaicīgi un koordinēti īstenot reformu elementus, par kuriem notikusi vienošanās;

54. uzsver, ka visu muitas reformas priekšlikuma elementu ātrai pieņemšanai un īstenošanai joprojām vajadzētu būt nozīmīgai prioritātei; uzsver, ka ES Muitas dienesta un ES datu centra izveidei būtu jāveicina reāllaika riska novērtēšana, krāpšanas atklāšana un muitas noteikumu vienāda piemērošana, aizstājot sadrumstalotās valstu sistēmas ar spēcīgāku un digitalizētu muitas savienību; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai reforma palīdzētu ievērojami samazināt muitas iztrūkumu un uzlabotu Savienības muitas kontroles efektivitāti; norāda, ka ir svarīgi veikt reāllaika riska novērtējumu un digitalizēt muitas kontroles;

55. uzteic *EPPO* un *OLAF* centienus cīnīties pret Savienības muitas kontroļu nepilnību organizētu izmantošanu; mudina vēl vairāk stiprināt *EPPO* operatīvās spējas un specializētās zināšanas cīņā pret organizētās noziedzības modeļiem, kas skar Savienības ieņēmumus un izdevumus, tostarp izmantojot specializētus kopīgus darba uzdevumus, uzlabotu izlūkdatu apmaiņu un riska analīzes spējas;

56. uzsver preventīvo un piesardzības pasākumu nozīmi cīņā pret krāpšanos ar PVN; mudina izpētīt inovatīvas pieejas, piemēram, uz risku balstītu izlasi un kontroles rezultātu statistisko ekstrapolāciju uz plašāku darījumu kopu, pilnībā ievērojot tiesiskās garantijas un proporcionalitāti;

57. atzinīgi vērtē Komisijas iesniegtos priekšlikumus par jauniem pašu resursiem, tostarp kā daļu no nākamās DFS priekšlikumu paketes, kuriem būtu vismaz jāspēj segt izdevumus, kas saistīti ar ANM aizdevumu procentiem un atmaksu, lai nodrošinātu, ka šādi izdevumi neierobežo tradicionālajām Savienības izdevumu programmām pieejamos Savienības līdzekļus; atzīst, ka varētu apsvērt arī citus ieņēmumu avotus, ja pašreizējie priekšlikumi neīstenosies, neapdraudot fiskālo atbildību; uzskata, ka, domājot par iespējamiem risinājumiem, būtu jāizpēta, kāds varētu būt digitālo pakalpojumu nodokļa un finanšu darījumu nodokļa radīto ieņēmumu potenciāls;

Ieteikumi:

58. jo īpaši aicina Komisiju:

    i) spert nepieciešamos soļus, lai atbalstītu savlaicīgu un efektīvu muitas reformas īstenošanu, tostarp ES Muitas dienesta izveidi un darbības uzsākšanu, kā arī ES muitas datu centra izstrādi, īstenošanu un uzturēšanu;

ii) pastiprināt sadarbību muitas jomā ar citām valstīm ārpus Savienības, lai atvieglotu tirdzniecību un pastiprinātu cīņu pret pārrobežu krāpšanu nodokļu un muitas jomā;

iii) pastiprināt centienus uzlabot līdzekļu iekasēšanu no Savienības esošajiem ieņēmumu avotiem, tostarp no e-komercijas, pievēršoties atlikušo Revīzijas palātas konstatēto trūkumu risināšanai, jo īpaši saistībā ar ilgstoši neatrisinātajām PVN atrunu problēmām un neatrisinātajiem jautājumiem attiecībā uz tradicionālajiem pašu resursiem (TPR);

iv) turpināt darbu virzībā uz papildu jaunu pašu resursu ieviešanu;

v) turpināt risināt ievērojamās muitas iztrūkuma problēmas, ko muitas dienestiem rada straujais e-komercijas pieaugums; nodrošināt pienācīgus cilvēkresursus, tehniskos resursus un finanšu resursus;

Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma

59. norāda, ka DFS 1. izdevumu kategorijas "Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma" programmu budžets bija 25,9 miljardi EUR (13,5 % no Savienības budžeta), un to sadalījums bija šāds: 14,9 miljardi EUR (57,6 %) pētniecībai, 4,1 miljards EUR (15,9 %) transportam, enerģētikai un digitālajai jomai, 3,1 miljards EUR (11,9 %) programmai "InvestEU", 2,3 miljardi EUR (8,8 %) kosmosam un 1,5 miljardi EUR (5,8%) citām jomām;

60. norāda, ka Revīzijas palāta ir pārbaudījusi 127 darījumus, kas aptver visu izdevumu spektru šajā DFS izdevumu kategorijā; ar bažām konstatē, ka 32 darījumos (25 %) no 127 Revīzijas palātas pārbaudītajiem darījumiem bija kļūdas; pauž nožēlu par to, ka, pamatojoties uz Revīzijas palātas konstatētajām 28 skaitļos izsakāmajām kļūdām un pārējām kļūdām, kas atklātas DFS 1. izdevumu kategorijas darījumos, kurus īstenojušas Savienības aģentūras, kopuzņēmumi un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts, Revīzijas palāta lēš, ka kļūdu līmenis kategorijas "Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma" izdevumos 2024. gadā bija būtisks, proti, 3,2 %; turklāt norāda, ka Komisija šai izdevumu kategorijai risku maksājumu veikšanas brīdī ir aplēsusi 1,6 % apmērā, kas ir Revīzijas palātas aplēstā diapazona zemākajā daļā;

61. norāda uz Revīzijas palātas veikto kļūdu kategorizāciju, proti, 76 % kļūdu bija neattiecināmas tiešās personāla izmaksas, 18 % — neattiecināmas citas tiešās izmaksas (PVN, ceļa izdevumi, iekārtas), 4 % — neattiecināmi apakšuzņēmumu līgumi un 2 % — neattiecināmas netiešās izmaksas;

62. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka pētniecības izdevumi joprojām ir augsta riska joma, jo īpaši personāla izmaksu ziņā; norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja skaitļos izsakāmas kļūdas

26 darījumos no 99 pētniecības un inovācijas darījumiem, kas bija iekļauti izlasē; atzīst, ka kļūdu risku ietekmē līdzekļu izmaksāšanas veids un sarežģītie noteikumi, kas saistīti ar atlīdzināšanas principā balstīto finansējumu, kuru parasti izmanto pētniecības jomā; šajā sakarā uzsver, ka ir jāvienkāršo noteikumi, kas reglamentē Savienības pētniecības un inovācijas programmas, lai samazinātu kļūdu risku, vienlaikus atvieglojot saņēmēju, jo īpaši MVU, piekļuvi Savienības finansējumam;

63. norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi vairākas problēmas arī Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) projektos, tostarp saistībā ar ziņošanu par netiešajām izmaksām, neatbilstību starp deklarētajiem un faktiskajiem maksājumiem un neatbilstīgām iepirkuma procedūrām, un aicina visus partnerus stingri ievērot noteikumus par izmaksu attiecināmību un pareizu finanšu pārvaldību; turklāt uzsver nepieciešamību ņemt vērā šos jautājumus nākamās EISI regulas (2028–2034) kontekstā, lai palielinātu pārredzamību EISI projektu īstenošanā un palielinātu šo projektu ES pievienoto vērtību;

64. atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta savā 2024. gada pārskatā novērtējusi arī informāciju par sniegumu DFS 1. izdevumu kategorijā, kas Komisijas sagatavotajā 2023. gada pārvaldības un snieguma ziņojumā tika sniegta pārskatos par programmu sniegumu; pauž gandarījumu par Revīzijas palātas vispārējo secinājumu, ka salīdzinājumā ar 2014.–2020. gada plānošanas periodu ir uzlabojusies snieguma rādītāju izstrāde, tostarp arī dažādu veidu rādītāju (ieguldījums, tiešie rezultāti, koprezultāts un ietekme) līdzsvarojums pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, ES kosmosa programmā un *InvestEU*; ar bažām norāda, ka 2021.–2027. gada Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) tiesību aktos nav iekļauti rezultātu vai ietekmes rādītāji;

65. pauž bažas par to, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi paziņoto rezultātu izsekojamības nepilnības, jo īpaši attiecībā uz pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”; uzsver, ka ir ļoti svarīgi pārbaudīt un nodrošināt snieguma rādītāju noteikšanai izmantoto datu izsekojamību un ticamību; norāda, ka, ieviešot un arvien vairāk izmantojot vienkāršotas izmaksu iespējas un finansēšanas modeļus, kuri nav saistīti ar izmaksām, ir jārisina snieguma datu izsekojamības un ticamības nepilnības, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses;

66. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka attiecībā uz *InvestEU* Komisija nav varējusi sniegt informāciju projektu līmenī, jo šo programmu īsteno netiešā pārvaldībā, ko papildina uzraudzības apmeklējumi; pauž nožēlu par Komisijas atbildi, ka ne garantiju nolīgumos, ne *InvestEU* regulā nav prasīts, lai *InvestEU* īstenošanas partneri ziņotu par galvenajiem snieguma rādītājiem (*KPI*) projektu līmenī; uzsver, ka projektu līmeņa datiem vajadzētu būt par pamatu uzlabotai ziņošanai par to finanšu instrumentu sniegumu, kurus

īsteno netiešā pārvaldībā, piemēram, *InvestEU*; uzsver, ka Eiropas Investīciju bankai (EIB) kā galvenajam "InvestEU" īstenošanas partnerim ir jāievēro visaugstākie pārredzamības un pārskatatbildības standarti;

67. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka kopumā *KPI* mērķrādītāju sasniegšanas progress bija mazāks, nekā to bija novērtējusi Komisija; norāda, ka 2021.–2027. gada DFS programmas lielākoties ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu mērķrādītājus, savukārt 2014.–2020. gada programmu mērķrādītāji ir sasniegti tikai daļēji; ar bažām norāda uz Revīzijas palātas secinājumu, ka mazāk nekā puse no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un EISI 2014.–2020. gadam snieguma rādītājiem liecina, ka rezultāti ir sasniegti vai tiek sasniegti saskaņā ar plānoto; norāda, ka *InvestEU* gadījumā 50 % rādītāju, kas izklāstīti programmu snieguma pārskatos, nebija noteikti mērķrādītāji; atzīst Komisijas atbildi, ka, ņemot vērā tādu finanšu instrumentu kā *InvestEU* uz tirgu un pieprasījumu balstīto specifiku, šādu programmu sniegums ir atkarīgs no to ieviešanas tirgū, un tas ierobežo Komisijas spēju ieviest iepriekš noteiktus atskaites punktus un mērķrādītājus;

68. atgādina par Savienības pētniecības un inovācijas finansēšanas programmu svarīgo nozīmi Savienības zinātnes, sabiedrības, ekonomikas un tehnoloģiju attīstībā, jaunu problēmjautājumu un prioritāšu pienācīgā risināšanā, nevienlīdzības mazināšanā un zaļās un digitālās pārejas panākšanā, kā arī Savienības enerģētiskās atkarības mazināšanā no Krievijas; uzsver, ka, lai uzlabotu Savienības konkurētspēju, tehnoloģisko līderību un stratēģisko autonomiju un novērstu inovācijas plaisu salīdzinājumā ar globālajiem konkurentiem, ir būtiski nepieciešams lielāks finansējums pētniecībai un inovācijai un spēcīgāki un mērķtiecīgāki centieni investēt pētniecībā un inovācijā, līdztekus samazinot administratīvo slogu pieteikumu iesniedzējiem un uzlabojot privātā kapitāla piesaisti, tādējādi pievēršoties arī Dragi ziņojumā sniegtajiem attiecīgajiem ieteikumiem; atgādina, ka Dragi ziņojumā ir uzsvērts, ka izcilība pētniecībā un inovācijā ir būtiska Savienības konkurētspējai un ka Savienības pētniecības un inovācijas sistēmā, tostarp programmā "Apvārsnis Eiropa", vajadzētu būt vienam atlases kritērijam, proti, izcilībai; šajā sakarā atkārtoti uzsver, ka pētniecības un inovācijas finansējuma pamatā arī turpmāk vajadzētu būt izcilības principam un tam arī turpmāk vajadzētu būt balstītam uz sasniegumiem;

69. norāda, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" *ex post* novērtējumā tika lēsts, ka par katru ar programmu saistīto izmaksu euro līdz 2040. gadam sabiedrībai tiks radīts ieguvums piecu euro vērtībā; pauž dziļu nožēlu par to, ka budžeta ierobežojumu dēļ nebija iespējams finansēt 74 % priekšlikumu, kuru kvalitāti neatkarīgi eksperti bija novērtējuši kā augstu; norāda, ka visu augstas kvalitātes priekšlikumu finansēšanai papildus būtu bijuši vajadzīgi

159 miljardi EUR; uzsver, ka, lai veicinātu Savienības ilgtspējīgu labklājību un konkurētspēju, ir svarīgi nodrošināt pietiekamu finansējumu Savienības pētniecībai un inovācijai; uzsver, ka ir svarīgi pilnībā izmantot izcilības zīmogu un citus papildu Savienības un valstu finansēšanas instrumentus, tostarp kohēzijas politikas instrumentus, lai atbalstītu kvalitatīvus, taču nefinansētus pētniecības un inovācijas projektus un stiprinātu reģionālās inovācijas ekosistēmas viscaur Savienībā;

70. uzsver, ka, lai atvieglotu atbalsta saņēmēju piekļuvi finansējumam un programmu īstenošanu, ir svarīgi vienkāršot noteikumus un procedūras, kas reglamentē Savienības pētniecības un inovācijas finansējumu; uzsver, ka vienkāršošanas pasākumi būtu jāizstrādā tā, lai tas nāktu par labu pieteikumu iesniedzējiem un atbalsta saņēmējiem, tostarp pirmreizējiem pieteikumu iesniedzējiem, MVU un universitātēm, vienlaikus veicinot mazākus un elastīgākus konsorcijus, modulāras projektu struktūras un pakāpenisku līdzdalību, lai viscaur Savienībā sekmētu plašāku līdzdalību un efektīvu iekļaušanu; pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka, neraugoties uz vienkāršojumiem, kas ieviesti pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa", lai saņēmējiem atvieglotu ziņošanu par izmaksām, Revīzijas palāta nav konstatējusi, ka izdevumu pareizība pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" un pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" būtiski atšķirtos;

71. norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisija ir īstenojusi lielāko daļu no iepriekšējos gados sniegtajiem Revīzijas palātas ieteikumiem; tomēr pauž bažas par to, ka Revīzijas palātas veiktās revīzijas laikā vēl nebija gatavs rīks "Personāla izmaksu vednis", ko Revīzijas palāta stingri iesaka izmantot, jo īpaši noteiktām saņēmēju kategorijām, kuri ir vairāk pakļauti kļūdu riskam, piemēram, MVU un jaunpienācēji; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka piecos no 34 pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" darījumiem, kas bija iekļauti 2024. gada izlasē, saņēmēji vai nu joprojām aprēķināja personāla izmaksas, izmantojot pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" piemērojamo metodi, vai arī nepilnīgi ievēroja jaunos pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" piemērojamos noteikumus; uzskata, ka tādu rīku kā "Personāla izmaksu vednis" izstrāde un izmantošana varētu palīdzēt saņēmējiem piemērot pareizos noteikumus personāla izmaksu aprēķināšanai, kas DFS 1. izdevumu kategorijā ir galvenais kļūdu avots;

72. norāda, ka 2024. gadā Komisija pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" turpināja ieviest vienkāršotu izmaksu iespējas, piemēram, fiksētas summas maksājumus un vienības izmaksas, un fiksētas summas finansējums 2024. gada darba programmās veidoja 27 % no kopējā uzaicinājumiem atvēlētā budžeta; atgādina par Revīzijas palātas skaidrojumu, ka gadījumos, kad tiek piešķirtas fiksētas summas dotācijas, saņēmējiem neatkarīgi no faktiskajām izmaksām tiek izmaksāta iepriekš noteikta fiksēta summa par katru pabeigto

darba paketi; turklāt norāda, ka Komisijas mērķis ir līdz 2027. gadam vismaz 50 % no uzaicinājumiem atvēlētā budžeta publicētajās darba programmās nodrošināt kā fiksētas summas maksājumus; pauž bažas par to, ka iemesli, kas izklāstīti Revīzijas palātas gada pārskata 5.4. izcēlumā, liedza Revīzijas palātai novērtēt, vai revidētās fiksētās summas dotācijas gadījumā konkrēta aprīkojuma iekļaušana budžeta priekšlikumā bija nepieciešama un pamatota; aicina Komisiju atbilstoši Revīzijas palātas konstatējumiem nodrošināt, lai nākotnē finansēšanas instrumentos būtu iekļauti aizsardzības pasākumi, kas liegtu saņemt kompensācijas par aprīkojumu, kas faktiski nav ticis iegādāts, lai gan bijis iekļauts fiksētas summas budžetā;

73. atzīst, ka pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" starpposma novērtējumā tika konstatēts, ka fiksētas summas nodrošina reālu vienkāršošanu saņēmējiem, jo aplēstie ietaupījumi svārstās no 14 % līdz 30 % no administratīvajām izmaksām; norāda uz konstatējumiem Komisijas novērtējumā par fiksētas summas finansējumu pamatprogrammās "Apvārsnis 2020" un "Apvārsnis Eiropa" 2018.–2024. gadā, tostarp to, ka saņēmēji arī ziņoja Komisijai, ka viņi vēlētos lielāku skaidrību par to, kā tiks revidētas fiksētas summas dotācijas; atzinīgi vērtē to, ka 2024. gadā Komisija ieviesa pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" dotāciju *ex post* kontroles stratēģiju, tostarp metodiku fiksētas summas dotāciju *ex post* tehniskajām pārbaudēm; norāda, ka Komisija 2024. gada ceturtajā ceturksnī sāka pirmās 30 pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" *ex post* tehniskās pārbaudes; vienlaikus atzīst Revīzijas palātas konstatējumu, ka, lai gan fiksētās summas maksājumi ir piemēroti skaidri definētām darba paketēm, grūtības šādu shēmu īstenošanā rastos situācijās, kad darba paketes iekavējas, ir pabeigtas daļēji vai dažas no darba paketē paredzētajām darbībām tiek aizstātas;

74. norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka ir ievērojami palielinājies Savienības finansiālais atbalsts trešām personām pētniecībā, jo pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" dotāciju ietvaros visā plānošanas periodā tika piešķirti 2,5 miljardi EUR šāda finansējuma, savukārt pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" jau līdz 2024. gada beigām bija piešķirti 5,5 miljardi EUR; pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka deviņos no 11 izlasē iekļautajiem darījumiem, kas saistīti ar dotācijām trešām personām, bija pārsniegta Finanšu regulas 207. pantā noteiktā 60 000 EUR finansējuma robežvērtība, pienācīgi nepamatojot šādu atkāpi darba programmā vai uzaicinājumā; norāda, ka Komisija uzskata — konkrētu veidu darbībām to specifikas dēļ ir vajadzīgas lielākas dotāciju summas; pauž satraukumu par Revīzijas palātas konstatējumu, ka trešām personām netiek prasīts uzskatāmi parādīt savu kontroles pasākumu efektivitāti Savienības izdevumu pareizības nodrošināšanai; piekrīt Revīzijas palātai, ka tas rada risku pareizai finanšu pārvaldībai un Savienības finanšu interešu aizsardzībai;

75. norāda, ka Savienības pētniecības un inovācijas programmas, tostarp

“Apvārsnis Eiropa”, atbalsta progresīvu tehnoloģiju izstrādi civiliem lietojumiem, taču atzīst, ka dažu tehnoloģiju gadījumā to specifikas dēļ var pastāvēt divējāda lietojuma risks; uzskata, ka Savienības aizsardzības stiprināšanai ir vajadzīgs lielāks atbalsts pētniecībai un inovācijai pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”; uzsver jauno tehnoloģiju ievērojamo potenciālu Savienības drošības un noturības veicināšanā, jo īpaši tādās jomās kā mākslīgais intelekts, kiberdrošība un kvantu datošana; uzskata, ka tādēļ civilās pētniecības un inovācijas programmas būtu pienācīgi jāatbalsta un stratēģiski jāsaskaņo, tostarp attiecīgā gadījumā paverot iespēju izmantot to rezultātus divējāda lietojuma mērķiem, lai uzturētu ES aizsardzības spējas; tomēr ar bažām pieņem zināšanai Komisijas atbildi, ka pašlaik pēc projekta beigām tā konkrēti neuzrauga, vai Savienības finansēto pētniecības un inovācijas projektu rezultāti tiek virzīti izmantošanai divējāda lietojuma, militāriem vai aizsardzības mērķiem; aicina Komisiju nodrošināt, ka atbilstoši Savienības prasībām tiek pienācīgi uzraudzīti turpmākie pasākumi attiecībā uz Savienības finansētiem pētniecības un inovācijas projektiem, kas potenciāli varētu tikt izmantoti divējāda lietojuma, militāriem vai aizsardzības mērķiem; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai Savienības finansējums pilnībā atbilstu Savienības vērtībām un starptautiskajās tiesībās noteiktajiem pienākumiem; vienlaikus uzsver, ka Komisijai ir jāpastiprina Savienības finansēto pētījumu rezultātu pēcpārbaude, tostarp pāreja uz komerciālu izmantošanu, lai maksimāli palielinātu ietekmi uz sabiedrību un nodokļu maksātājiem nodrošinātu pienācīgu atdevi no ieguldījumiem;

76. atgādina, ka EIB grupai ar *InvestEU* regulu ir piešķirti 75 % (19,6 miljardi EUR) no ES budžeta garantijas; atgādina arī par budžeta izpildes apstiprinātājiestādes ieteikumiem iepriekšējos ziņojumos par EIB finansiālās darbības kontroli; norāda uz pārskatatbildības un revīzijas nepilnībām saistībā ar EIB operācijām, kas norādītas kontaktkomitejas paziņojumā CC 1/2025; uzsver, ka revīzijas sistēma ir jāsaskaņo un jāpielāgo EIB paplašinātajām pilnvarām; mudina Komisiju aktīvi atbalstīt to, ka Revīzijas palātai tiek piešķirta pilna piekļuve EIB darbību revīzijai; uzsver, ka ir vajadzīga visaptveroša informācija par EIB portfeļa kvalitāti un riska pārvaldības praksi, lai nodrošinātu tās darbību jēgpilnu demokrātisko uzraudzību; aicina Komisiju sadarboties ar EIB, lai ziņotu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par tās portfeļa kvalitāti, nodrošinātu, ka liela mēroga investīciju riska novērtējuma profili tiek neatkarīgi pārskatīti un ka EIB atklāj pieredzi, kas gūta gadījumos, kad ievērojama apjoma aizdevumu gadījumā ir pieredzēta saistību neizpilde; uzsver, ka sabiedrības uzticēšanās Savienības atbalstīto aizdevumu pareizai pārvaldībai ir atkarīga no augstākajiem institucionālās integritātes standartiem; tādēļ mudina Komisiju pieprasīt EIB stiprināt interešu konfliktu novēršanas mehānismus;

77. uzsver aizsardzības jomā veiktās pētniecības stratēģisko nozīmi Savienības drošības un ilgtermiņa noturības stiprināšanā; uzsver, ka

aizsardzības un drošības pētniecībā ir vajadzīga cieša un uzticama sadarbība starp dalībvalstīm, lai nodrošinātu Savienības nodokļu maksātāju naudas rentablāku un efektīvāku izmantošanu, izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās un veicinātu sinerģiju; uzsver, ka šajā jomā veiktā pētniecība savā būtībā saistīta ar ļoti sensitīviem datiem, tehnoloģijām un informāciju, kam nepieciešami visaugstākie standarti aizsardzībai pret ārēju iejaukšanos vai ļaunprātīgu manipulāciju; šajā sakarā uzsver, ka ir steidzami Savienības līmenī jāizstrādā kopīga un stabila aizsardzības arhitektūra, lai vērstos pret hibrīddraudiem un aizsargātu kritiskās zināšanas, infrastruktūru un inovācijas ekosistēmas;

78. atgādina, ka 2022. gada 10. martā Eiropas Parlaments nolēma izveidot *PEGA* komiteju, lai izmeklētu iespējamus Savienības tiesību aktu piemērošanas pārkāpumus vai administratīvas kļūmes saistībā ar *Pegasus* un līdzvērtīgas novērošanas spiegprogrammatūras izmantošanu, un atgādina par Eiropas Parlamenta 2023. gada 15. jūnija ieteikumu Padomei un Komisijai, kas pieņemts, pamatojoties uz *PEGA* komitejas darba rezultātiem[6]; pauž neapmierinātību par to, ka Komisija joprojām nav nākusi klajā ar izpildes pasākumiem, kā arī turpmākiem leģislatīviem pasākumiem saistībā ar Parlamenta ieteikumiem par *Pegasus* un līdzvērtīgas spiegprogrammatūras izmantošanu; pieņem zināšanai medijos izskanējušos apgalvojumus[7], ka ar Savienības finansējumu varētu būt tiešā veidā atbalstīti uzņēmumi, kas iesaistīti spiegprogrammatūru izstrādē, ieviešanā un eksportēšanā, ko veikušas struktūras, kuru tehnoloģijas ir saistītas ar žurnālistu, cilvēktiesību aizstāvju un politisko dalībnieku nelikumīgu novērošanu Savienībā un trešās valstīs; norāda uz Komisijas atbildi, ka Savienības līdzekļu pareizu izmantošanu nodrošina dažādi līgumu noteikumi, kuros prasīts ievērot piemērojamos tiesību aktus un Savienības pamatvērtības, un ka šo pienākumu neievērošanas gadījumā var tikt piemēroti dažādi līgumos paredzēti pasākumi, tostarp līguma darbības vai maksājumu apturēšana un līguma izbeigšana; norāda arī uz Komisijas rakstisko atbildi, ka tā uzskata, ka ir ieviesusi vairākus pasākumus, lai novērstu risku, ka spiegprogrammatūra nonāk nepareizās rokās, un palielinātu potenciālo spiegprogrammatūras izmantošanā cietušo aizsardzību, tostarp ir Eiropas Mediju brīvības akts, E-privātuma direktīva, Kibernoturības akts un Divējāda lietojuma regula, un ka tās gada ziņojumos par tiesiskumu ir aplūkotas arī norises saistībā ar apgalvojumiem par nelikumīgu spiegprogrammatūras izmantošanu;

79. ņem vērā Komisijas atbildi Budžeta kontroles komitejai, ka attiecīgie uzņēmumi kopš 2021. gada no Savienības budžeta ir saņēmuši

---

6 Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0244. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0244_LV.html.

7 https://www.ftm.eu/articles/spyware-industry-eu-subsidies-surveillance-concers.

kopumā 12,77 miljonus EUR; pauž nožēlu par to, ka Komisija sniedza Budžeta kontroles komitejai tikai daļēju informāciju par spiegprogrammatūras vai intruzīvas novērošanas programmatūras uzņēmumiem piešķirtā Savienības finansējuma kopējo summu, jo tās sniegtā atbilde attiecas tikai uz informāciju, kas jau ir publiski pieejama finanšu pārredzamības sistēmā (*FTS*), kura pašlaik publicē informāciju tikai par tiešā pārvaldībā esošā budžeta saņēmējiem un līgumslēdzējiem un netieši pārvaldītā budžeta īstenošanas partneriem; pauž nožēlu par to, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestāde uz savu pieprasījumu saņēma nepilnīgu atbildi;

80. uzsver, cik svarīga nozīme ir Savienības investīcijām augstas veiktspējas, ilgtspējīgu un efektīvi savstarpēji savienotu Eiropas transporta, enerģētikas un digitālo pakalpojumu tīklu attīstībā, un norāda, ka EISI, kura izdevumi 2024. gadā bija 4,1 miljards EUR, ir būtisks Savienības instruments šo mērķu sasniegšanai;

81. norāda uz Komisijas rakstisko atbildi, ka kopš 2021. gada no EISI atjaunīgās enerģijas finansējuma 12,63 miljoni EUR tika iztērēti atjaunīgā ūdeņraža ražošanai un ar to saistītajai infrastruktūrai un 187,21 miljons EUR no EISI transporta finansējuma tika iztērēti uzpildes stacijām; turklāt norāda, ka no 2021. gada līdz 2024. gadam Komisija no Inovāciju fonda e-degvielas projektiem piešķīra dotācijas 791,13 miljonu EUR apmērā; uzsver, ka ir svarīgi piešķirt Savienības līdzekļus, lai atbalstītu risinājumus ar ilgtermiņa dekarbonizācijas un mērogojamības potenciālu, un izmantot uz pierādījumiem balstītu pieeju jauniem risinājumiem, lai nodrošinātu publisko resursu efektīvu izmantošanu un maksimāli palielinātu ietekmi uz klimatu; uzsver, ka ir jānovērtē visu tehnoloģiju efektivitāte un mērogojamība; prasa ievērot piesardzību, piešķirot Savienības līdzekļus tehnoloģijām, kurām ir neskaidra vai ierobežota ilgtermiņa loma dekarbonizācijas procesā; uzsver, ka klimatneitralitātes panākšanai līdz 2050. gadam ir izšķirīga nozīme; uzsver, ka ir jānodrošina uzticama, cenas ziņā pieejama un noturīga Savienības energoapgāde; šajā sakarā norāda, ka Komisijai būtu jāveicina tehnoloģiski neitrāla pieeja pētniecībai un inovācijai; jo īpaši aicina atbalstīt pārrobežu projektus, lai energoapgādes jomā patiešām veicinātu Eiropas risinājumus, nodrošinātu Savienības līdzekļu rentablu izmantošanu, stiprinātu iekšējo tirgu un radītu ES pievienoto vērtību; aicina Komisiju nodrošināt, ka finansēšanas kritēriji ir balstīti uz izmērāmiem emisiju samazināšanas rezultātiem, nevis uz preskriptīvām tehnoloģiju preferencēm;

82. atgādina, ka Digitālo tirgu akta (DTA) mērķis ir nodrošināt Eiropā godīgus un inovācijai labvēlīgus digitālos tirgus, nepieļaujot, ka uz patērētāju, konkurentu vai demokrātiskas uzraudzības rēķina šajā tirgū dominē kāds atsevišķs dalībnieks; uzsver būtisko negatīvo ietekmi, kam dominēšana digitālajā tirgū pakļauj pamattiesības, kā arī norāda uz manipulēšanas ar informāciju un dezinformācijas izplatību un nepieciešamību pēc kopīgas Savienības rīcības šajās

jomās; norāda, ka 2024. gadā Konkurences ģenerāldirektorāts (COMP ĢD) saskārās ar nopietnu darbinieku trūkumu, par ko ziņots tā 2024. gada darbības pārskatā; norāda, ka COMP ĢD pārcēla darbiniekus uz nodaļām, kas atbild par Digitālo tirgu akta izpildi, un tādēļ veidojās darbinieku trūkums citos departamentos;

Ieteikumi

83. aicina Komisiju:

i) pilnībā pievērsties Revīzijas palātas ieteikumiem attiecībā uz likumību un pareizību, kā arī ziņošanu par sniegumu;

ii) nodrošināt ievērojami lielāku Savienības finansējumu pētniecībai un inovācijai, pamatojoties uz izcilības un sasniegumu principu;

iii) ieviest saistošas prasības īstenošanas partneriem, tostarp EIB, sniegt ziņojumus par sniegumu, pamatojoties uz projektu līmeņa datiem, arī attiecībā uz finanšu instrumentiem, ko īsteno netiešā pārvaldībā, piemēram, *InvestEU*; prasa šādos ziņojumos balstīties uz tiešo iznākumu, rezultātu un ietekmes rādītāju līdzsvarotu kombināciju;

iv) pārskatīt pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” ieviestos vienkāršošanas pasākumus, lai izvērtētu, vai tie patiešām nodrošina vienkāršojumus projektu atbalsta saņēmējiem un pieteikumu iesniedzējiem, tostarp izvērtējot ietekmi uz administratīvo slogu, dalības rādītājiem, ģeogrāfisko līdzsvaru un piekļuves atvieglošanu jauniem pieteikumu iesniedzējiem, jo īpaši no mazāk attīstītiem reģioniem, un veicinot sinerģiju ar citiem Savienības instrumentiem, tostarp kohēzijas politiku un izcilības zīmogu;

v) attīstīt tādus rīkus kā “Personāla izmaksu vednis” un veicināt to izmantošanu, lai palīdzētu saņēmējiem personāla izmaksu aprēķināšanai piemērot pareizos noteikumus;

vi) izvērtēt pieredzi, kas gūta 2024. un 2025. gadā sāktajās fiksētas summas dotāciju *ex post* tehniskajās pārbaudēs, un ziņot par to budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

vii) nodrošināt, lai nākotnē finansēšanas instrumentos būtu iekļauti aizsardzības pasākumi, kas liegtu saņemt kompensācijas par aprīkojumu, kas faktiski nav ticis iegādāts, lai gan bijis iekļauts fiksētas summas budžetā;

viii) pirms fiksētas summas dotāciju plašākas izmantošanas turpmākos finansēšanas instrumentos pārbaudīt šādu dotāciju reprezentatīvu izlasi un analizēt to īstenošanā gūto pieredzi un Savienības finansiālā atbalsta noteikšanai izmantotās metodes;

ix) sākot ar 2021. gadu, sagatavot vispusīgu pārskatu par Savienības finansējumu spiegprogrammatūras vai intruzīvas novērošanas programmatūras izstrādei, ieviešanai un eksportam visos pārvaldības veidos un sagatavot rīcības plānu spiegprogrammatūras ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai Savienībā, un darīt tos pieejamus budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

x) īstenot tehnoloģiski neitrālu pieeju pētniecībai un inovācijai, tostarp veicinot pārrobežu projektus, lai atbalstītu klimatneitralitātes sasniegšanu līdz 2050. gadam un veicinātu stabilu, noturīgu un cenas ziņā pieejamu Savienības energoapgādi, vienlaikus garantējot izmaksu lietderību, paātrinot progresu Savienības klimata mērķu sasniegšanā un uzlabojot konkurētspēju;

xi) pastiprināt dalībvalstu sadarbību ar aizsardzību un drošību saistītā pētniecībā, izmantojot Savienības finansētas pētniecības un inovācijas programmas, vienlaikus veicinot sinerģiju, nodrošinot sensitīvu datu stingru aizsardzību un tehnoloģiju aizsardzību pret ārvalstu iejaukšanos un hibrīddraudiem un attiecīgā gadījumā ļaujot pētniecības rezultātus atbildīgi izmantot divējāda lietojuma nolūkos, lai atbalstītu Savienības noturību, aizsardzības spējas un stratēģisko neatkarību;

xii) nodrošināt, ka saskaņā ar attiecīgajiem Parlamenta ieteikumiem, kas tika pieņemti 2023. gada 15. jūnijā[8], Savienības pētniecības finansējums, tostarp pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” un nolīgumos ar partneriem ārpus ES paredzētais finansējums, neveicina spiegprogrammatūras vai līdzvērtīgu intruzīvu novērošanas tehnoloģiju atbalstīšanu;

Kohēzija, noturība un vērtības

84. uzsver Savienības kohēzijas politikas nozīmi Savienības reģionu ekonomisko, sociālo un teritoriālo atšķirību mazināšanā, kā minēts Līgumos, kā arī Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanas atbalstīšanā; uzstāj, ka DFS laikposmā pēc 2027. gada ir jāturpina atbalstīt kohēziju, ievērojot partnerības un daudzlīmeņu pārvaldības principus un iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības un attiecīgās ieinteresētās personas; norāda, ka DFS 2. izdevumu kategorijas “Kohēzija, noturība un vērtības” programmu budžets bija 61,4 miljardi EUR (32,1 % no Savienības budžeta), un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 47,7 % ERAF un citām reģionālām darbībām, 16,4 % Eiropas Sociālajam fondam (ESF), 6,7 % KF, 6,6 % “Erasmus+”, 2,2 % EISI transporta sadaļai, 3,6 % ES atveseļošanai

---

8 OV C, C/2024/494, 23.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.

un 3,1 % citām programmām;

85. norāda, ka Revīzijas palāta pārbaudīja 223 darījumu izlasi, kas aptver visu DFS 2. izdevumu kategorijas izdevumu spektru; ar bažām norāda, ka Revīzijas palātas aplēstais vispārējais kļūdu līmenis šīs izdevumu kategorijas izdevumos 2024. gadā atkal ievērojami pārsniedz būtiskuma slieksni, proti, 5,7 %; atgādina, ka Revīzijas palātas kļūdu īpatsvars aptver dalībvalstu un Komisijas neatklātās kļūdas, un tas liecina, ka Komisija kļūdu īpatsvaru aplēš pārāk zemu;

86. norāda uz Revīzijas palātas konstatēto kļūdu klasifikāciju kohēzijas izdevumos, proti, neattiecināmas izmaksas veido 49 % no kļūdām, nopietna neatbilstība publiskā iepirkuma un valsts atbalsta noteikumiem — 23 %, neattiecināmi projekti — 18 %; turklāt norāda, ka lielāko daļu kļūdu (54 %) veido ar ERAF un KF saistītie izdevumi;

87. norāda, ka kopumā Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts (REGIO ĢD) savā gada darbības pārskatā secināja, ka, neraugoties uz dalībvalstu līmenī jau piemēroto kontroles pasākumu un korekciju rezultātiem, 2024. gada pārskatos attiecībā uz ERAF/KF joprojām bija vērojams būtisks nepareizu izdevumu līmenis un ka Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts (EMPL ĢD) to pašu secināja attiecībā uz ESF/JNI un EAFVP;

88. atkārtoti pauž bažas par Revīzijas palātas Apskatā 03/2024 “Ticamības nodrošināšanas sistēma un galvenie faktori, kas veicināja kļūdu rašanos 2014.–2020. gada kohēzijas finansējuma jomā” izdarīto secinājumu, ka Komisijas paziņotā kļūdu līmeņa aplēse ir pārāk zema;

89. pauž bažas par Revīzijas palātas novērotajiem pastāvīgajiem trūkumiem valstu revīzijas iestāžu darbā, par kuriem liecina apliecinājumu paketēs konstatētās nepilnības, atlikušo kļūdu īpatsvaram pārsniedzot būtiskuma slieksni vairāk nekā 60 % no 2024. gadā revidēto apliecinājumu pakešu vērtības; ar bažām uzsver, ka vadošajām iestādēm konsekventi neizdodas efektīvi novērst vai atklāt pārkāpumus saņēmēju deklarētajos izdevumos un ka tādējādi samazinās apmērs, kādā Komisija var paļauties uz to veikto darbu;

90. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka revīzijas iestādes, veicot pārbaudes, varēja atklāt un tām būtu vajadzējis atklāt kļūdas, ko atklāja Revīzijas palāta; norāda, ka tas samazina apmēru, kādā Komisija var paļauties uz revīzijas iestāžu darba rezultātiem; ar bažām uzsver Revīzijas palātas konstatējumu, ka kopš 2017. gada to apliecinājumu pakešu īpatsvars, kurās atlikušo kļūdu īpatsvars pārsniedz 2 %, nav bijis mazāks par 39 % no izlasē iekļautajiem izdevumiem, kas liecina, ka revīzijas iestāžu darbā joprojām pastāv nepilnības, kuras ar Komisijas ticamības nodrošināšanas pasākumiem nav pietiekami novērstas; tomēr atzinīgi vērtē to, ka

Komisija ir izstrādājusi rīcības plānu, kura mērķis ir 2021.–2027. gada periodā uzlabot iestāžu kļūdu atklāšanas spējas;

91. norāda, ka Revīzijas palāta savā Apskatā 04/2025 "ES kohēzijas politikas nākotne: jāņem vērā iepriekš gūtās atziņas", atgādināja par ieilgušo problēmu, kas saistīta ar tiesiskā regulējuma sarežģītību, un to, ka, neraugoties uz centieniem vienkāršot noteikumus un procedūras, Savienības regulējuma sarežģītība un valstu un reģionālo prasību līdzāspastāvēšana joprojām rada ievērojamu administratīvo slogu un veicina augstu kļūdu īpatsvaru; tomēr atgādina par kohēzijas politikas svarīgo lomu ekonomisko, sociālo un teritoriālo atšķirību mazināšanā un konverģences un stabilitātes veicināšanā Savienībā, tādējādi apliecinot tās pievienoto vērtību Savienības nodokļu maksātājiem, un to var vēl vairāk stiprināt, novēršot pastāvīgās nepilnības; norāda, ka, lai gan ziņošanas pienākumu mazināšanai ir ieviestas vienkāršotās izmaksu iespējas, tās joprojām tiek maz izmantotas, jo īpaši ERAF kontekstā; atgādina par pastāvīgajiem trūkumiem dalībvalstu pārvaldības un kontroles sistēmās; apšauba Komisijas plānu vairāk paļauties uz valstu sistēmām un uzsver, ka trūkumi ir jānovērš pirms jebkāda šāda turpmāka izdevumu modeļa ieviešanas nākamajā DFS; uzsver, ka pirms īstenošanas sākuma ir skaidri un saistoši jānosaka gan Komisijas, gan dalībvalstu uzraudzības un kontroles pienākumi; uzskata, ka Komisijai nevajadzētu paļauties tikai uz dalībvalstu kontroles sistēmām, bet gan būtu jānosaka savs prasību minimums un pārbaudes mehānismi, līdzīgi tiem, kas paredzēti dalītajā pārvaldībā, lai novērstu jebkādu neatbilstību valstu un ES noteikumiem, kā to pieprasījusi Revīzijas palāta;

92. norāda uz Revīzijas palātas konstatējumiem Īpašajā ziņojumā 22/2025 "Finanšu korekcijas kohēzijas politikas fondos", ka Komisija finanšu korekcijas nepiemēro tā, kā to pienāktos darīt, lai pasargātu Savienības budžetu no nepareiziem kohēzijas politikas izdevumiem, un ka, neraugoties uz to, ka kohēzijas izdevumos gadu no gada ir bijis ievērojams skaits kļūdu, Komisijai bija vajadzīgi vairāk nekā desmit gadi, lai 2025. gada septembrī pieņemtu pirmo finanšu korekciju 2014.–2020. gada periodam; norāda, ka tiesiskais regulējums, kas reglamentē korekciju mehānismu, ir sarežģīts, ka norādījumi un kritēriji nopietnu trūkumu novērtēšanai nav pietiekami skaidri un netiek piemēroti konsekventi un ka procedūrai nav skaidri noteikta termiņa;

93. ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi trūkumus iestāžu revīzijas darba plānošanā un sagatavošanā, piemēram, atlases pieeju nepilnības un nepilnīgus kontrolsarakstus;

94. atgādina, ka, reaģējot uz budžeta izpildes apstiprināšanas vajadzībām izteiktu pieprasījumu par piekļuvi dokumentiem saistībā ar līgumiem ar 30 ekonomikas dalībniekiem, Komisijai savu iekšējo datu sistēmu ierobežojumu dēļ bija jāveic plaša un resursietilpīga

identifikācija, kuras rezultātā tika identificēti simtiem subjektu ar līdzīgiem vai saistītiem nosaukumiem; atzinīgi vērtē Komisijas dienestu centienus ātri un pārredzami reaģēt; turklāt atgādina, ka, sākot ar nākamo DFS, Komisijai tiks prasīts ievadīt datus, kas tiek glabāti *Arachne* datizraces un riska novērtēšanas rīkā, centralizētā pārredzamības tīmekļa vietnē, un dalībvalstīm būs pienākums nodrošināt automatizētu piekļuvi attiecīgajiem datiem, un šis pienākums tiks piemērots no 2027. gada, un Komisija jau ir sākusi ar to saistīto sagatavošanas darbu; mudina Komisiju ieviest sadarbspējīgu sistēmu, kas,. sākoties jaunajai DFS, ļautu izsekot līdzekļus Eiropas līmenī;

95. norāda, ka Revīzijas palāta savā Īpašajā ziņojumā 24/2025 “Finanšu instrumenti ES kohēzijas politikā — līdzekļu atkārtota izmantošana ir izdevusies daļēji” konstatēja, ka, lai gan viena no kohēzijas politikas finanšu instrumentu priekšrocībām salīdzinājumā ar dotācijām ir tāda, ka atmaksājumus var izmantot, lai papildus atbalstītu vēl citus galasaņēmējus, tādējādi efektīvāk izmantojot publisko finansējumu, attiecināmības periodos daļēji pieņemamu iemeslu dēļ, piemēram, ieguldījumu ilgtermiņa specifikas dēļ, atmaksājumi tiek no jauna izmantoti tikai ierobežotā apmērā; norāda, ka pēc attiecināmības perioda atmaksātie līdzekļi parasti tiek no jauna izmantoti kohēzijas mērķiem, taču ar ierobežojumiem; pauž nožēlu par to, ka tiesiskais regulējums attiecībā uz atkalizmantošanas pienākumu ir nepietiekami skaidrs un nenoteikts un ka trūkst Komisijas pārraudzības, tāpēc dalībvalstu vadošo iestāžu prakse atšķiras;

96. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka kohēzijas politikas fondu (ERAF, KF, ESF+), kas veido vairāk nekā 90 % no 2021.–2027. gada KNR dalītās pārvaldības fondiem, īstenošanas līmenis joprojām ir zems; norāda — Revīzijas palātai šo fondu īstenošanu (priekšfinansējumu un starpposma maksājumus) salīdzinot ar iepriekšējo plānošanas periodu, šo trīs fondu vispārējais apguves līmenis līdz 2024. gada beigām bija tikai 5 % salīdzinājumā ar iepriekšējās DFS 14 % līdzvērtīgā laika nogrieznī (2017. gada beigās); uzsver, ka īstenošana pašreizējā plānošanas periodā norisinās ārkārtīgi sarežģītā kontekstā, kam raksturīgas ecīgas krīzes, inflācijas spiediens, piegādes ķēžu traucējumi un mainīgi ģeopolitiskie un ekonomiskie apstākļi; vienlaikus atzīst, ka 2021.–2027. gada programmas tika pieņemtas septiņus mēnešus vēlāk nekā 2014.–2020. gada plānošanas periodā un ka priekšfinansējuma likmes 2014.–2020. gada programmās bija augstākas un to tīrvērte notika citā brīdī nekā pašreizējā DFS; šajā sakarā norāda, ka ERAF, KF un ESF+ apguves līmenis salīdzināmā īstenošanas posmā 2017. gada jūnija beigās bija 3,49 %, kas ir salīdzināms ar attiecīgo rādītāju 2024. gada beigās; ar bažām norāda, ka, tā kā šo izdevumu attiecināmības perioda beigas[9], kā arī 2021.–2027. gada DFS galīgā atlikuma maksāšanas termiņš ir noteikts par vienu gadu agrāk nekā

---

9 Regula (ES) 2021/1060, 63. panta 2. punkts.

iepriekšējā plānošanas periodā, spiediens apgūt Savienības līdzekļus pieaugs vēl vairāk;

97. pauž bažas par to, ka 2024. gadā Komisijas prognozētā atcelto saistību summa 2025.–2027. gadam palielinājās par 8,8 miljardiem EUR salīdzinājumā ar 2023. gada prognozi 8,1 miljarda EUR apmērā tam pašam periodam un ka šis aplēstais atcelto saistību pieaugums galvenokārt saistīts ar pašreizējās DFS kohēzijas programmām un ELFLA; norāda, ka ELFLA saistību atcelšana ir gaidāma tad, kad 2026. gadā tiks slēgtas iepriekšējās DFS programmas, savukārt 2021.–2027. gada DFS kohēzijas programmās pastāv ievērojams saistību atcelšanas risks, sākot no 2027. gada;

98. atgādina, ka 2024. gadā stājās spēkā vairāki kohēzijas politikas un tiesiskā regulējuma grozījumi, proti, *STEP* un *RESTORE*; uzsver šo instrumentu svarīgo nozīmi Savienības konkurētspējas uzlabošanā un dabas katastrofu seku novēršanā; tomēr atkārtoti norāda, ka pastāvīgi grozījumi kohēzijas politikas regulējumā izraisa juridisku nenoteiktību un nestabilitāti un var apdraudēt strukturālās kohēzijas politikas ilgtermiņa mērķus, kas vērsti uz nevienlīdzības mazināšanu Eiropas Savienībā; uzsver, ka kohēzijas politikai ir vajadzīgs stabils tiesiskais regulējums, lai saņēmējiem nodrošinātu prognozējamību;

99. atkārtoti pauž dziļas bažas par Krievijas agresijas kara pret Ukrainu nesamērīgo ietekmi uz Savienības austrumu reģioniem, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju; vērš uzmanību uz izmaksām, kas šiem reģioniem rodas saistībā ar to kopīgo robežu ar naidīgām kaimiņvalstīm, jo īpaši uz nepieciešamību attiecīgajām dalībvalstīm novirzīt publisko finansējumu drošībai, aizsardzībai un sagatavotībai, vienlaikus saskaroties ar krasu resursu samazināšanos saimnieciskās darbības, pārrobežu tirdzniecības un citu apmaiņas procesu traucējumu dēļ; turklāt pauž bažas par to, ka daži pierobežas reģioni ir zaudējuši Savienības finansiālo atbalstu to izmaiņu dēļ, kas pašreizējā plānošanas periodā izdarītas kohēzijas fondos, jo īpaši attiecībā uz ERAF līdzekļiem, kas sākotnēji bija paredzēti pārrobežu sadarbībai ar Krieviju un Baltkrieviju, un līdzekļiem, kas tika pārdalīti 2025. gada kohēzijas vidusposma pārskatīšanas kontekstā;

100. uzsver, ka teritoriālās kohēzijas nolūkā ir jāstiprina vietējās ekonomikas noturība, piemēram, ar ilgtspējīgu tūrismu, kultūras vērtību aizsardzību, jauniešu nodarbinātību un profesionālo prasmju attīstību, tostarp zaļās atjaunošanas, energoefektivitātes un civilās aizsardzības pakalpojumu jomā; uzsver Savienības kohēzijas politikas svarīgo nozīmi Savienības reģionu ekonomiskajai un teritoriālajai konverģencei un attīstībai, kā arī Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanas atbalstam; uzsver, ka ir jānodrošina piekļuve pamatpakalpojumiem laukos un attālos apvidos, un aicina Komisiju novērtēt, vai Savienības izdevumi efektīvi palīdz samazināt depopulācijas spiedienu;

101. uzsver, ka daži reģioni, tostarp Vidusjūras piekrastes un iekšzemes teritorijas, arvien vairāk ir pakļauti ar klimatu saistītiem riskiem, piemēram, vētrām, plūdiem, piekrastes erozijai un sausumam; uzsver, ka novēršanas un pielāgošanās pasākumi ir izmaksu ziņā rentablāki nekā atjaunošanas darbi pēc katastrofām; uzsver nepieciešamību paātrināt investīcijas riska novēršanā, hidrauliskajā drošībā, nogāžu stabilitātē, dabā balstītos risinājumos un klimatnoturīgā infrastruktūrā, tostarp ilgtspējīgās ostās, intermodālajā loģistikā, dzelzceļu savienotībā un noturīgās ūdens sistēmās, noplūžu samazināšanā, noturīgā apūdeņošanā un viedā ūdens apsaimniekošanā, lai nodrošinātu ātrus un izmērāmus noturības rezultātus, uzlabotu teritoriālo noturību un saglabātu Savienības izdevumu efektivitāti;

102. uzsver Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta (*IAS*) sniegto ieteikumu 2024. gadā veiktajā revīzijā par ticamības veidošanas procesiem attiecībā uz līdzekļiem, kas tiek īstenoti dalītā pārvaldībā, proti, atjaunināt REGIO ĢD, EMPL ĢD un Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorāta (MARE ĢD) vienoto revīzijas stratēģiju, jo daži elementi nebija pietiekami skaidri vai šajā plānošanas perioda posmā nebija pietiekami izstrādāti; norāda arī uz *IAS* ieteikumu REGIO ĢD, kas arī īsteno ES Solidaritātes fondu dalītā un netiešā pārvaldībā, vēl vairāk uzlabot tā struktūru un pārvaldības efektivitāti;

103. norāda, ka pēc tam, kad tika izveidots satvars līdzekļu samazināšanai un atgūšanai[10] krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta gadījumos, kas ietekmē Savienības finanšu intereses un ko dalībvalsts nav novērsusi, Komisija pirmo šādu samazinājumu veica 2025. gada 8. maijā, kad pēc *OLAF* ieteikuma pieņēma pirmo īstenošanas lēmumu nenovērsta pārkāpuma dēļ samazināt atbalstu Slovākijai par 1,225 miljoniem EUR; tomēr norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu Īpašajā ziņojumā 26/2025, ka Komisijai nav mehānisma, lai uzraudzītu, vai summas, ko kriminālprocesā pieprasījušas atgūt valstu tiesas, faktiski tiek pilnīgi atmaksātas Savienības budžetā;

104. pauž nopietnas bažas par konstatējumiem, kas 2025. gada ziņojumā par tiesiskumu izdarīti attiecībā uz tiesiskuma situāciju Ungārijā, jo īpaši par pastāvīgajām un sistēmiskajām problēmām tiesu sistēmā un mediju nozarē; ar satraukumu norāda, ka lietu sadales pārredzamība zemākas instances tiesās nav uzlabojusies un ka tiesu iestādēs turpinās nepamatots spiediens uz dažiem tiesnešiem, jo īpaši saistībā ar iekšējām debatēm par būtiskiem jautājumiem, kas saistīti ar tiesu iestāžu neatkarību; tāpat ar bažām norāda, ka 2024.–2025. gada valsts korupcijas apkarošanas stratēģijas īstenošana atpaliek, samazinoties notiesājošo spriedumu skaitam par korupcijas noziegumiem, nav panākts progress stabilu rezultātu sasniegšanā augsta līmeņa korupcijas jomā un Ungārijas Integritātes iestāde

---

10 C/2024/4618, IV pielikums.

pastāvīgi ziņo par šķēršļiem, kas kavē uzraudzības uzdevumu efektīvu izpildi;

105. atkārtoti pauž nopietnas bažas par Komisijas 2023. gada 13. decembra lēmumu, kurā secināts, ka Ungārijas valdība ir izpildījusi Hartas prasības attiecībā uz tiesu iestāžu neatkarību, un atcelta līdzekļu izmaksas apturēšana attiecīgajām programmām, kā rezultātā Ungārija ieguva tiesības saņemt aptuveni 10,2 miljardus EUR no vairākiem KNR reglamentētiem fondiem; atgādina, ka 2024. gada 25. martā Eiropas Parlaments vērsās Tiesā, lai pārskatītu Komisijas lēmuma likumību, kā arī nodrošinātu juridisko noteiktību tiesiskuma mehānisma īstenošanā; norāda, ka, lai gan Tiesa vēl nav lēmusi šajā lietā, ģenerāladvokāts 2026. gada 12. februārī ierosināja Tiesai atcelt Komisijas lēmumu, ar ko tika atcelta līdzekļu izmaksas Ungārijai apturēšana;

106. norāda, ka no KNR reglamentētajiem 19,8 miljardu EUR piešķīrumiem, kas sākotnēji bija bloķēti pamattiesību apsvērumu dēļ, 2026. gada janvārī Ungārijas valdībai bloķēti bija vairs tikai 7,6 miljardi EUR; turklāt norāda, ka no 6,4 miljardiem EUR, kas tiesiskuma un korupcijas problēmu dēļ sākotnēji bija bloķēti saskaņā ar Nosacītības regulu, 2024. un 2025. gada beigās tika atceltas saistības attiecīgi par 1 miljardu EUR un 1,1 miljardu EUR; pauž nopietnas bažas par to, ka, lai gan Ungārijā tiesiskuma situācija turpina pasliktināties un iesakņojušies oligarhu tīkli ļauj plaukt un zelt korupcijai, tiesiskuma un korupcijas problēmu dēļ iesaldēto Savienības līdzekļu apjoms arvien samazinās, līdz ar to pastāvīgi sarūk arī spiediens, ko Komisija izdara uz Ungārijas valdību, lai tā veiktu reformas;

107. norāda uz Ungārijas valdības 2025. gada 28. un 29. marta pieprasījumiem pārvietot 545 miljonus EUR no divām kohēzijas programmām, novirzot tos jaunām prioritātēm Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas (*STEP*) ietvaros, 395 miljonus EUR no minētās summas veidojot līdzekļiem, kuri ir iesaldēti, jo nav izpildīts horizontālais veicinošais nosacījums saskaņā ar Pamattiesību hartu; pauž dziļu nožēlu par to, ka Komisija 2025. gada 25. septembrī apstiprināja grozījumus, kuri, neraugoties uz to, ka Hartas prasību neievērošanas dēļ atkal tika bloķēti atmaksājumi par jaunajām *STEP* prioritātēm, tomēr deva Ungārijas valdībai piekļuvi 317,3 miljonu EUR priekšfinansējumam; apstiprina, ka iesaldēto apropriāciju pārdale vai pārvirzīšana citām programmām vai mērķiem signalizētu valdībām, kuras neievēro Savienības vērtības un nepilda savus pienākumus aizsargāt Savienības finanšu intereses, ka zaudējumus var kompensēt citos veidos; atkārtoti pauž nostāju, ka līdzekļus, kuru izmaksa ir apturēta saskaņā ar Nosacītības regulu vai horizontālo veicinošo nosacījumu neizpildes dēļ, nedrīkstētu izmantot programmu grozījumos vai pārvietojumos; tādēļ aicina Komisiju izmantot savas iniciatīvas tiesības un ierosināt pasākumus, lai novērstu visas esošās nepilnības Savienības tiesiskajā regulējumā,

kas var ļaut valdībām novirzīt līdzekļus, kuri apturēti tiesiskuma vai citu Pamattiesību hartā noteikto pienākumu pārkāpumu dēļ, un nodrošināt, ka visi turpmākie finansēšanas instrumenti tiek pārbaudīti attiecībā uz noteikumu apiešanu;

108. norāda, ka *MOL Plc*, kas ir biržā kotēts Ungārijas naftas ķīmijas konglomerāts, tiek faktiski kontrolēts, izmantojot trīs tā dēvētos sabiedrības interešu trastus, kas saistīti ar Ungārijas valdību, un katram no tiem pieder 10 % akciju; atgādina, ka Padomes 2022. gada 15. decembra Īstenošanas lēmums (ES) 2022/2506 aizliedz Komisijai, izpildot Savienības budžetu, tiešā vai netiešā pārvaldībā uzņemties jaunas juridiskas saistības ar Ungārijas sabiedrības interešu trastiem un struktūrām, ko tie uztur; ar bažām norāda, ka pēc minētā lēmuma pieņemšanas starp Komisiju un *MOL*, šķiet, ir noslēgts vismaz viens finansēšanas nolīgums; pieņem zināšanai Komisijas atbildi, ka tā izmeklē šo lietu, un sagaida, ka Komisija budžeta izpildes apstiprinātājiestādei nekavējoties izsmeļoši paskaidros, kā bija iespējams parakstīt šādas saistības;

109. norāda, ka Ungārijas valdība no *SAFE* instrumenta saņems trešo lielāko piešķīrumu 16,2 miljardu EUR apmērā, kas paredzēts apjomīgu investīciju atbalstam aizsardzības industrijā; atgādina, ka gadījumos, kad pastāv bažas par Savienības finanšu interešu aizsardzību, Komisijai ir tiesības neapstiprināt valsts aizsardzības investīciju plānus *SAFE* ietvaros; norāda, ka Ungārijas valdība nesen pārdeva savu 75 %+1 balss vairākuma kontrolpaketi valsts aizsardzības nozares uzņēmumā uzņēmumam *4iG*, ko faktiski uzskata par valdībai pietuvinātu uzņēmumu; stingri brīdina, ka, ņemot vērā nemitīgo tiesiskuma situācijas pasliktināšanos, pastāvīgos korupcijas riskus un sistēmiskos uzraudzības trūkumus, kā aprakstīts iepriekš, Savienības finanšu intereses nevar uzskatīt par pienācīgi aizsargātām, ja *SAFE* finansējums tiktu izmaksāts Ungārijas valdībai, vismaz nenosakot stingrus nosacījumus, kas jāizpilda pirms jebkādas līdzekļu izmaksas;

110. ar satraukumu uzsver, ka kopš 2024. gada ziņojuma par tiesiskumu Slovākija ir pieņēmusi vairākus grozījumus Krimināl kodeksā, kuri tika pieņemti 2024. gada otrajā pusē, tostarp par specializētu korupcijas apkarošanas struktūru, Valsts noziedzības apkarošanas aģentūras un Īpašās prokuratūras slēgšanu, tā rezultātā iekavējoties izmeklēšanām, kas tika nodotas citām struktūrām, un ievērojami samazinoties korupcijas lietu skaitam; ar bažām norāda uz Slovākijas valdības plānu aizstāt pašreizējo trauksmes cēlēju biroju ar iestādi, kuras priekšsēdētāju tieši ieceltu parlamenta priekšsēdētājs, jo tādējādi veidojas biroja politizācijas risks, saskaņojot tā darbu ar valdības prioritātēm, samazinot trauksmes cēlēju aizsardzību un samazinot kontroli pār valdības rīcību ar Savienības līdzekļiem; uzsver, ka šīs norises ievērojami palielina Savienības budžeta pareizas finanšu pārvaldības risku; uzsver, ka Nosacītības regulā nav noteikti tikai galējas nepieciešamības pasākumi, bet ir atļauta arī

agrīna rīcība, daļēji apturot līdzekļu izmaksu, ja tiek konstatēti tiesiskuma pārkāpumi, kas rada nopietnu risku Savienības budžeta pareizai finanšu pārvaldībai; pilnībā atbalsta Komisijas lēmumu un aicina Komisiju sākt nosacītības mehānisma pirmo posmu un sākt pārkāpuma procedūru par šo jautājumu;

111. šajā ziņā norāda, ka pēc Budžeta kontroles komitejas darba brauciena uz Bratislavu 2025. gada 26.–28. maijā Slovākijas premjerministra un Nacionālās padomes locekļu nepamatoto publisko paziņojumu dēļ darba brauciena vadītājs saņēma draudus, kuru dēļ bija vajadzīga policijas aizsardzība; uzskata, ka šādi incidenti vēl uzskatāmāk parāda tiesiskuma vides pasliktināšanos un Savienības finanšu interesēm radītos riskus;

112. pauž nožēlu par to, ka pilsoniskās sabiedrības veiktā analīze liecina — ziņojumā par tiesiskumu lielākā daļa ieteikumu ir atkārtoti pausti iepriekšējie ieteikumi; uzskata, ka tas rada bažas par to, vai dalībvalstis ieteikumus uztver pietiekami nopietni un vai Komisija izdara pienācīgu spiedienu, lai nodrošinātu to efektīvu īstenošanu; uzsver, ka daudzi no ziņojumā par tiesiskumu uzskaitītajiem trūkumiem tieši ietekmē pareizu Savienības budžeta finanšu pārvaldību, un tādēļ uzskata, ka no budžeta kontroles viedokļa ir būtiski, lai šis pasākums sniegtu taustāmus un izmērāmus rezultātus; tādēļ aicina Komisiju traktēt konkrētām valstīm adresētos ieteikumus, kas sniegti Komisijas gada ziņojumos par tiesiskumu, kā konkrētus atskaites punktus, uz kuriem dalībvalstīm sistemātiski jāreaģē, un iedarbināt Nosacītības regulu gadījumos, kad sistemātiskiem tiesiskuma pārkāpumiem, kas konstatēti ziņojuma pīlāros, ir pietiekami tieša saikne ar Savienības budžeta aizsardzību;

113. norāda uz Komisijas atbildi, ka Ģenerālsekretariāts koordinē trīs dažādu Nosacītības regulas instrumentu, proti, ziņojuma par tiesiskumu, ANM un KNR horizontālo veicinošo nosacījumu, izmantošanu, lai nodrošinātu konsekvenci visās programmās, instrumentos un dalībvalstīs, un ka katram instrumentam ir vadošais dienests, kam uzticēta īstenošana, un šajā darbā iesaistās arī citi attiecīgie dienesti; turklāt norāda, ka Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts (JUST ĢD) un ģenerālsekretārs kopīgi vada darbu pie ziņojuma par tiesiskumu, EMPL ĢD vada darbu pie Hartas horizontālā veicinošā nosacījuma, SG REFORM kopā ar Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorātu (ECFIN ĢD) — darbu pie ANM un Budžeta ģenerāldirektorāts (BUDG ĢD) — darbu pie Nosacītības regulas; aicina Komisiju sīkāk precizēt visu lēmumu pieņēmēju lomu šajās procedūrās; uzsver, ka, lai gan dokumentos eksistē stabils satvars, procedūru praktisko piemērošanu vēl varētu uzlabot; pauž nožēlu par to, ka agrāk Komisija darīja zināmu tikai informācijas minimumu, neiekļāva būtiskākos tās elementus un neiesniedza visu dokumentāciju pat tad, kad Parlaments to bija pieprasījis; uzsver, ka savlaicīga, visaptveroša un proaktīva informācijas apmaiņa ir būtiska, lai Parlaments varētu efektīvi īstenot savas pilnvaras

budžeta un uzraudzības jomā un lai iedzīvotāji saglabātu uzticēšanos ES iestādēm un Savienībai kopumā;

114. pauž nožēlu par to, ka Komisijai bija vajadzīgi vairāk nekā divi gadi, lai sāktu pārkāpuma procedūru pret Maltu par Savienības tiesību aktu nepiemērošanu tiešsaistes azartspēļu jomā; ar nopietnām bažām norāda, ka Maltas tiesību aktu dēļ, kas liedz izpildīt spēkā esošus citu dalībvalstu spriedumus, aptuveni 100 000 Savienības pilsoņu, kuriem ir tiesības uz kompensāciju, nav varējuši saņemt tiesisko aizsardzību; turklāt norāda, ka vairāki Maltā licencēti azartspēļu uzņēmumi ir sākuši nodot aktīvus citām struktūrām, tādējādi apdraudot tūkstošiem tiesas spriedumu efektīvu izpildi pat tad, ja apstrīdētie tiesību akti tiktu atcelti; šajā ziņā pauž dziļu nožēlu par to, ka Komisija kavējas sākt pārkāpuma procedūru;

115. atgādina par konstatējumiem Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā par veselības aprūpes digitalizāciju, kuros secināts, ka Savienības atbalsts dalībvalstīm veselības aprūpes sistēmu digitālās pārveides veicināšanā kopumā ir bijis efektīvs; tomēr norāda, ka dalībvalstis saskārās ar grūtībām izlietot šim nolūkam piešķirtos Savienības līdzekļus, un pauž nožēlu par to, ka Komisijai, uzraugot dalībvalstu panākto progresu veselības aprūpes digitalizācijā, tomēr vēl nav visaptveroša pārskata par to, kā Savienības līdzekļi tiek izmantoti šo darbību atbalstam; aicina Komisiju pilnībā īstenot Revīzijas palātas ieteikumus, jo īpaši uzlabojot norādījumus dalībvalstīm, stiprinot digitālajai veselībai izmantoto ES līdzekļu monitorēšanu un sniegumā balstītu uzraudzību un nodrošinot, ka investīcijas digitālajā veselībā atbilst visaugstākajiem datu aizsardzības, kiberdrošības un sadarbspējas standartiem;

116. atzīst, ka programma “ES — veselībai” ir devusi ieguldījumu programmā *InvestEU*, apvienojot to ar Savienības garantiju un tādējādi mobilizējot papildu investīcijas; jo īpaši norāda uz ieguldījumu 110 miljonu EUR apmērā, izmantojot *InvestEU* papildinājumu, kas atbalsta EIB investīcijas inovatīvos dzīvības zinātņu projektos, kuri saistīti ar medicīniskajiem pretlīdzekļiem; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pārredzamību, efektīvu koordināciju ar valstu un Savienības finansēšanas instrumentiem un dalībvalstu plašu piekļuvi, lai šīs investīcijas sniegtu spēcīgu Eiropas pievienoto vērtību un stiprinātu Savienības veselības sistēmu noturību; atgādina, cik svarīgi ir investēt medicīniskā inovācijā un medicīnas tehnoloģijās Eiropas līmenī un cik svarīgi ir stiprināt sadarbību starp pētniecības iestādēm, privātiem medicīnas uzņēmumiem un valstu iestādēm, lai labāk kalpotu sabiedrības interesēm;

117. pauž nožēlu par Komisijas lēmumu pārtraukt darbības dotācijas veselības nozares atbalstam, kas programmas “ES — veselībai” budžetā 2024. gadā veidoja tikai nedaudz vairāk par 1 %; konstatē, ka šīs izmaiņas ir ietekmējušas ieguldījumu nepārtrauktību Eiropas sabiedrības veselības mērķu sasniegšanā; uzsver, cik svarīgi ir

paredzami un stabili atbalsta mehānismi ieinteresēto personu un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas veselības jomā; raugoties uz nākotni, ierosina finansējumu arī turpmāk balstīt uz skaidriem Eiropas pievienotās vērtības, pārredzamības, politiskās neitralitātes un izmērāmas ietekmes kritērijiem, lai nodrošinātu, ka resursi tiek novirzīti tur, kur tie sniedz vislielāko labumu pacientiem un veselības aprūpes sistēmām; uzsver ieinteresēto personu un pilsoniskās sabiedrības dalībnieku lomu Savienības veselības politikas mērķu un īstenošanas veicināšanā;

118. norāda, ka Komisija 2024. gadā piešķīra 8 miljonus EUR un 2025. gadā — 20,9 miljonus EUR uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus ziņu mediju organizāciju konsorciju veiktai satura izstrādei par Savienības jautājumiem un ka trīs mediju konsorciji pašlaik saņem Savienības finansējumu; atgādina, ka brīva, neatkarīga un plurālistiska prese ir demokrātiskās pārskatatbildības stūrakmens; uzskata, ka Savienības atbalsts medijiem var palīdzēt stiprināt mediju plurālismu un informācijā balstītas publiskās debates visā Savienībā ar nosacījumu, ka jābūt ieviestiem stingriem aizsardzības pasākumiem, lai nodrošinātu pilnīgu redakcionālo neatkarību un pārredzamību; uzsver, cik svarīga ir pārredzamība attiecībā uz visu finansiālo atbalstu, tostarp dotācijām, līgumiem un netiešo finansējumu, kas tiek sniegts mediju organizācijām, un ka šādai informācijai vajadzētu būt viegli pieejamai un skaidri izklāstītai;

119. pauž nožēlu par to, ka Komisija nebija veikusi pamatprogrammas "Erasmus+", Eiropas Solidaritātes korpusa un programmas "Radošā Eiropa" starpposma novērtējumus tiesību aktos noteiktajā termiņā; uzsver, ka novērtējumiem būtu jānodrošina informācija lēmumu pieņēmējiem gan pašreizējā, gan arī nākamā plānošanas perioda vajadzībām;

Ieteikumi

120. aicina Komisiju rīkoties saskaņā ar Revīzijas palātas gada pārskatā sniegtajiem ieteikumiem, lai nodrošinātu, ka:

i) revīzijas iestādes stiprina savu kontroles un atklāšanas spēju, pārbaudot, vai tās pienācīgi plāno izlases veidošanu, apstiprina, ka ir pierādīta atbilstība attiecināmības kritērijiem, un glabā pienācīgu dokumentāciju, kas pamato revīzijas liecības;

ii) gadījumos, kad darbības programmās ir konstatētas sistemātiskas nepilnības un ir piemērota vienota likme, tiktu nodrošināts, ka dalībvalstu iestādes neizmanto vienotas likmes korekcijas mehānismu, tādējādi izvairoties no pienākuma pārbaudīt izdevumu attiecināmību pirms izdevumu deklarēšanas Komisijai, un vajadzības gadījumā individuāli

atgūst līdzekļus;

121. turklāt aicina Komisiju:

i) turpināt risināt sistēmisko problēmu saistībā ar kļūdu neatklāšanu dalībvalstu līmenī kohēzijas politikas izdevumos, efektīvi īstenojot rīcības plānu, kura mērķis ir palielināt atklāšanas spēju dalībvalstu un Komisijas līmenī;

ii) vēl vairāk stiprināt norādījumus, koordināciju un uzraudzību, lai nodrošinātu lielāku juridisko noteiktību un efektīvāku atgriezto līdzekļu atkalizmantošanu visās dalībvalstīs;

iii) cieši sadarboties ar dalībvalstīm, jo īpaši tām, kuras saskaras ar strukturāliem vai spēju ierobežojumiem, lai nodrošināto tehnisko palīdzību, administratīvo vienkāršošanu un pietiekamu īstenošanas elastību nolūkā nodrošināt kohēzijas fondu pilnīgu un efektīvu apguvi;

iv) izstrādāt metodiku *EPPO* un *OLAF* izmeklēšanu kopējās finansiālās ietekmes mērīšanai, tostarp attiecībā uz summām, kas atgūtas saskaņā ar valstu tiesu lēmumiem kriminālprocesos, un regulāri iegūt informāciju no dalībvalstīm par aktīvu atgūšanu un Savienības budžetā atmaksāto daļu, kā ieteikusi Revīzijas palāta;

v) ziņojumā par tiesiskumu sniegtos ieteikumus sasaistīt ar to, kā attiecīgā dalībvalsts īsteno konkrētus pasākumus, lai panāktu spēcīgāku ietekmi un veicinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību, un šajā ziņā atsaucas uz ieteikumiem, kas pausti Parlamenta 2025. gada 18. jūnija rezolūcijā par Komisijas 2024. gada ziņojumu par tiesiskumu;

vi) pastiprināt horizontālo un tematisko veicinošo nosacījumu uzraudzību visās dalībvalstīs, lai apzinātu iespējamos draudus Savienības budžeta aizsardzībai, un nodrošināt lielāku pārredzamību un iesaistīto personu līdzdalību šā instrumenta piemērošanā;

vii) cieši saskaņot ziņojumu par tiesiskumu ar Nosacītības regulu un sīkāk ziņot par tiesiskuma principu pārkāpumiem, kurus var izmantot Nosacītības regulas iedarbināšanai;

viii) izmantot savas iniciatīvas tiesības un ierosināt pasākumus, lai novērstu jebkuras esošās nepilnības Savienības tiesiskajā regulējumā, kas varētu ļaut valdībām novirzīt līdzekļus, kuri apturēti saskaņā ar Tiesiskuma nosacītības regulu vai horizontālo veicinošo nosacījumu neizpildes dēļ, un nodrošināt, lai nākotnē jebkurā finansēšanas instrumentā būtu iekļauti pienācīgi aizsardzības pasākumi pret noteikumu apiešanu;

ix) steidzami atkārtoti izvērtēt un novērst tiesiskuma situācijas pasliktināšanos un riskus Savienības budžetam Ungārijā un veikt visas vajadzīgās darbības, kas paredzētas Nosacītības regulā, un izmantot citus pieejamos instrumentus, tostarp pilnībā apturēt Savienības līdzekļu izmaksu;

x) veikt *ex post* novērtējumu par kohēzijas politikas grozījumu finansiālo ietekmi uz austrumu pierobežas reģioniem, jo īpaši attiecībā uz ERAF līdzekļiem, kas sākotnēji bija iezīmēti pārrobežu sadarbībai ar Krieviju un Baltkrieviju, kā arī attiecībā uz līdzekļiem, kas tika pārdalīti 2025. gada kohēzijas vidusposma pārskatīšanas kontekstā, aplūkojot to, cik lielā mērā Savienības līdzekļi, kas sākotnēji bija paredzēti reģioniem, kuriem ir kopīga robeža ar Krieviju un/vai Baltkrieviju, galu galā ir palikuši to rīcībā vai tikuši novirzīti citur, dalīties ar šo novērtējumu ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādi un steidzami ierosināt mērķorientētu finansiālo atbalstu minētajiem reģioniem, lai vērstos pret Krievijas agresijas kara nesamērīgo ietekmi, tostarp mazinot pašreizējā plānošanas periodā veikto grozījumu radītos zaudējumus;

xi) apsvērt vienotās revīzijas pieeju, līdz būs novērsti trūkumi, kas konstatēti vadošajās un revīzijas iestādēs dalībvalstīs;

xii) nodrošināt, ka programmas “ES — veselībai” ietvaros tiek piešķirtas darbības dotācijas;

Dabas resursi un vide

122. norāda, ka DFS 3. izdevumu kategorijas “Dabas resursi un vide” programmu budžets bija 64,4 miljardi EUR (33,7 % no Savienības budžeta) un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 59,2 % no šiem izdevumiem tika novirzīti Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondam (ELGF) — tiešajiem maksājumiem (38,1 miljards EUR), ELFLA (15,5 miljardi EUR jeb 24,0 %), Taisnīgas pārkārtošanās fondam (6,2 miljardi EUR jeb 9,5 %), Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondam (ELGF) — ar tirgu saistītie izdevumi (2,7 miljardi EUR jeb 4,1 %), Jūrlietu un zivsaimniecības fondam (1,3 miljardi EUR jeb 2,0 %), vides un klimata pasākumu programmai (*LIFE*) (600 miljoni EUR jeb 0,9 %) un citiem izdevumiem (200 miljoni EUR jeb 0,3 %);

123. uzsver, ka 2024. gadā kopējā lauksaimniecības politika (KLP) veidoja lielāko daļu (87,3 %) no ES izdevumiem, kas paredzēti dabas resursiem un videi; atgādina, ka 2024. gads bija otrais gads 2023.–2027. gada KLP, ar kuru tika ieviests jauns īstenošanas modelis, kas ietver uz sniegumu balstītus elementus, par kuriem ar dalībvalstīm notiek vienošanās stratēģiskajos plānos un kurus izmanto kā pamatu maksājumiem;

124. atzinīgi vērtē to, ka 2024. gada beigās maksājumi no 2023.–2027. gadam paredzētā ELFLA budžeta sasniedza 6,3 miljardus EUR (2023. gadā — 700 miljoni EUR), kas atbilst 9,5 % apguves līmenim (salīdzinājumā ar 1 % 2023. gadā); uzsver, ka kavēti maksājumi apdraud lauksaimnieku ienākumu stabilitāti; norāda, ka Taisnīgas pārkārtošanās fonda apguves līmenis ir 32 %; ar bažām norāda uz Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) zemo apguves līmeni, kas 2024. gada beigās sasniedza tikai 3 %;

125. norāda, ka Revīzijas palāta ir pārbaudījusi 228 darījumu izlasi, kas aptver visu šīs DFS izdevumu kategorijas izdevumu spektru 19 dalībvalstīs un Apvienotajā Karalistē; ar bažām norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas aplēsēm kļūdu līmenis šajā izdevumu kategorijā ir 2,6 % (2023. gadā — 2,2 %); turklāt norāda, ka Revīzijas palāta lauku attīstības jomā konstatējusi astoņas skaitļos izsakāmas kļūdas (t. i., kļūdas ar tiešu finansiālu ietekmi uz Savienības budžetu), astoņas kļūdas ekoshēmu darījumos — jauna veida intervencē, kas ieviesta saskaņā ar 2023.–2027. gada KLP, lai atbalstītu lauksaimniecības praksi, kura veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu un dzīvnieku labturību, trīs kļūdas tiešajos maksājumos, izņemot ekoshēmas, divas kļūdas tirgus pasākumos un vienu kļūdu EJZAF dalītās pārvaldības darījumā; konstatē, ka Revīzijas palāta ir atklājusi arī 19 citas atbilstības problēmas, kurām nav finansiālas ietekmes uz Savienības budžetu;

126. norāda uz Revīzijas palātas veikto kļūdu klasifikāciju, proti, 44 % kļūdu ir saistītas ar administratīvām kļūdām, 28 % — ar neattiecināmības problēmām, 16 % — ar agrovides, klimata vai ekoshēmu saistību neievērošanu un 12 % — ar neprecīzas informācijas sniegšanu par platībām vai dzīvniekiem;

127. pauž bažas, ka saistībā ar 13 skaitļos izsakāmām kļūdām Revīzijas palāta vairākos gadījumos ir konstatējusi, ka dalībvalstu iestāžu rīcībā bija pietiekama informācija, lai novērstu vai atklātu un izlabotu kļūdu pirms izdevumu apstiprināšanas, un ka, ja dalībvalstu iestādes būtu pienācīgi izmantojušas visu to rīcībā esošo informāciju, aplēstais kļūdu līmenis šajā izdevumu kategorijā būtu bijis par 2,2 procentpunktiem zemāks;

128. vērš uzmanību uz to, ka ir vajadzīga vienkāršošana, turpmāka digitālo rīku izstrāde un to izmantošanas veicināšana un stingrāka kontrole, lai samazinātu neattiecināmo izdevumu līmeni; uzsver, ka ir svarīgi samazināt administratīvo slogu lauksaimniekiem, lai stiprinātu pareizu finanšu pārvaldību;

129. pauž gandarījumu par Revīzijas palātas secinājumu, ka KLP tiešajos maksājumos, izņemot ekoshēmas, 2024. gadā būtisku kļūdu nebija; pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, ka tas apstiprina integrētās administrācijas un kontroles sistēmas (IAKS) svarīgo lomu kļūdu riska novēršanā un samazināšanā, jo tiešos maksājumus pārvalda

katra dalībvalsts, izmantojot IAKS, kas savstarpēji savieno saimniecību datubāzes, atbalsta pieteikumus, dzīvnieku reģistrus un lauksaimniecības platības;

130. atgādina, ka saskaņā ar 2023.–2027. gada KLP paredzēto uz sniegumu balstīto modeli dalībvalstis izvirza noteikumus, kas jāievēro galasaņēmējiem saskaņā ar Savienības vispārējo regulējumu, savukārt Komisija koncentrējas nevis uz atsevišķiem darījumiem, bet gan uz snieguma rezultātiem un to, kā darbojas sistēmas, ko dalībvalstis ieviesušas, lai nodrošinātu minēto nosacījumu ievērošanu; turklāt atgādina, ka saskaņā ar 2023.–2027. gada KLP dalībvalstīm attiecīgi ir pienākums ziņot Komisijai par tiešo rezultātu un koprezultāta rādītājiem, kas saistīti ar politikas sniegumu, nevis par kontroles statistiku; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu Īpašajā ziņojumā 07/2024 “Komisijas sistēmas nepareizu ES izdevumu atgūšanai”, ka lauksaimniecības izdevumu atgūšana ir bijusi samērā sekmīga un tas daļēji skaidrojams ar tā dēvēto 50/50 noteikumu, kas stimulēja dalībvalstis atgūt līdzekļus; norāda, ka 2023.–2027. gada KLP šis noteikums nav saglabāts, un norāda uz Revīzijas palātas brīdinājumu, ka tas varētu pasliktināt lauksaimniecības izdevumu atgūšanas līmeni;

131. ņem vērā Komisijas atbildes Revīzijas palātai, kur pausts Komisijas uzskats, ka sertifikācijas iestāžu veiktais revīzijas darbs joprojām ir centrāls elements, lai nodrošinātu pārliecību par KLP izdevumiem, kas izriet no stratēģiskajiem plāniem; turklāt norāda, ka 2023.–2027. gada KLP ietvaros dalībvalstīm ir jāziņo Komisijai par savām apliecinājumu paketēm, kas ietver jaunos gada snieguma ziņojumus, sertifikācijas struktūras atzinumu un pievienotos ziņojumus, kurus Komisija pēc tam izmanto kopā ar savu revīziju un Revīzijas palātas veikto revīziju rezultātiem un konstatējumiem, lai izdarītu secinājumus par KLP izdevumu ticamību; uzsver, ka Komisija izdevumiem, kas veikti saskaņā ar KLP stratēģiskajiem plāniem, neaprēķina kļūdu īpatsvaru vai risku maksājuma brīdī; pieņem zināšanai Komisijas skaidrojumu, ka, tā kā 74,8 % no DFS 3. izdevumu kategorijas izdevumiem 2024. gadā atbilda uz sniegumu balstītiem izdevumiem saskaņā ar KLP stratēģiskajiem plāniem, šai izdevumu kategorijai un tādējādi arī Savienības budžetam kopumā nebija iespējams noteikt risku maksājuma brīdī;

132. konstatē, ka 2024. gadā Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāts (AGRI ĢD) 82 % no 2023.–2027. gada KLP izdevumiem novērtēja kā zema riska izdevumus, 11 % — kā vidēja riska izdevumus un atlikušos 7 % — kā augsta riska izdevumus; pieņem zināšanai Revīzijas palātas skaidrojumu, ka zema riska izdevumi atbilst intervencēm, ko neietekmē iespējami nopietni trūkumi to pārvaldības sistēmās, un ka lielākā daļa zema riska izdevumu ir saistīti ar tiešajiem maksājumiem un citu atbalstu, uz kuru attiecas IAKS; turklāt norāda, ka AGRI ĢD savā 2024. gada darbības pārskatā apvienoja sniegumā balstīto un atbilstībā balstīto

maksājumu rezultātus un secināja, ka kopumā 77 % no KLP izdevumiem 2024. gadā bija zema riska izdevumi (salīdzinājumā ar 69 % KLP izdevumu 2023. gadā un 72 % 2022. gadā), 10 % bija vidēja riska izdevumi un 13 % — augsta riska izdevumi;

133. ar bažām norāda uz AGRI ĢD 2024. gada darbības pārskatā formulētajām atrunām, proti, desmit atrunām, kas formulētas deviņām dalībvalstīm par IAKS izdevumiem saskaņā ar KLP stratēģiskajiem plāniem saistībā ar iespējamiem nopietniem trūkumiem, kuri konstatēti pārvaldības sistēmu darbībā, sešām atrunām, kas formulētas piecām dalībvalstīm par izdevumiem, kuri nav IAKS izdevumi, saskaņā ar KLP stratēģiskajiem plāniem saistībā ar iespējamiem nopietniem trūkumiem, kuri konstatēti pārvaldības sistēmu darbībā, sešām atrunām, kas formulētas četrām dalībvalstīm par tirgus pasākumiem saistībā ar būtiskām pakārtoto darījumu likumības un pareizības nepilnībām, riskam pakļauto summu lēšot 14,92 miljonu EUR apmērā, vienu atrunu, kas formulēta vienai dalībvalstij attiecībā uz tiešajiem maksājumiem saskaņā ar attālu un salu reģionu īpašo attīstības problēmu pārvarēšanas programmu (*POSEI*) saistībā ar būtiskām pakārtoto darījumu likumības un pareizības nepilnībām, riskam pakļauto summu lēšot 28,83 miljonu EUR apmērā, un 12 atrunām, kas formulētas desmit dalībvalstīm lauku attīstības jomā saistībā ar būtiskām pakārtoto darījumu likumības un pareizības nepilnībām, riskam pakļauto summu lēšot 209,80 miljonu EUR apmērā;

134. atzinīgi vērtē to, ka 2024. gada revīzijā Revīzijas palāta arī vāca un analizēja informāciju par gada snieguma ziņojumu ieviešanu attiecībā uz 2023.–2027. gada KLP; pauž gandarījumu par Revīzijas palātas vispārējo secinājumu, ka gada snieguma ziņojumi lielākoties ir ieviesti, kā plānots, un ka saistībā ar paziņotajiem datiem tā nav konstatējusi nekādas problēmas; pauž gandarījumu par Revīzijas palātas konstatējumu, ka deviņām pārbaudītajām maksājumu aģentūrām ir iespējams konstatēt atbilstību starp veiktajiem maksājumiem un IT sistēmās reģistrētajiem tiešajiem rezultātiem gada snieguma ziņojumu sagatavošanai;

135. norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, kura pamatā ir 19 dalībvalstu aptauja, ka maksājumu aģentūru snieguma ziņošanas sistēmas 2024. gadā joprojām bija izstrādes stadijā, proti, 18 maksājumu aģentūras bija automatizējušas snieguma rādītāju izstrādi un divas izmantoja manuālu vai daļēji automatizētu pieeju, lai saviem 2024. gada snieguma ziņojumiem sagatavotu dažus galvenos tiešo rezultātu rādītājus; ar bažām norāda, ka brīdī, kad Revīzijas palāta veica revīziju, gada snieguma ziņojumu sagatavošanai izmantotās IT sistēmas vēl nebija pilnīgi izmēģinātas, lai pārbaudītu to atbilstību starptautiskajiem informācijas drošības standartiem (ISO 27001);

136. atgādina, ka KLP 2023.–2027. gadam ir strukturēta, pamatojoties uz

desmit galvenajiem mērķiem, tostarp nodrošināt dzīvotspējīgus, taisnīgus un stabilus ienākumus lauksaimniekiem, garantēt pārtikas nodrošinājumu un stiprināt lauksaimniecības nozares noturību; uzskata, ka KLP tiešais ienākumu atbalsts būtu labāk jāorientē uz lauksaimniekiem, kuri aktīvi nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu, vienlaikus saglabājot juridisko noteiktību un izvairoties no pārmērīgiem administratīvajiem ierobežojumiem un īpašu uzmanību pievēršot tiem, kam šāds atbalsts vajadzīgs visvairāk, piemēram, ģimenes saimniecībām un mazām lauku saimniecībām, lauku saimniecībām apgabalos, kuros ir dabas ierobežojumi vai citas īpašas problēmas, gados jauniem lauksaimniekiem un sievietēm, kas nodarbojas ar lauksaimniecību; aicina Komisiju uzlabot Savienības lauksaimniecības fondu efektivitāti un atbalsta mērķtiecīgumu un nodrošināt, ka tiešo ienākumu atbalstu saņem tikai aktīvie lauksaimnieki, vienlaikus nodrošinot proporcionalitāti un saglabājot stingru kontroli;

137. norāda uz Revīzijas palātas 2025. gada secinājumiem par Savienības finansējumu ar meža ugunsgrēkiem saistītiem pasākumiem, proti: dalībvalstis Savienības līdzekļus aizvien vairāk izmantoja preventīviem pasākumiem, taču Komisijai nebija pilnīga pārskata par kopējiem izdevumiem meža ugunsgrēku jomā un rezultātu uzraudzība bija vāja, un šī problēma nepārprotami ietekmē lauksaimniecību un lauku nozari; aicina Komisiju uzlabot ar meža ugunsgrēkiem saistīto izdevumu apkopošanu un stiprināt preventīvo pasākumu rezultātu un ilgtermiņa ilgtspējas uzraudzību;

138. uzsver, ka, ņemot vērā dabas katastrofu risku pieaugumu, Komisijai un dalībvalstīm ir jānodrošina, ka Savienības finansētie preventīvie pasākumi ir mērķorientēti, balstīti uz jaunākajiem riska novērtējumiem un tiek turpināti arī pēc vienreizējiem projektu cikliem, lai investīcijas sniegtu ilgstošus ieguvumus lauksaimniecībai un lauku kopienām;

139. pauž bažas par medijos 2025. gada februārī izskanējušo informāciju par liela mēroga krāpšanu ar Savienības lauksaimniecības fondu līdzekļiem, kurā iesaistīta Grieķijas maksājumu un kontroles aģentūra *OPEKEPE*; atgādina, ka *EPPO* 2025. gada maijā publicēja paziņojumu presei, kurā apstiprināja, ka veic izmeklēšanu par iespējamu organizētas krāpšanas shēmu, kas saistīta ar lauksaimniecības fondiem, un korupciju, kurā iesaistītas *OPEKEPE* valsts amatpersonas; atgādina, ka saskaņā ar preses ziņojumiem *EPPO* ir sniegusi informāciju Grieķijas parlamentam, lai izmeklētu divu no amata atkāpušos ministru darbības; ar bažām norāda uz *EPPO* 2025. gada 22. oktobra paziņojumu presei, kurā skaidrots, ka *EPPO* sākotnējā izmeklēšanā ir atklāta organizēta noziedzīga grupa, kas, iespējams, iesaistīta sistemātiskā liela mēroga subsīdiju krāpšanas shēmā un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas darbībās; pieņem zināšanai Grieķijas iestāžu nekavējoties veiktos pasākumus, tostarp lēmumu izveidot īpašu izmeklēšanas darba

grupu, kuras sastāvā darbojas Finanšu policija un Neatkarīgā valsts ieņēmumu iestāde; šajā sakarā uzsver, ka ir konfiscēti vairāku tādu personu aktīvi, kuras tiek turētas aizdomās par iesaistīšanos iespējamajās noziedzīgajās darbībās;

140. pieņem zināšanai, ka AGRI ĢD savā 2024. gada darbības pārskatā formulēja četras atrunas saistībā ar *OPEKEPE* pārvaldītajiem izdevumiem; norāda, ka viena šāda atruna attiecas uz visām IAKS intervencēm saskaņā ar KLP stratēģiskajiem plāniem, jo AGRI ĢD atbilstības revīzijā un sertifikācijas struktūras darbā tika atklāti vairāki iespējami nopietni trūkumi saistībā ar lauksaimniecības zemes gabalu identifikācijas sistēmas īstenošanu, kā arī pārvaldības un kontroles sistēmas izstrādi un darbību; norāda, ka vēl viena atruna ir formulēta par KLP stratēģiskajos plānos paredzētajiem izdevumiem, kas nav IAKS izdevumi un attiecas uz vīna nozari un biškopību, un atrunas iemesls ir iespējami nopietni trūkumi saistībā ar sistēmu izstrādi vai izveidi, neietverot saimnieciskuma, efektivitātes un dubultas finansēšanas novēršanas principus; norāda, ka trešā ar *OPEKEPE* saistītā atruna attiecas uz 2014.–2022. gada lauku attīstības programmām, kurām koriģētais kļūdu īpatsvars tiek lēsts 7,45 % apmērā, jo AGRI ĢD 2023. un 2024. gadā veiktajās revīzijās tika konstatētas vairākas nepilnības saistībā ar zemes gabalu identifikācijas sistēmu, nepilnības *OPEKEPE* pārbaudēs uz vietas, nopietni trūkumi vietējo rīcības grupu uzraudzībā un pārbaudēs, procedūrās, ko piemēro, lai pārbaudītu iespējamu mākslīgu apstākļu radīšanu, dubultas finansēšanas un publiskā iepirkuma pārbaudēs, kā arī trūkumi izmaksu pamatotības novērtēšanā un MVU statusa verifikācijā; norāda, ka ceturtā atruna par tirgus pasākumiem ārpus KLP stratēģiskajiem plāniem tika formulēta attiecībā uz augļu un dārzeņu ražotāju organizācijām un ārkārtas pasākumiem, kuriem koriģētais kļūdu īpatsvars tiek lēsts 10 % apmērā pēc AGRI ĢD 2024. gada revīzijas, kurā tika konstatēti trūkumi administratīvajās pārbaudēs un pārbaudēs uz vietas, kas ietekmē ārkārtas pasākumus, un tāpēc, ka, pamatojoties uz sertifikācijas struktūras novērtējumu, tika koriģēti kļūdu īpatsvari augļu un dārzeņu ražotāju organizācijām un noieta veicināšanai; atzīst, ka Grieķijas iestādes ir izstrādājušas rīcības plānu, ko AGRI ĢD ir pieņēmis kā pietiekamu pamatu iepriekš minēto trūkumu novēršanai; atgādina, ka Komisija pastāvīgi uzrauga visus korektīvos pasākumus; uzstāj, ka Komisijai ir jāziņo budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par rīcības plāna īstenošanu un izmērāmiem kontroles snieguma uzlabojumiem;

141. pieņem zināšanai Komisijas rakstiskās atbildes, ka 2023. gadā un pēc tam vēlreiz 2024. gada jūnijā AGRI ĢD pieprasīja Grieķijas kompetentajai iestādei noteikt pārbaudes laiku *OPEKEPE* akreditācijai; pieņem zināšanai AGRI ĢD gada darbības pārskatā sniegto skaidrojumu, ka sertifikācijas struktūra un AGRI ĢD konstatēja trūkumus, kas ietekmē vairākus akreditācijas kritērijus, un ka tāpēc Grieķijas iestādes 2024. gada septembrī noteica

pārbaudes laiku *OPEKEPE* akreditācijai un izstrādāja akreditācijas rīcības plānu; turklāt norāda, ka Komisija uzrauga šā korektīvo pasākumu plāna īstenošanas progresu; uzstāj, ka Komisijai jaunākais pārskatītais rīcības plāns un tā novērtējums ir jādara zināms budžeta izpildes apstiprinātājiestādei; atzīst, ka Grieķijas iestādes ir nekavējoties veikušas korektīvus pasākumus, lai novērstu konstatētās strukturālās nepilnības, uzlabotu saņēmēju pārredzamību un pastiprinātu kontroli un krāpšanas apkarošanas pasākumus; šajā sakarā atzinīgi vērtē nesen ar likumu ieviesto reformu, kas nosaka, ka *OPEKEPE* aģentūru pilnībā pārņem Neatkarīgā valsts ieņēmumu iestāde (*AADE*);

142. pieņem zināšanai Komisijas atbildi, ka 2025. gada jūnijā Komisija piemēroja finanšu korekciju 415 miljonu EUR apmērā par trūkumiem, kas 2015.–2022. gadā tika konstatēti Grieķijas pārvaldības un kontroles sistēmā[11]; ar bažām norāda, ka Komisijai jau vismaz kopš 2021. gada bija zināms par būtiskiem trūkumiem saistībā ar *OPEKEPE*, jo par tobrīd notiekošo ar akreditāciju saistīto atbilstības pārbaudi jau bija ziņots AGRI ĢD 2021. gada darbības pārskatā; pauž nožēlu par to, ka Komisija netika rīkojusies agrāk, lai rūpīgi izmeklētu būtiskos trūkumus, kas konstatēti saistībā ar *OPEKEPE* darbu, mazinātu riskus un labāk aizsargātu Savienības budžetu;

143. pauž bažas par pārkāpumu skaitu un apgalvojumiem par krāpšanu saistībā ar Savienības finansētiem viesu namiem; pieņem zināšanai Komisijas rakstiskās atbildes, ka 2014.–2022. gada plānošanas periodā viesu nami kopā ar citiem ieguldījumu veidiem tika finansēti no lauku attīstības 6.4. apakšpasākuma (ieguldījumi ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstībā) un *Leader* programmas; pauž nožēlu par to, ka, tā kā dalībvalstis neziņo Komisijai par šo pasākumu atbalstīto investīciju skaitu un veidu, Komisija nevarēja sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei pārskatu par Savienības finansētajiem viesu namu projektiem; norāda, ka Komisijas veiktās lauku attīstības pasākumu revīzijas tiek veiktas atbilstoši sistēmai un tajās netiek novērtēta atsevišķu darījumu likumība un pareizība; pieņem zināšanai Komisijas rakstisko atbildi, ka konstatējumi par dalībvalstu īstenotajām pārvaldības un kontroles sistēmām saistībā ar viesu namiem ir izdarīti Ungārijā, Slovākijā (6.4. pasākums) un Grieķijā (*Leader*); uzskata, ka, ņemot vērā daudzos apgalvojumus par krāpšanu saistībā ar viesu namiem, Komisijai būtu arī jāuzrauga un jārevidē atsevišķi

---

11 Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/1147 (2025. gada 11. jūnijs), ar kuru no Eiropas Savienības finansējuma izslēdz konkrētus izdevumus, kas dažām dalībvalstīm radušies Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) satvarā (OV L, 2025/1147, 13.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1147/oj).

viesu namu projekti, tostarp to izmantošana pēc projekta īstenošanas perioda beigām, un jāapsver iespēja šāda veida projektiem pagarināt noilguma periodu, lai novērstu turpmāku ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī kā priekšnoteikumu Savienības līdzekļu piešķiršanai viesu namu būvniecībai ieviest stingras interešu konflikta pārbaudes;

144. atgādina, ka kādreizējā Čehijas premjerministra iepriekšējā pilnvaru termiņā tika konstatēta interešu konflikta situācija un tika pieņemta ar to saistītā Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. decembra rezolūcija[12]; pieņem zināšanai Komisijas rakstiskās atbildes par pasākumiem, kas veikti, reaģējot uz interešu konfliktu, kas izriet no minētās personas īpašumtiesībām uz privātu pārvaldītājsabiedrību, vienlaikus ieņemot publisku amatu, un to, ka Komisija 2020. gada martā apturēja maksājumu vienam projektam 30 606,96 EUR vērtībā; norāda, ka 2022. gada jūnijā Komisija Čehijai piemēroja 3,3 miljonu EUR finanšu korekciju, no kuriem daļa (30 606,96 EUR) attiecās uz premjerministra interešu konflikta situāciju viņa pilnvaru laikā, kas beidzās 2021. gadā[13]; uzstāj, ka Komisijai būtu jāturpina uzraudzīt iespējamos interešu konfliktus, kas varētu ietekmēt Savienības līdzekļus, jo īpaši attiecībā uz vēlētām amatpersonām, un jārīkojas, lai aizsargātu Savienības budžetu;

145. norāda, ka pēc nacionālajām vēlēšanām 2025. gada decembrī Čehijā nomainījās valdība; pieņem zināšanai premjerministra publiskos paziņojumus, kuros pausts nodoms, izveidojot, kā tiek apgalvots, neatgriezenisku trasta mehānismu, atteikties no īpašumtiesībām un kontroles pār uzņēmējdarbības interesēm, kas varētu saņemt Savienības fondu atbalstu; tomēr norāda, ka 2026. gada janvāra vidū vēl nebija iesniegta publiski pieejama juridiskā dokumentācija, kas apliecinātu šāda mehānisma faktisku izveidi un darbības garantijas, un ka Čehijas premjerministram pašlaik joprojām pieder “Agrofert” un citas uzņēmējdarbības intereses, kas potenciāli varētu saņemt Savienības līdzekļus; uzsver, ka ar paziņojumu par nākotnes iecerēm vien nepietiek, lai kliedētu bažas par interešu konfliktu; uzstāj, ka jebkādam turpmākam mehānismam ir jānodrošina efektīva ekonomisko interešu un ietekmes izbeigšana saskaņā ar Savienības noteikumiem par interešu konfliktu; atzinīgi vērtē nesen medijos izskanējušās ziņas, ka Komisija ir oficiāli pieprasījusi detalizētu informāciju no Čehijas iestādēm par pasākumiem, kas ieviesti, lai novērstu varbūtējos interešu konfliktus saistībā ar uzņēmumiem, kuri pieder premjerministram vai kurus viņš kontrolē, un ir centusies gūt pārliecību, ka “Agrofert” netiek novirzīti turpmāki Savienības

---

12 Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0530.

13 Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2022/908 (2022. gada 8. jūnijs), ar ko no Eiropas Savienības finansējuma izslēdz konkrētus izdevumus, kuri dalībvalstīm radušies Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) satvarā (OV L 157, 10.6.2022., 15. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/908/oj).

līdzekļi, kamēr situācija nav pilnībā noskaidrota;

146. atgādina, ka klimats un bioloģiskā daudzveidība ir divas no Savienības 2021.–2027. gada budžeta horizontālajām politikas prioritātēm; norāda, ka Komisija klimata un bioloģiskās daudzveidības integrēšanu definē kā klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķu sistemātisku ievērošanu katras izdevumu programmas izstrādē, sagatavošanā, īstenošanā un novērtēšanā;

147. atgādina, ka 2020. gada Iestāžu nolīgumā ir noteikts saistošs 30 % mērķrādītājs izdevumiem klimata jomā, bet izdevumiem bioloģiskās daudzveidības jomā tikai ikgadējs "vērienīgais mērķis" 7,5 % apmērā 2025. gadā un 10 % apmērā 2026. un 2027. gadā; norāda, ka Komisija Savienības izdevumus ar klimatu un bioloģisko daudzveidību saistītām darbībām izseko, izmantojot īpašas metodes; uzsver, ka klimata un bioloģiskās daudzveidības izsekošanas metodes ir *ex ante* marķēšanas sistēmas, kuru pamatā ir darbību paredzamā ietekme, un tajās netiek ņemti vērā rezultāti; atgādina, ka prioritāšu integrēšana Savienības budžetā nozīmē, ka šī prioritāte ir jāņem vērā visos budžeta cikla posmos; tādēļ uzsver, ka ar klimata vai bioloģiskās daudzveidības mērķiem saistīto izdevumu izsekošana ir tikai viens solis visaptverošā zaļās budžeta plānošanas ciklā, kurā klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķus ņem vērā visā budžeta ciklā;

148. norāda, ka, piemērojot savas klimata un bioloģiskās daudzveidības izsekošanas metodes, Komisija lēš, ka Savienība ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu 2021.–2027. gadam izvirzīto 30 % klimata izdevumu mērķi un bioloģiskās daudzveidības izdevumu mērķi 7,5 % apmērā 2025. gadam; pauž nožēlu par to, ka nav atbilstošas virzības, lai sasniegtu 2026. un 2027. gadam izvirzīto bioloģiskās daudzveidības izdevumu 10 % mērķi; turklāt norāda, ka Savienības finansējuma deficīts bioloģiskās daudzveidības mērķu sasniegšanai ir vidēji 21,4 miljardi EUR gadā[14]; uzsver, ka lielāki budžeta piešķīrumi ir jāpapildina ar uzlabotu efektivitāti un labāku bioloģiskās daudzveidības rezultātu uzraudzību un vienlaikus ir jānodrošina, ka šādas izmaiņas nerada nesamērīgu administratīvo slogu lauksaimniekiem un vietējām iestādēm;

149. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu vairākās revīzijās, ka Savienības līdzekļu ieguldījums klimata mērķu sasniegšanā bija neskaidrs un, iespējams, Komisijas izsekošanas metodikas nepilnību dēļ pārvērtēts; atgādina, ka Revīzijas palāta Īpašajā ziņojumā 09/2022 par klimata izdevumiem Savienības 2014.–2020. gada budžetā konstatēja, ka Savienības budžeta ieguldījums klimata jomā

---

14 EK, 2022, "*Biodiversity financing and tracking: final report*" (Bioloģiskās daudzveidības finansēšana un izdevumu izsekošana: galīgais ziņojums), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga (https://data.europa.eu/doi/10.2779/950856).

2014.–2020. gada DFS bija novērtēts par 72 miljardiem EUR lielāks, jo paziņotie izdevumi ne vienmēr bija saistīti ar klimatrīcību, tostarp arī KLP satvarā; ir informēts, ka, reaģējot uz Revīzijas palātas īpašo ziņojumu 09/22, Komisija pasūtīja pētījumu, lai izveidotu zinātniski pamatotāku pieeju KLP ieguldījuma klimata jomā kvantitatīvai noteikšanai, un uzskata, ka šis pētījums būtu jāpublisko; ar nepacietību gaida Revīzijas palātas novērtējumu par to, kā Komisija 2026. gadā ir īstenojusi Īpašajā ziņojumā 09/2022 sniegtos ieteikumus;

150. norāda uz Komisijas rakstisko atbildi, ka 2021.–2023. gadā lauksaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisijas Savienībā samazinājās par 3 %, savukārt energoapgādes un rūpniecības emisijas samazinājās par 16 %; uzskata, ka visām politikas jomām un pasākumiem ir jādod taisnīgs ieguldījums emisiju samazināšanā; pieņem zināšanai Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 20/2024 par kopējās lauksaimniecības politikas plāniem un Komisijas atbildi; jo īpaši norāda uz Revīzijas palātas novērtējumu, ka KLP stratēģiskie plāni 2023.–2027. gadam ir uzlabojums salīdzinājumā ar iepriekšējo plānošanas periodu, tostarp attiecībā uz klimata un vides apsvērumiem, tomēr uzraudzības un snieguma satvaru varētu vēl vairāk stiprināt; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta arī iesaka Komisijai aplēst KLP ieguldījumu zaļā kursa mērķrādītāju sasniegšanā un stiprināt turpmāko KLP klimata un vides uzraudzības sistēmu, lai uzlabotu tās devumu Savienības klimata un vides mērķu sasniegšanā; uzskata, ka uzraudzības un snieguma sistēmas uzlabojumiem nevajadzētu radīt papildu administratīvo slogu lauksaimniekiem vai vadošajām iestādēm;

151. pieņem zināšanai Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 14/2024 “Zaļā pārkārtošanās — Atveseļošanas un noturības mehānisma ieguldījums tajā ir neskaidrs” un Komisijas atbildi; pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumus, kuros uzsvērtas nepilnības un ierobežojumi ANM strukturējumā un īstenošanā attiecībā uz to, kā tiek mērīts tā ieguldījums klimata un vides mērķu sasniegšanā; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka ar klimatu saistīto izdevumu izsekošanai ir augsta aptuvenības pakāpe un daži koeficienti ir izraisījuši iespējamu pārvērtēšanu; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta iesaka Komisijai nākamajos finansēšanas instrumentos turpināt uzlabot metodoloģiju klimatam veltīto izdevumu aplēšanai un gūtās atziņas nākotnē izmantot to finansēšanas instrumentu izstrādē, kuri paredzēti klimata un vides mērķu un mērķrādītāju sasniegšanas atbalstam;

152. pieņem zināšanai Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 15/2024 par pielāgošanos klimata pārmaiņām Savienībā un Komisijas atbildi; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas secinājumu, ka vispārējais Savienības pielāgošanās politikas satvars bija atbilstīgs; pauž bažas par konstatējumu, ka dalībvalstis dažkārt savos valsts pielāgošanās stratēģijas dokumentos izmantoja novecojušus zinātniskos datus un ka dalībvalstu ziņojumi par pielāgošanos klimata pārmaiņām bija

nepietiekami un neuzlaboja progresa izsekošanu; pauž vilšanos par Revīzijas palātas konstatējumiem, ka trešdaļai no izlasē iekļautajiem projektiem bija maza ietekme uz pielāgošanās spējas palielināšanu vai tās nebija vispār un ka pastāv risks, ka divu projektu (no 36) rezultāts varētu būt neveiksmīga pielāgošanās; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta arī iesaka Komisijai uzlabot ziņošanu par pielāgošanos klimata pārmaiņām, izmantojot kopīgus progresa novērtēšanas un konstatēto trūkumu pēcpārbaudes rādītājus;

153. atgādina, ka visiem Savienības izdevumiem ir jāatbilst horizontālajam principam "nenodari būtisku kaitējumu", kas minēts Iestāžu nolīguma 16. punktā, kurā noteikts, ka Savienības izdevumi nedrīkst kaitēt sešiem vides mērķiem, kas izklāstīti Taksonomijas regulas[15] 17. pantā, proti, klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanās pasākumiem, ūdens resursu ilgtspējīgai izmantošanai un aizsardzībai, aprites ekonomikai, piesārņojuma novēršanai un kontrolei un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai; uzskata, ka, ņemot vērā Revīzijas palātas atkārtotos konstatējumus, būtu jāvēro arī Savienības izdevumu negatīvā ietekme uz vidi un par to jāziņo;

154. atgādina, ka ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ES ETS) ir svarīgs Eiropas zaļā kursa elements un viens no galvenajiem Savienības klimata mērķu sasniegšanas instrumentiem; atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar Klimata politikas ģenerāldirektorāta (CLIMA ĢD) 2024. gada darbības pārskatu ES ETS iepriekšējā gadā radīja ieņēmumus 43,6 miljardu EUR apmērā investīcijām klimatrīcībā un no minētās summas 7,4 miljardi EUR tika piešķirti ETS Inovāciju fondam un Modernizācijas fondam un 2,8 miljardi EUR tika piešķirti ANM, ko dalībvalstis izmanto, lai veicinātu pāreju uz tīru enerģiju un palielinātu enerģētisko drošību; norāda uz *IAS* 2024. gada revīzijā par ES ETS īstenošanu un uzraudzību konstatēto, ka, neraugoties uz lielo darba slodzi, sarežģīto tiesisko regulējumu un ierobežotajiem darbības resursiem CLIMA ĢD darbinieki apņēmīgi veica savus uzdevumus un izrādīja gatavību uzlabot ar ES ETS saistīto procesu efektivitāti; atzinīgi vērtē Komisijas rakstisko apstiprinājumu, ka CLIMA ĢD plāno īstenot lielāko daļu iekšējās revīzijas ieteikumu līdz 2025. gadam un visus — līdz 2028. gada vidum;

155. atgādina, ka kopš 2010. gada CLIMA ĢD visos savos gada darbības pārskatos ir formulējis atrunu ar reputāciju saistītu, juridisku un/vai finansiālu iemeslu dēļ saistībā ar drošības nepilnībām, kas konstatētas ES ETS Savienības reģistrā, un šī atruna joprojām ir iekļauta arī 2024. gada darbības pārskatā; pauž nožēlu par to, ka kopš 2010. gada nav novērsti tam pamatā esošie trūkumi; pauž satraukumu par Komisijas rakstisko skaidrojumu, ka riska līmenis ir

---

15 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

cieši saistīts ar ES ETS pārvaldīto aktīvu vērtību, kas kopš 2017. gada ir palielinājusies desmitkārtīgi, un to vēl vairāk saasina ģeopolitiskā konteksta pasliktināšanās; uzsver, ka, lai gan atrunas par 2024. gadu finansiālo ietekmi nevar aplēst skaitliskā izteiksmē, CLIMA ĢD 2024. gada darbības pārskata sagatavošanas brīdī Savienības reģistra rīcībā bija kvotas vairāk nekā 200 miljardu EUR vērtībā faktiskajās cenās;

156. ar bažām norāda uz Komisijas rakstisko atbildi, ka riska vide ir sistemātiski attīstījusies daudz straujāk nekā temps, kādā Komisija spējusi uzlabot drošības pasākumus; saprot, ka saskaņā ar Komisijas novērtējumu ES ETS Savienības reģistrā identificēto drošības risku var novērst tikai ar lielākiem izdevumiem un galu galā eksternalizējot Savienības reģistru; pauž sašutumu par to, ka priekšlikums novērst Savienības reģistra drošības nepilnības galvenokārt ir iestrēdzis pienācīgu cilvēkresursu un finanšu līdzekļu nepieejamības dēļ; ar bažām norāda uz Komisijas rakstisko atbildi, ka, lai finansētu ES ETS darbību, šie līdzekļi būtu jāgūst, ieviešot dalībvalstīm maksu par katru pakalpojumu, taču, tā kā piemērots juridiskais pamats pakalpojumu maksas ieviešanai vispirms ir jāierosina ETS direktīvā, Komisija uzskata, ka risinājums nav iespējams agrāk kā 2028. gadā; uzskata, ka, lai novērstu Savienības reģistra drošības trūkumu radītos būtiskos finansiālos, juridiskos un reputācijas riskus Savienībai, noteikti nekavējoties ir jādara pieejami atbilstīgi resursi;

157. atgādina, ka demokrātija un plurālisms ir Savienības pamatvērtības, kas nostiprinātas LES 2. pantā; turklāt atgādina, ka saskaņā ar LES 11. pantu Savienības iestādes dod pilsoņiem un apvienībām, kas tos pārstāv, iespēju paust viedokļus par visām Savienības darbības jomām un publiski apmainīties ar viedokļiem, lai uzturētu atklātu, pārredzamu un regulāru dialogu;

158. atzīst, cik svarīga ir programma *LIFE*, kas ir vienīgā atsevišķā Savienības vides un klimata pasākumu programma, lai atbalstītu dabas saglabāšanu, aprites ekonomikas iniciatīvas, klimatrīcību un pāreju uz tīru enerģiju un plašākā nozīmē veicinātu ilgtspējīgu attīstību visā Savienībā; atgādina, ka *LIFE* regulas noteikumi, tostarp 11. panta 6. punkts, paredz, ka tādu bezpeļņas struktūru darbību, kuras aktīvi darbojas Savienības tiesību aktu un politikas izstrādē, īstenošanā un izpildē, var atbalstīt ar darbības dotācijām; tomēr uzsver, ka šādas darbības dotācijas ir jāīsteno, stingri ievērojot Savienības juridiskās, finanšu un pārredzamības prasības; turklāt uzsver, cik svarīgi ir skaidri aizsardzības pasākumi, kas nodrošina, ka Savienības līdzekļi tiek izmantoti tikai programmā noteiktajiem mērķiem; norāda, ka darbības dotācijas, kas piešķirtas NVO saskaņā ar programmu *LIFE*, veido aptuveni 1 % no programmas kopējā budžeta; aicina Komisiju nodrošināt stingru uzraudzību, pilnīgu pārskatatbildību un pārredzamību attiecībā uz Savienības līdzekļu izmantošanu, tostarp ietekmes veidošanas darbībām;

159. pieņem zināšanai dažu EP deputātu paustās bažas par to, kā daži saņēmēji, piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un uzņēmumi, izmanto *LIFE* darbības dotācijas un pasākumu dotācijas; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pilnīgu pārredzamību gan attiecībā uz saņēmējiem, gan finansētajām darbībām, veikt pastāvīgu uzraudzību un vajadzības gadījumā sīkāk precizēt ieviestos aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu, ka Savienības līdzekļi tiek izmantoti tikai programmā noteiktajiem mērķiem;

160. norāda, ka finansēšanas līgumu pārskatīšana budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras ietvaros liecina, ka darbības, kas saistītas ar sabiedriskās politikas vai lēmumu pieņemšanas ietekmēšanu, var notikt dažādās saņēmēju kategorijās, tostarp arī NVO; pauž bažas par to, ka dažos gadījumos uzņēmumos, kas šādām darbībām saņem Savienības finansējumu, vienlaikus var būt Savienības lēmumu pieņēmēji, kuri darbojas šo uzņēmumu valdēs un saņem atalgojumu; uzsver, ka aizsardzības pasākumiem ir jānodrošina, ka tiek novērsti jebkādi iespējamie interešu konflikti un ka Savienības līdzekļi neatkarīgi no tā, kas ir saņēmējs, tiek pārvaldīti pārredzami; uzsver, ka ir jānodrošina konsekventa uzraudzība un pārbaude attiecībā uz visiem saņēmējiem, lai garantētu atbilstību Komisijas 2024. gada norādījumiem par darbībām, ar kurām atbalsta Savienības tiesību aktu un politikas izstrādi, īstenošanu, uzraudzību un izpildi; tādēļ mudina izveidot standartizētu pārskatīšanas procesu attiecībā uz darbības dotāciju pieteikumiem, tostarp paredzot, ka ierosinātie pieteikumi ir jāizlasa un jāizskata vismaz diviem Komisijas vai aģentūras darbiniekiem, un izveidot standartizētu noteikumu kopumu ārējo ekspertu atlasei darbam darbības dotāciju novērtēšanas padomē;

Ieteikumi

161. aicina Komisiju:

i) sadarbībā ar dalībvalstīm darīt pieejamus finanšu līdzekļus un cilvēkresursus, kas vajadzīgi, lai steidzami novērstu atlikušās būtiskās drošības nepilnības, kuras konstatētas ES ETS Savienības reģistrā;

ii) sniegt atbalstu dalībvalstīm ekoshēmu vienkāršošanā, kā ieteikusi Revīzijas palāta, nemazinot tajās iekļauto vides mērķu vērienīgumu;

iii) palīdzēt dalībvalstīm testēt un modernizēt IT sistēmas, ko izmanto gada snieguma ziņojumu sagatavošanai, lai nodrošinātu to atbilstību piemērojamajiem starptautiskajiem informācijas drošības standartiem;

iv) turpināt informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par lauksaimniecības izdevumu atgūšanas rādītājiem saskaņā ar 2023.–2027. gada KLP un apsvērt iespēju ieviest jaunus

stimulus dalībvalstīm atgūt līdzekļus;

v) kopā ar dalībvalstīm paātrināt ELFLA līdzekļu izmaksu un īstenot pasākumus, lai palielinātu līdzekļu apguvi, ja joprojām jāsaskaras ar kavējumiem, tādējādi nodrošinot līdzsvarotu atbalstu visos reģionos;

vi) atbalstīt dalībvalstis līdzekļu novirzīšanā augstvērtīgiem preventīviem pasākumiem (piemēram, ainavu pārvaldība, lauksaimniecības ugunsdrošības joslu uzturēšana, degradētas augsnes atjaunošana, veterināro vakcīnu iepirkšana un piegāde) un veicināt paraugprakses izplatīšanu un efektīvus lauksaimniecības projektus dalībvalstīs.

vii) uzlabot pareizu pašreizējās un turpmākās KLP finanšu pārvaldību, nodrošinot, ka tiešais ienākumu atbalsts tiek piešķirts tikai aktīvajiem lauksaimniekiem, īpašu uzmanību pievēršot tiem, kam tas visvairāk vajadzīgs, piemēram, ģimenes saimniecībām un mazajām saimniecībām, saimniecībām apgabalos ar dabas vai citām specifiskām problēmām, gados jauniem lauksaimniekiem un lauksaimniecībā nodarbinātām sievietēm;

viii) ieviest visus iespējamos pasākumus, kas ļautu samazināt ES un Mercosur nolīguma negatīvo ietekmi uz Eiropas lauksaimniecību un Eiropas ražotāju stāvokli tirgū, un uzticami uzraudzīt šīs ietekmes mērogu un faktiskās izpausmes;

ix) veikt Savienības finansēto viesu namu projektu finanšu un atbilstības revīzijas, pamatojoties uz risku;

x) cieši uzraudzīt Savienības finansēto viesu namu projektu izmantošanu pēc projekta īstenošanas perioda beigām un apsvērt iespēju šāda veida projektiem pagarināt noilguma periodu, lai novērstu turpmāku ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī kā priekšnoteikumu Savienības līdzekļu piešķiršanai viesu namu būvniecībai ieviest stingras interešu konflikta pārbaudes;

xi) ievākt datus no dalībvalstu iestādēm par to viesu namu projektu skaitu, kas kopš 2021. gada finansēti no Savienības budžeta, norādot arī visus atklātos pārkāpumus, un dalīties ar šo informāciju ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādi;

xii) uzraudzīt iespējamos interešu konfliktus, kas skar Savienības līdzekļus, un nodrošināt, ka interešu konflikti tiek faktiski atrisināti, tostarp attiecībā uz Eiropadomes locekļiem, un jo īpaši nodrošināt, ka Savienības līdzekļi netiek tieši vai netieši izmaksāti saņēmējam situācijā, kad konstatēts interešu konflikts un tas vēl nav pierādāmi un pārbaudāmi atrisināts;

xiii) darīt zināmu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei Čehijas

iestādēm adresēto vēstuli par premjerministra interešu konflikta situācijas precizēšanu, un pilnībā informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par visiem turpmākajiem pasākumiem, tostarp par iespējamu revīzijas procedūras sākšanu;

xiv) darīt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei pieejamus visus attiecīgos dokumentus par Komisijas veiktajiem turpmākajiem pasākumiem saistībā ar *OPEKEPE* lietu, tostarp atjaunināto rīcības plānu un Komisijas veikto tā novērtējumu, vajadzības gadījumā ievērojot īpašu konfidenciālu kārtību;

xv) izdarīt secinājumus no *OPEKEPE* lietas, stiprināt Savienības lauksaimniecības fondu kontroles sistēmu, attiecīgi pastiprināt Komisijas kontroles darbības un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par veiktajiem pasākumiem;

xvi) uzlabot metodiku, ko tā izmanto, lai izsekotu Savienības izdevumus 2021.–2027. gada DFS ar klimatu un bioloģisko daudzveidību saistītām darbībām, tostarp pievēršoties attiecīgajiem ieteikumiem, kas sniegti Revīzijas palātas īpašajos ziņojumos, kā arī uzlabojot investīciju uzraudzību un ziņošanu par faktiskajiem rezultātiem un Savienības izdevumu negatīvo ietekmi uz vides un bioloģiskās daudzveidības mērķu sasniegšanu;

xvii) nodrošināt, ka nākamajā DFS tiek ņemti vērā klimata un vides apsvērumi;

xviii) nākt klajā ar mērķtiecīgu, detalizētu plānu, kā nodrošināt 2026. un 2027. gadam noteiktā bioloģiskās daudzveidības izdevumu mērķrādītāja sasniegšanu, veicināt finanšu instrumentus finansējuma deficīta novēršanai un pilnībā īstenot vides tiesību aktus un integrēt bioloģiskās daudzveidības pasākumus galvenajās nozarēs politikas mērķu sasniegšanas nolūkā, cita starpā ar mērķi sniegt finansējumu Regulas par dabas atjaunošanu īstenošanai;

xvix) turpināt pārbaudīt, vai finansēšanas nolīgumi ar visu veidu saņēmējiem atbilst Komisijas 2024. gada maija norādījumiem par finansējumu darbībām, kas saistītas ar Savienības tiesību aktu un politikas izstrādi, īstenošanu, uzraudzību un izpildi;

xx) nodrošināt stingru atbilstību Finanšu regulas 61. pantam, efektīvi novēršot, apzinot un pārvaldot interešu konfliktus, kad tiek slēgti dotāciju nolīgumi, jo īpaši ar saņēmējiem, kuri nodarbina vai atalgo Savienības lēmumu pieņēmējus;

xxi) nodrošināt, ka visos dotāciju nolīgumos, tostarp darbības dotāciju nolīgumos, ir ievērotas nepieciešamās prasības attiecībā uz līdzekļu pārredzamību, izsekojamību un

atpazīstamību;

xxii) savās pārbaudēs un sistēmās iekļaut uz risku balstītu pārbaudi par saņēmēju atbilstību Savienības vērtībām, lai atklātu iespējamus pārkāpumus;

Migrācija un robežu pārvaldība

162. norāda, ka DFS 4. izdevumu kategorijas "Migrācija un robežu pārvaldība" programmu budžets 2024. gadā bija 3,4 miljardi EUR (1,8 % no Savienības budžeta izdevumiem) un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 1,4 miljardi EUR (40,1 %) Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam (*AMIF*), 1,3 miljardi EUR (37,7 %) trim decentralizētajām aģentūrām, proti, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai (*FRONTEX*), Eiropas Savienības Patvēruma aģentūrai (*EUAA*) un Eiropas Savienības Aģentūrai lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*), un 0,8 miljardi EUR (22,2 %) Integrētās robežu pārvaldības fondam (*IBMF*), ko veido Robežu pārvaldības un vīzu instruments (*BMVI*) un finansiālā atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (*CCEI*);

163. atgādina, ka *AMIF* 2014.–2020. gada finansējums bija jāizlieto līdz 2024. gada jūnijam un galīgie pārskati bija jāiesniedz līdz 2024. gada 31. decembrim; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka, kamēr Komisija nebija apstiprinājusi šos galīgos pārskatus, revīzijas laikā vēl nebija noskaidrota būtiska 2014.–2020. gada *AMIF* finansējuma summa (12 % jeb 528 miljoni EUR); pieņem zināšanai Komisijas atbildi, ka kopējie izdevumi, ko dalībvalstis deklarējušas laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam, tostarp galīgo pārskatu iesniegšana, veidoja 94 % no *AMIF*;

164. norāda, ka Revīzijas palāta pārbaudīja 23 darījumu izlasi, kas nav uzskatāma par pietiekami lielu, lai būtu reprezentatīva attiecībā uz izdevumiem DFS 4. un 5. izdevumu kategorijā, un tāpēc nevar sniegt atsevišķu aplēsi par kļūdu īpatsvaru šajās kategorijās; turklāt norāda, ka Revīzijas palātas revīzijas rezultāti liecina par DFS 4. un 5. izdevumu kategorijas izdevumu kļūdām, kas radušās attiecināmības un iepirkuma problēmu un apliecinošo dokumentu trūkuma dēļ, un ka tādējādi to uzskata par augsta riska jomu (8 no 23 revidētajiem darījumiem bija kļūdas); pauž bažas par to, ka Revīzijas palāta atklāja trīs skaitļos izsakāmas kļūdas, kurām bija finansiāla ietekme uz Savienības budžetu, septiņus gadījumus, kad nebija ievēroti tiesību akti un finanšu noteikumi (kam nebija tiešas finansiālas ietekmes uz Savienības budžetu), un divus darījumus, kas neatbilda pareizas finanšu pārvaldības principiem, jo Savienības finansētais aprīkojums nebija pienācīgi aizsargāts un pievienotās vērtības nodoklis publiskām struktūrām tika atmaksāts, pārsniedzot radušās izmaksas un tādējādi neievērojot Komisijas norādījumus; norāda, ka Komisija ir aplēsusi, ka 2024. gadā migrācijas un robežu

pārvaldības izdevumu jomā risks maksājumu veikšanas brīdī bija 1,3 %;

165. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas secinājumu, ka Komisija ir pilnīgi īstenojusi divus Revīzijas palātas 2021. gada pārskatā sniegtos ieteikumus un vienu tās 2022. gada pārskatā sniegto ieteikumu, kas attiecas uz turpmāku norādījumu sniegšanu Savienības rīcības un ārkārtas palīdzības saņēmējiem un mērķtiecīgāku *ex ante* pārbaužu veikšanu; atzinīgi vērtē to, ka 2024. gada decembrī Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorātā (HOME ĢD) tika pieņemta pārskatītā kontroles stratēģija attiecībā uz ārkārtas palīdzības projektiem, ko īsteno tiešā un netiešā pārvaldībā;

166. pauž neapmierinātību ar to, ka Revīzijas palātai joprojām ir sarežģīti no starptautiskām organizācijām, kuras īsteno Savienības finansētus projektus, iegūt dokumentus, kas vajadzīgi tās pilnvaru īstenošanai; ar bažām norāda, ka dažas starptautiskās organizācijas ierobežoja Revīzijas palātas piekļuvi dokumentiem, ļaujot tos īslaicīgi elektroniski aplūkot tikai skatīšanas režīmā, un norāda uz Revīzijas palātas secinājumu, ka tas liecina par precizitātes trūkumu Komisijas līgumiskajās attiecībās ar starptautiskajām organizācijām; ņem vērā Komisijas atbildi, kurā tā uzskata, ka spēkā esošās līgumiskās attiecības ar starptautiskajām organizācijām jau nodrošina satvaru dokumentu piekļūstamības nodrošināšanai tādā veidā, kas atļauj veikt nepieciešamās pārbaudes; pauž nožēlu par to, ka Komisija nav pilnībā pieņēmusi Revīzijas palātas ieteikumu risināt šo atkārtoto problēmu, jo īpaši ņemot vērā to, ka kopš 2018. finanšu gada revīzijas Revīzijas palātai joprojām ir grūtības veikt revīziju starptautiskajās organizācijās, kas īsteno Savienības finansētus projektus; uzstāj, ka Komisijas līgumiskajām attiecībām ar partneriem ir jāgarantē Revīzijas palātai neierobežotas tiesības veikt revīziju, tostarp iespēja lejupielādēt un saglabāt pierādījumus, kas vajadzīgi revīzijai, pārbaudei, kvalitātes kontrolei un pēcpārbaudei;

167. ar bažām norāda, ka HOME ĢD 2024. gada darbības pārskatā ir formulētas divas atrunas par ticamības deklarāciju; norāda, ka viena atruna attiecas uz 2014.–2020. gada *AMIF* un IDF programmu īstenošanu vairākās dalībvalstīs, jo HOME ĢD ir atklājis būtiskus trūkumus šo programmu pārvaldības un kontroles sistēmās; turklāt norāda, ka otra atruna attiecas uz 2021.–2027. gada *AMIF*, *BMVI* un IDF programmām vairākās dalībvalstīs, jo šo programmu pārvaldības un kontroles sistēmās ir būtiski trūkumi;

168. norāda, ka dalībvalstis 2024. gadā iesniedza savus pirmos nacionālos gada pārskatus par 2021.–2027. gada *AMIF* un *BMVI* programmām. turklāt norāda, ka Revīzijas palāta ir pārbaudījusi piecu revīzijas iestāžu darbu saistībā ar to gada kontroles ziņojumiem un *AMIF* un *BMVI* izdevumu revīzijām; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas konstatējumus par to, ka revīzijas iestādes ziņošanai par darbu gada kontroles ziņojumā bija izstrādājušas un ieviesušas pietiekami

kvalitatīvas un detalizētas procedūras;

169. turklāt norāda uz Revīzijas palātas secinājumu, ka tās pārbaudītajām revīzijas iestādēm bija detalizētas revīzijas programmas un tās izmantoja kontrolsarakstus, lai pamatotu savus secinājumus; ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta revīzijas iestāžu darbā konstatēja arī dažas nepilnības; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir pieņēmusi Revīzijas palātas ieteikumu veikt turpmākus pasākumus saistībā ar trūkumiem revīzijas iestāžu darbā;

170. pauž bažas par to, ka ir grūti iegūt detalizētus un visaptverošus datus par Savienības izdevumiem iekšlietu jomā, jo īpaši tiem, kas ir dalībvalstu dalītā pārvaldībā, un tas kavē budžeta lēmējinstitūcijai un budžeta izpildes apstiprinātājiestādei īstenot pienācīgu uzraudzību; šajā sakarā aicina palielināt pārredzamību;

171. atzinīgi vērtē Migrācijas un patvēruma pakta pieņemšanu 2024. Gadā un atgādina, ka tā īstenošana ir stūrakmens jaunajai migrācijas un patvēruma pārvaldības sistēmai Eiropas Savienībā, kas 2026. gada vidū tiks piemērota visās dalībvalstīs; turklāt atzinīgi vērtē to, ka, veicot 2021.–2027. gada DFS termiņa vidusposma pārskatīšanu, DFS 4. izdevumu kategorijai 2024.–2027. gada laikposmā tika piešķirti papildu 2 miljardi EUR, arī lai varētu pilnībā īstenot pakta jaunos noteikumus un pievērsties no pašreizējā ģeopolitiskā konteksta izrietošajām arvien lielākajām problēmām migrācijas un robežu pārvaldībā; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pietiekamu finansējumu tā efektīvai īstenošanai, tostarp jaunajām robežu procedūrām, un tādēļ atzinīgi vērtē Komisijas rakstiskās atbildes, kas apstiprina, ka no *AMIF* un *BMVI* 2025.–2027. gadam ir darīti pieejami papildu 3 miljardi EUR, lai cita starpā atbalstītu dalībvalstis, kas uzņem Ukrainas kara bēgļus;

172. uzsver, ka Savienības ārējo robežu pārvaldība ir viens no jaunā Migrācijas un patvēruma pakta pīlāriem un būtisks priekšnosacījums Šengenas brīvās pārvietošanās telpas darbībai; atzīst, ka ES finansētie projekti, kas atbalsta ārējo robežu aizsardzību, palīdz mazināt spiedienu uz iekšējo robežu aizsardzību, kā to norādīja budžeta, krāpšanas apkarošanas un publiskās pārvaldes komisārs uzklausīšanā Budžeta kontroles komitejā 2025. gada 8. decembrī; atzīst, ka, lai gan Savienībā neatbilstīgi ieceļojušo migrantu kopējais skaits 2024. gadā samazinājās par 38 %, ieceļošanas modeļi visā kontinentā mainījās, plūsmai dažos maršrutos ievērojami palielinoties, jo īpaši austrumu robežu maršrutā, kur saskaņā ar sniegtajām ziņām robežšķērsošanas gadījumu skaits 2024. gadā trīskāršojās; konstatē, ka dalībvalstīm, kas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ pirmās saskaras ar migrāciju (“priekšposteņa valstis”), var piešķirt *BMVI* atbalstu, lai nodrošinātu, ka tām ir resursi infrastruktūrai, aprīkojumam un iekārtām, kas vajadzīgas, lai aizsargātu Savienības ārējās robežas, tostarp elektroniskiem robežu drošības uzlabojumiem un citiem robežu uzraudzības instrumentiem,

kā paredzēts *BMVI* regulas III pielikumā;

173. uzskata, ka Savienībai ir labāk jāaizsargā apdraudētas personas pret kontrabandas un cilvēku tirdzniecības tīkliem un jāvēršas pret hibrīduzbrukumiem un migrācijas instrumentalizāciju, ko veic trešās valstis vai naidīgi nevalstiski dalībnieki; norāda, ka kopš Komisijas 2024. gada 11. decembra paziņojuma[16] pieņemšanas Komisija, izmantojot *BMVI*, ir piešķīrusi aptuveni 520 miljonus EUR dalībvalstīm, kuras robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju, lai nostiprinātu minēto dalībvalstu robežpārvaldības spējas un risinātu ar drošību un migrāciju saistītas problēmas; jo īpaši uzsver nepieciešamību atbalstīt tā dēvētās priekšposteņa dalībvalstis, lai nodrošinātu ES ārējo robežu aizsardzību;

174. godina Polijas robežsarga Mateusz Sitek piemiņu, kurš tika nogalināts 2024. gada 6. jūnijā, aizstāvot Savienības ārējo robežu pret Baltkrievijas režīma organizēto hibrīduzbrukumu; uzsver, ka Savienības ārējo robežu aizsardzība nav abstrakts politikas mērķis, bet gan jautājums par to vīriešu un sieviešu dzīvību un nāvi, kuri strādā pirmajās rindās; aicina Komisiju nodrošināt, ka priekšposteņa dalībvalstīm, kuras saskaras ar hibrīddraudiem pie Savienības ārējām robežām, tiek sniegts pienācīgs finansiālais un operatīvais atbalsts;

175. atzīst Komisijas pastāvīgos centienus stiprināt jēgpilnu sadarbību ar trešām izcelsmes un tranzīta valstīm, jo īpaši Savienības robežvalstīm, lai risinātu neatbilstīgas migrācijas problēmu tās izcelsmes vietā; uzsver, ka, piešķirot līdzekļus partneriem, kas iesaistīti migrācijas pārvaldībā ārpus ES, ir vajadzīga pienācīga uzraudzība un rūpība, lai nodrošinātu migrācijas pārvaldību abpusēji izdevīgā veidā un saskaņotību ar Eiropas patvēruma un migrācijas stratēģiju, tostarp attiecībā uz pamattiesībām; mudina Komisiju palielināt pārredzamību un pārskatatbildību attiecībā uz Savienības iekšlietu finansējumu trešās valstīs;

176. atgādina, ka saskaņā ar Līgumiem solidaritāte un taisnīga atbildības sadale ir Savienības migrācijas un patvēruma politikas pamatprincipi; atzīst Komisijas pastāvīgos centienus uzlabot solidaritāti un atbildības dalīšanu starp dalībvalstīm, jo īpaši pievēršoties tām valstīm, ko visvairāk skar migrācijas un patvēruma problēmas, tostarp migrācijas instrumentalizācija; šajā sakarā uzsver *AMIF* lomu dalībvalstu atbalstīšanā uzņemšanas, patvēruma procedūru, integrācijas pasākumu un pārmitināšanas jomā, tostarp attiecībā uz personām, kas bēg no konfliktiem un humanitārām krīzēm; uzsver, ka Migrācijas un patvēruma pakta efektīvai īstenošanai ir vajadzīgs pietiekams, labi pārvaldīts un savlaicīgs finansējums, lai visā Savienībā atbalstītu solidaritātes pasākumus;

---

16 COM(2024)0570.

177. konstatē, ka 2024. gadā 37,7 % no migrācijas un robežu pārvaldībai paredzētā Savienības finansējuma tika piešķirti decentralizētajām aģentūrām migrācijas un iekšlietu jomā; atgādina, ka, lai gan decentralizētās aģentūras ir juridiski un finansiāli neatkarīgas no Komisijas, Komisija tik un tā ir atbildīga par to darbību pārraudzību; atkārtoti uzsver, ka migrācija ir jāpārvalda, pilnībā ievērojot Savienības tiesību aktus, tostarp pamattiesības; atzinīgi vērtē Komisijas rakstiskās atbildes, kurās uzsvērta nepieciešamība vēl vairāk stiprināt uzraudzības un pārskatatbildības mehānismus, tostarp attiecībā uz *Frontex* darbībām;

Ieteikumi

178. aicina Revīzijas palātu sniegt aplēsi par kļūdu īpatsvaru DFS 4. izdevumu kategorijā;

179. aicina Komisiju:

i) īstenot visus Revīzijas palātas ieteikumus, tostarp nodrošināt, ka līgumattiecībās ar starptautiskajām organizācijām tiek pilnībā ievērotas Revīzijas palātas revīzijas tiesības;

ii) kopā ar dalībvalstu iestādēm novērst sistēmas trūkumus, kas saistīti ar HOME ĢD 2024. gada darbības pārskatā formulētajām atrunām, un vajadzības gadījumā arī sākt atbilstības noskaidrošanas procedūras un izdot atgūšanas rīkojumus par summām, kuras izmaksātas dalībvalstīm un kuras Komisija atzinusi par neatbilstīgām;

iii) turpināt uzraudzīt un rūpīgi pārbaudīt pasākumus, kas dalībvalstīm un Savienības aģentūrām jāveic, lai līdz 2026. gadam pilnībā un laikus īstenotu Migrācijas un patvēruma paktu, un ziņot Parlamentam par tā īstenošanas progresu, un sniegt Parlamentam piekļuvi visiem attiecīgajiem dokumentiem, lai sekmētu īstenošanas procesa efektīvu demokrātisko pārraudzību;

iv) atbalstīt priekšposteņa dalībvalstis, lai nodrošinātu ES ārējo robežu drošību;

v) palielināt Savienības iekšlietu finansējuma plānošanas un īstenošanas pārredzamību un pārskatatbildību, nodrošinot detalizētus un visaptverošus datus, tostarp attiecībā uz līdzekļu izlietojumu trešās valstīs, vienlaikus garantējot Parlamenta lomu Savienības izdevumu demokrātiskas kontroles nodrošināšanā;

vi) īstenot pārredzamus un neatkarīgus cilvēktiesību uzraudzības mehānismus attiecībā uz Savienības iekšlietu finansējumu trešās valstīs;

vii) rūpīgi uzraudzīt Savienības finansētās darbības robežu pārvaldības jomā, jo īpaši nodrošinot pilnīgu atbilstību Savienības pienākumiem pamattiesību jomā un neizraidīšanas principa ievērošanu;

Drošība un aizsardzība

180. norāda, ka DFS 5. izdevumu kategorijas "Drošība un aizsardzība" programmu budžets 2024. gadā bija 2,1 miljards EUR (1,1 % no Savienības budžeta izdevumiem) un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 800 miljoni EUR (36,9 %) Eiropas Aizsardzības fondam (EAF), 300 miljoni EUR (15,9 %) militārajai mobilitātei, 300 miljoni EUR (13,3 %) aizsardzības instrumentiem un Savienības drošas savienotības programmai, 300 miljoni EUR (12,1 %) decentralizētajām aģentūrām, proti, Eiropas Savienības Narkotiku aģentūrai (*EUDA*), Eiropas Savienības Aģentūrai tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolam) un Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūrai (*CEPOL*), 300 miljoni EUR (11,9 %) kodoldrošībai, dezekspluatācijai un citām jomām un 200 miljoni EUR (9,9 %) Iekšējās drošības fondam (IDF);

181. atgādina, ka IDF finansējums 2014.–2020. gadam bija jāizlieto līdz 2024. gada jūnijam un galīgie pārskati bija jāiesniedz līdz 2024. gada 31. decembrim; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka, kamēr Komisija nebija apstiprinājusi šos galīgos pārskatus, revīzijas laikā vēl nebija noskaidrota būtiska IDF finansējuma summa (16 % jeb 505 miljoni EUR); pieņem zināšanai Komisijas atbildi, ka kopējie izdevumi, ko dalībvalstis deklarējušas laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam, tostarp galīgo pārskatu iesniegšana, veidoja 94 % no IDF;

182. ar bažām norāda, ka iedaļā par migrāciju un robežu pārvaldību paskaidroto iemeslu dēļ Revīzijas palāta nevar sniegt atsevišķu aplēsi par kļūdu īpatsvaru DFS 5. izdevumu kategorijā "Drošība un aizsardzība" un ka, pamatojoties uz savas revīzijas rezultātiem, Revīzijas palāta uzskata, ka šīs izdevumu kategorijas izdevumi ir augsta riska izdevumi; norāda, ka aizsardzības un kosmosa komisārs uzklausīšanā Budžeta kontroles komitejā 2025. gada 6. novembrī precizēja, ka Revīzijas palātas 2024. gada pārskatā nav iekļautas kļūdas, kas konstatētas aizsardzības projektos; turklāt norāda, ka atbilstīgi Komisijas aplēsēm risks maksājumu veikšanas brīdī drošības un aizsardzības izdevumu jomā 2024. gadā bija 0,5 %;

183. atgādina ka ārkārtīgi nestabilā ģeopolitiskā situācija Savienības kaimiņvalstīs, kopš sākās Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, rada arvien lielākas drošības un aizsardzības problēmas, tostarp hibrīdapdraudējumus, tādējādi palielinoties nepieciešamībai pēc investīcijām drošībā, aizsardzībā un sagatavotībā; vērš uzmanību uz to, ka DFS 5. izdevumu kategorija, kas veltīta drošībai un aizsardzībai, ir mazākā no visām DFS izdevumu kategorijām, un pauž

nožēlu par to, ka Savienības pašreizējais budžets savu iedzīvotāju drošības un aizsardzības nodrošināšanai nav līdzvērtīgi samērojams ar problēmām, kas jārisina gan īstermiņā, gan ilgtermiņā; atkārtoti pauž nostāju, ka Krievija ir Savienības un tās dalībvalstu galvenais un nozīmīgākais apdraudējums; atgādina, ka Eiropas Parlaments ir aicinājis Savienību un tās dalībvalstis ieviest tiesisko regulējumu, kas ļautu klasificēt Krieviju kā valsti, kura atbalsta terorismu;

184. atgādina, ka Savienības aizsardzības spējas cieš no nepietiekamiem ieguldījumiem desmitiem gadu garumā un ka saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju aizsardzības izdevumu deficīts nākamajai desmitgadei pašlaik ir 500 miljardi EUR; atzinīgi vērtē to, ka, ņemot vērā nepieciešamību steidzami palielināt aizsardzības spējas, kopš Krievijas agresijas kara pret Ukrainu sākuma ir audzis Savienības aizsardzības finansēšanas instrumentu skaits; norāda, ka Savienības aizsardzības instrumenti ietver ārpusbudžeta instrumentus, piemēram, Eiropas Miera mehānismu (EMM) un instrumentu “Rīcība Eiropas drošības labā” (*SAFE*), kas ir pagaidu aizsardzības aizdevumu instruments; turklāt uzsver, ka papildus aizsardzības finansēšanas programmām divējāda lietojuma mērķiem var izmantot citas Savienības programmas, jo īpaši Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) militārās mobilitātes komponentu un Savienības drošas savienotības programmu, kas izveidota 2023. gadā, lai galvenokārt nodrošinātu Savienības dalībvalstīm garantētu piekļuvi ļoti drošiem, suverēniem un globāliem savienotības pakalpojumiem; norāda arī, ka pēc 2025. gada septembrī veiktās vidusposma pārskatīšanas kohēzijas politikas līdzekļus var izmantot arī militārās mobilitātes uzlabošanai un aizsardzības infrastruktūras attīstīšanai, jo īpaši austrumu pierobežas reģionos;

185. atzinīgi vērtē Komisijas rakstiskās atbildes, kurās atzīts, ka daudzie ar aizsardzību saistītie instrumenti ir radījuši sadrumstalotu finansēšanas vidi, kurā vērojama zināma pārklāšanās un nepilnības; uzsver, ka Savienībai ir vajadzīga visaptveroša ilgtermiņa pieeja drošības un aizsardzības finansēšanai, reaģējot gan uz konvencionāliem militāriem apdraudējumiem, gan netradicionāliem apdraudējumiem; uzsver, ka jāturpina uzlabot Savienības aizsardzības finansējuma pārredzamību, tostarp garantējot Revīzijas palātai tiesības veikt visu instrumentu revīziju un nodrošinot, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestāde var īstenot visu Savienības finansēto darbību demokrātisko kontroli; uzsver, ka ir jāpalielina publicētās informācijas par Savienības aizsardzības finansējumu lietošanas vienkāršība, lai to varētu izmantot arī pieteikumu iesniedzēji un saņēmēji, jo īpaši MVU; uzsver, ka visās dalībvalstīs būtu jāveicina un jāatvieglo MVU iesaistīšanās, kā arī jānodrošina šādiem uzņēmumiem taisnīga un vienlīdzīga piekļuve Savienības finansētiem projektiem; mudina nodrošināt noturīgas investīcijas un atbalstu MVU;

186. uzsver, ka, ņemot vērā Savienības aizsardzības un drošības izdevumu straujo pieaugumu 2024. gadā, ir vajadzīgi atbilstoši samērīgi revīzijas pasākumi, kas nodrošinātu efektīvu Revīzijas palātas, *OLAF* un *EPPO* piekļuvi visiem attiecīgajiem dokumentiem, arī projektiem, kuri ir saistīti divējāda lietojuma tehnoloģijām; atgādina, ka Komisija pati ir atzinusi, ka piekļuvi klasificētiem rezultātiem var aizkavēt, ja dalībvalstis ir klasifikācijas iniciatores, un uzsver, ka gadījumos, kad revīzijas piekļuve ir ierobežota pienācīgi pamatotu iemeslu dēļ, piemēram, tādēļ, ka projekti ir klasificēti, būtu jāīsteno piemēroti pasākumi un konstruktīvi risinājumi, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību finanšu uzraudzības prasībām un Savienības līdzekļu pareizai pārvaldībai;

187. pauž dziļas bažas par Komisijas lēmumu virzīt iniciatīvas “Rearm EU” pieņemšanu bez iepriekšējas apspriešanās ar Eiropas Parlamentu; pauž nožēlu par to, ka šāda lēmuma rezultātā tiek apiets institucionālā līdzsvara princips un mazināta Parlamenta kā likumdevējas iestādes loma stratēģisko prioritāšu un budžeta prioritāšu noteikšanā; mudina Komisiju atturēties no tā, ka, ierosinot būtiskus Savienības finansiālo un stratēģisko struktūru ietekmējošus politikas instrumentus, netiek nodrošināta Parlamenta prerogatīvu pilnīga ievērošana;

188. atgādina, ka EAF vispārējais mērķis ir veicināt Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes (*EDTIB*) konkurētspēju, efektivitāti un inovācijas spēju visā Savienībā; norāda, ka Komisija savās rakstiskajās atbildēs ir norādījusi, ka EAF finansējums 227,9 miljonu EUR apmērā tika piešķirts 20 projektiem, kas saistīti ar mākslīgo intelektu, un vēl 171,1 miljons EUR tika piešķirts 18 projektiem, kas vērsti uz aerodronu tehnoloģijām, savukārt 50 projekti, kas vērsti uz to, ko var klasificēt kā tradicionālo aizsardzības aprīkojumu saistībā ar sauszemes, gaisa un jūras kaujām, zemūdens, pretgaisa raķešu aizsardzību un ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro (*CBRN*) risku mazināšanu, tika atbalstīti no EAF ar kopējo summu 1,49 miljardi EUR; norāda, ka kopš 2021. gada projektiem, kas saistīti ar mākslīgo intelektu un bezpilota lidaparātu tehnoloģijām, no EAF ir iztērēti mazāk nekā 400 miljoni EUR, lai gan pašreizējo un neseno konfliktu pieredze liecina, ka kiberspējām, mākslīgajam intelektam un bezpilota sistēmām, tostarp droniem, var būt arvien svarīgāka nozīme mūsdienu karadarbībā; uzskata, ka, finansējot tehnoloģijas, par prioritāti būtu jānosaka tās, kas nodrošina vislielākās darbības priekšrocības;

189. pieņem zināšanai Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 04/2025 par ES militāro mobilitāti un Komisijas atbildes; pauž bažas par Revīzijas palātas vispārējo secinājumu, ka otrais ES rīcības plāns militārās mobilitātes jomā, kas publicēts 2022. gada novembrī, nav balstīts uz pietiekami stabiliem pamatiem un ka progress virzībā uz tā mērķi, proti, nodrošināt ātru un netraucētu personāla, materiālu un

ekipējuma pārvietošanu īsā laikā un plašā mērogā, ir bijis nevienmērīgs, ņemot vērā izstrādes nepilnības un īstenošanas šķēršļus; ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisija nebija veikusi precīzu aplēsi par kopējo finansējumu, kas nepieciešams, lai mērķi un uzdevumi būtu sasniedzami. norāda uz Revīzijas palātas uzsvērto faktu, ka ne vienmēr ir iespējama visu Savienības militārās mobilitātes darbību parlamentārā uzraudzība, jo ne visi projekti tiek finansēti no Savienības budžeta, kā tas ir, piemēram, Eiropas Aizsardzības aģentūras (*EDA*)vai *PESCO* gadījumā;

190. pauž bažas par to, ka pēc trim uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, kas tika organizēti 2021., 2022. un 2023. gadā, viss militārās mobilitātes finansējums EISI pašreizējā plānošanas periodā jau ir izsmelts, kaut gan tiek lēsts, ka ir vajadzīgas investīcijas vismaz 100 miljardu EUR apmērā, lai risinātu problēmas 500 karstajos punktos, kuri Savienībā atzīti par tādiem, kas steidzami jāmodernizē[17]; pieņem zināšanai Komisijas rakstisko atbildi, ka 2024. gadā *TEN-T* regulas pārskatīšanā tika ieviesti elementi militārās mobilitātes integrēšanai Savienības transporta politikā; turklāt norāda, ka Eiropas Komisija un Augstā pārstāve pieņēma 2025. gada militārās mobilitātes paketi; atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi vēl vairāk stiprināt Savienības militārās mobilitātes reaģētspēju un efektivitāti, samazinot regulējuma un procedūru sarežģītību, uzlabojot saskaņošanu un racionalizējot koordināciju, lai samazinātu kavēšanos un uzlabotu operatīvo gatavību;

Ieteikumi

191. aicina Revīzijas palātu sniegt aplēsi par kļūdu īpatsvaru DFS 5. izdevumu kategorijā;

192. aicina Komisiju:

i) turpināt centienus uzlabot Savienības aizsardzības izdevumu pārredzamību visos attiecīgajos instrumentos, tostarp atvieglojot Revīzijas palātas veikto revīzijas darbu saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu un nodrošinot, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestāde tiek pienācīgi informēta, lai pieņemšanas, izstrādes un īstenošanas posmos veiktu Savienības finansēto darbību demokrātisku kontroli;

ii) regulāri sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei konsolidētus budžeta izpildes un snieguma ziņojumus par visiem ar aizsardzību saistītajiem izdevumiem no Savienības budžeta, ārpusbudžeta instrumentiem un visiem citiem

---

17 Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 16. oktobra kopīgais paziņojums “Miera saglabāšana — aizsardzības gatavības ceļvedis 2030. gadam” (JOIN(2025)0027).

attiecīgajiem instrumentiem, piemēram, militārās mobilitātes un ar drošību saistītām programmām, lai nodrošinātu demokrātisku kontroli;

iii) nodrošināt Parlamentam sistemātiskāku pēckontroles informāciju un ziņojumus par Savienības aizsardzības un militārās mobilitātes pasākumiem, īstenošanu un finansējumu, tostarp par tiem, kas saistīti ar ES un NATO sadarbību, EMM, EAA un *PESCO*;

iv) stiprināt EAF ieguldījumu visaptverošā Eiropas aizsardzības pieejā, palielinot atbalstu projektiem, kas vērsti uz hibrīddraudu novēršanu, tostarp pievēršoties mākslīgajam intelektam, kibertehnoloģijām un bezpilota lidaparātu tehnoloģijām;

v) vēl vairāk stiprināt Savienības drošības un aizsardzības pasākumus, būtiski palielinot finansējumu, kas pieejams divējāda lietojuma transporta infrastruktūras koridoru uzlabošanai, un rīkojoties, lai novērstu administratīvos, procedurālos un regulatīvos šķēršļus pārrobežu militārajai kustībai, tostarp saskaņojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 16. decembra Regulā (ES) 2025/2643 (“EDIP regula”) minēto kopīgo iepirkumu aizsardzības jomā, un saistītās procedūras starp dalībvalstīm, lai uzlabotu sadarbspēju, efektivitāti un stratēģisko saskaņotību, vienlaikus par prioritāti nosakot Savienības finansējumu projektiem, kas vislabāk atbilst pašreizējai Eiropas apdraudējuma ainai;

vi) veikt turpmākus pasākumus, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem aizsardzības industrijas dalībniekiem Savienībā un vienkāršotu piekļuvi Savienības finansējumam, tostarp MVU un dalībvalstīm, kas ir visneaizsargātākās pret ārējiem apdraudējumiem;

Kaimiņattiecības un pasaule

193. norāda, ka DFS 6. izdevumu kategorijas “Kaimiņattiecības un pasaule” programmu budžets bija 15,4 miljardi EUR (8,0 % no Savienības budžeta izdevumiem, izņemot ANM) un tas sadalīts šādi: 62,4 % kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentam “Eiropa pasaulē” (*NDICI* — “Eiropa pasaulē”), 15,9 % humānajai palīdzībai (*HUMA*), 14,9 % pirmspievienošanās palīdzībai (*IPA III*), 2,7 % Ukrainai paredzētajai makrofinansiālajai palīdzībai Plus un 4,1 % citām darbībām un programmām;

194. atzinīgi vērtē to, ka 2024. gadā Revīzijas palāta pārbaudīja statistiski reprezentatīvu 137 darījumu izlasi, kas aptvēra visus šīs DFS kategorijas izdevumus un pirmo reizi ļāva Revīzijas palātai aprēķināt kļūdu īpatsvaru; ar bažām norāda, ka aplēstais kļūdu īpatsvars ir

4,9 %, kas ievērojami pārsniedz 2,0 % būtiskuma slieksni; turklāt norāda, ka 56 no 137 darījumiem (40,9 %) bija skaitļos izsakāmas kļūdas, kurām ir finansiāla ietekme uz Savienības budžetu; konstatē, ka šīs kļūdas bija saistītas ar neattiecināmām izmaksām, nopietniem publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumiem, būtisku apliecinošo dokumentu trūkumu, neattiecināmiem saņēmējiem un izdevumiem, kas faktiski nebija notikuši; uzskata, ka šīs problēmas var liecināt par kontroles sistēmu darbības un uzticamības nepilnībām;

195. pauž pārsteigumu par to, ka desmit gadījumos, kuros bija skaitļos izsakāmas kļūdas, Komisijas rīcībā jau bija pietiekama informācija, lai novērstu kļūdu vai atklātu un izlabotu to pirms izdevumu pieņemšanas; norāda — ja Komisija būtu efektīvi izmantojusi šo informāciju, aplēstais kļūdu līmenis būtu bijis par 1,4 procentpunktiem mazāks;

196. norāda, ka, tāpat kā iepriekšējos gados, ievērojama daļa Revīzijas palātas konstatēto kļūdu attiecās uz līgumiem, ko netiešā pārvaldībā īstenoja organizācijas, kurām veikts pīlāru novērtējums, tostarp starptautiskās iestādes; konstatē, ka attiecībā uz šiem līgumiem Komisija pieņēma izdevumus, pamatojoties uz finanšu pārskatu un pārvaldības deklarāciju, t. i., organizācijas, kurai veikts pīlāru novērtējums, pašsertifikāciju, kura apliecina sniegtās finanšu informācijas pilnīgumu, precizitāti un atbilstību; ar bažām norāda, ka 26 no 42 skaitļos izteiktajām kļūdām, ko Revīzijas palāta konstatēja saistībā ar šādiem līgumiem, aplēstajā kļūdu līmenī veidoja 3,1 procentpunktu, tādējādi izgaismojot pastāvīgās nepilnības ticamības nodrošināšanas sistēmā netiešajai pārvaldībai ar struktūrām, kurām veikts pīlāru novērtējums;

197. pauž bažas par to, ka Revīzijas palātai, neraugoties uz iepriekšējo ieteikumu, kas tika pausts 2020. gadā, atkal nācās saskarties ar kavējumiem pieprasītās dokumentācijas iegūšanā no konkrētām starptautiskām organizācijām un starptautiskām finanšu iestādēm, tādējādi iekavējoties revīzijas darba savlaicīgai veikšanai; norāda, ka 19 revidētajos darījumos šīs struktūras ierobežoja piekļuvi dokumentiem, atļaujot tikai īslaicīgus elektroniskus skatījumus aplūkošanas režīmā un neļaujot Revīzijas palātai saglabāt kopijas, un tas kavēja revīzijas pienācīgu plānošanu, izpildi un kvalitātes kontroli; pauž nožēlu par to, ka šie šķēršļi joprojām pastāvēja, lai gan Komisija bija centusies risināt šo jautājumu, uzturot saziņu ar attiecīgajām organizācijām, kā uzsvērts arī 2024. gada ziņojumā par EAF;

198. pauž nopietnas bažas par to, ka 2024. gadā nenotika uz rezultātiem vērstas uzraudzības (*ROM*) misijas, jo 2025. gadā beidzās divi spēkā esošie *ROM* pakalpojumu līgumi; ar bažām uzsver, ka plānotais 2024. gada uzaicinājums uz slēgtu konkursu par nākamās paaudzes *ROM* līgumiem bija jāatceļ, jo, tā kā nebija pieejamas *NDICI* atbalsta izdevumu apropriācijas, INTPA ĢD bija jāpaļaujas uz darbības

apropriācijām un jāsagatavo atsevišķs *NDICI* atbalsta pasākumu *ROM* finansēšanai; norāda, ka 2025. gada oktobrī saskaņā ar atlikšanas klauzulu tika atsākta jauna slēgta konkursa procedūra, un paredzams, ka jaunais trīs gadu *ROM* līgums tiks parakstīts tikai 2026. gada aprīlī; uzsver, ka šā finansējuma un iepirkuma traucējumu dēļ *ROM* sistēma kopš 2025. gada sākuma ir apturēta pavisam, aizkavējot neatkarīgu programmu īstenošanas snieguma uzraudzību un vājinot ārējās darbības vispārējo orientāciju uz rezultātiem;

199. norāda, ka Savienības ieguldījumi ar tirdzniecību saistītā palīdzībā pasaules vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) ir samazinājušies un 2022. gadā tikai 12,0 % no tirdzniecības atbalsta (*AfT*) plūsmām sasniedza VAV salīdzinājumā ar vidēji 18,0 % laikposmā no 2010. gada līdz 2015. gadam; ar bažām norāda, ka šis zemais sniegums joprojām pastāv, lai gan pārskatītajā 2017. gada ES tirdzniecības atbalsta stratēģijā ir noteikts 25,0 % izdevumu mērķrādītājs vismazāk attīstītajām valstīm; pieņem zināšanai Eiropas Revīzijas palātas konstatējumus Īpašajā ziņojumā 17/2025 “ES tirdzniecības atbalsts vismazāk attīstītajām valstīm”, kurā secināts, ka ES tirdzniecības atbalsts nevirzās uz 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanu; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir pieņēmusi Revīzijas palātas ieteikumu analizēt šā samazinājuma pamatcēloņus, un norāda, ka šo novērtējumu ir plānots veikt 2026. gadā, uzsverot, ka ir vajadzīgi savlaicīgi korektīvi pasākumi, lai nodrošinātu, ka Savienības tirdzniecības palīdzība sasniedz tos, kam tā ir visvairāk vajadzīga;

200. norāda, ka budžeta atbalsts valstīm ārpus Savienības, par kuru INTPA un NEAR ĢD ziņojuši 2024. gadā, bija 1,56 miljardi EUR; pauž nožēlu par to, ka nav publiski pieejamu datu par saņēmējvalstīm, jo publicētie statistikas dati attiecas tikai uz reģioniem vai valstu grupām; turklāt pauž nožēlu par pārredzamības trūkumu attiecībā uz šo līdzekļu izmantošanu un galasaņēmēju identitāti; uzsver, ka budžeta atbalsts būtu jāsaskaņo ar partnervalstu vajadzībām un Savienības stratēģiskajiem politiskajiem mērķiem;

201. uzsver, ka Savienības palīdzību nekādā gadījumā nedrīkst tieši vai netieši izmantot, lai finansētu terorismu vai citas darbības, kas nav saderīgas ar LES 2. pantā nostiprinātajām vērtībām, un tādēļ nedrīkst atbalstīt nevienu struktūru, kas saistīta ar “Hamās” vai jebkādu citu teroristisku vai ekstrēmistu organizāciju; atgādina, ka, lai to panāktu, ir gan leģitīmi, gan būtiski skaidri identificēt visus Savienības palīdzības galasaņēmējus, arī trešās valstīs; uzsver, ka ir stingri jāuzrauga palīdzības sadale un izmantošana, lai nodrošinātu, ka līdzekļi netiek izmantoti ļaunprātīgi; turklāt aicina stiprināt pienācīgas rūpības, uzraudzības un kontroles mehānismus, lai novērstu jebkāda veida ideoloģisku iefiltrēšanos Savienības finansētajās programmās; uzsver, ka pretterorisma aizsardzības pasākumi un pārredzamības prasības ir stingri jāpiemēro,

neapdraudot humanitāros principus un dzīvību glābjošas palīdzības sniegšanu;

202. atgādina, ka izglītība ir miera veidošanas, līdzāspastāvēšanas un gatavošanās sarunu ceļā panākt divu valstu risinājumu galvenais pīlārs un būtisks līdzeklis ekstrēmisma, neiecietības un radikālu ideoloģiju apkarošanai; atgādina, ka Savienības finansiālajai palīdzībai un politiskajai iesaistei būtu jāatbalsta izglītība, kas veicina mieru, iecietību un līdzāspastāvēšanu; atzinīgi vērtē Komisijas pastāvīgo sadarbību ar Palestīniešu pašpārvaldi mācību programmu reformas jomā un atzīst jūtamo progresu, par ko ziņots 2025. gadā, tostarp to, ka Palestīniešu izglītības un augstākās izglītības ministrija pārskata un groza mācību grāmatu saturu, lai nodrošinātu saskaņotību ar *UNESCO* standartiem; jo īpaši norāda, ka tika veikti daži labojumi 12. klases mācību materiālos un visaptverošāki labojumi 1.–4. klases materiālos, un attiecīgi 2024. gada decembrī un 2025. gada oktobrī tika publicēti jauni mācību materiāli, kurus Savienība pašlaik pārbauda; atgādina, ka Palestīniešu pašpārvaldei ir jāizņem visi izglītojošie materiāli un saturs, kas neatbilst *UNESCO* standartiem, jo īpaši materiāls ar saturu, kas ir antisemītisks, kūda uz vardarbību, glorificē džihādu un mocības un noraida miermīlīgu konflikta risinājumu; atgādina Komisijai, ka, veicot minēto pārbaudi, tai ir jābalstās uz publiski pieejamiem un pārbaudāmiem pierādījumiem un ir jāpublicē pārbaudes rezultāti;

203. norāda, ka, tāpat kā iepriekšējos gados, Savienības finansējums 2024. gadā nav izmantots, lai atbalstītu palestīniešu mācību grāmatu izstrādi, un ka Savienības tiešā finansiālā palīdzība, kas Palestīniešu pašpārvaldei tika sniegta ar Savienības mehānisma PEGASE starpniecību gan saskaņā ar 2024. gada Ārkārtas atbalsta paketi, gan daudzgadu visaptverošo programmu palestīniešu atveseļošanai un noturībai (2025–2027) ir stingri ierobežota un attiecas tikai uz izsekojamiem izdevumu posteņiem, piemēram, darba algām, sociālajiem pabalstiem un maksājumiem slimnīcām; norāda, ka šis finansiālais atbalsts Palestīniešu pašpārvaldei ir daļēji saistīts ar reformu sasniegšanu, par kurām 2024. gadā tika panākta vienošanās ar Palestīniešu pašpārvaldi vērienīgā reformu matricā, kas ietver mācību materiālu pakāpenisku un sistēmisku pārskatīšanu; atgādina, ka Palestīniešu pašpārvaldei ir jāizņem visi izglītojošie materiāli un saturs, kas neatbilst *UNESCO* standartiem, jo īpaši materiāli un saturs, kas veicina antisemītismu un atspoguļo vardarbību, kurai nedrīkst pakļaut palestīniešu bērnus; uzsver, ka Savienības finansiālais atbalsts Palestīniešu pašpārvaldei izglītības jomā būtu jāsniedz ar nosacījumu, ka mācību grāmatu saturs ir saskaņots ar *UNESCO* standartiem; aicina Komisiju nodrošināt, ka Savienības līdzekļi netiek tieši vai netieši piešķirti izglītojošiem materiāliem, kuros iekļautas antisemītiskas atsauces vai piemēri, kas kūda uz naidu un vardarbību;

204. mudina Komisiju, sniedzot atbalstu un humāno palīdzību palestīniešu iedzīvotājiem, sadarboties ar uzticamiem partneriem uz vietas, lai garantētu nepārtrauktu un drošu humānās palīdzības sniegšanu un nodrošinātu, ka Savienības līdzekļi netiek piešķirti personām vai organizācijām, kuras saistītas ar teroristu vai ekstrēmistu kustībām, kas ir pretējas Savienības pamatvērtībām; atgādina par izskanējušajiem apgalvojumiem, ka 19 no 13 000 *UNRWA* darbiniekiem Gazā bija iesaistīti šausminošajos "Hamās" teroristu uzbrukumos Izraēlai 2023. gada 7. oktobrī; pieņem zināšanai Apvienoto Nāciju Organizācijas reakciju uz šiem apgalvojumiem, tostarp izmeklēšanu, ko uzsāka ANO Iekšējās pārraudzības dienestu birojs (*OIOS*), pēc kuras ar deviņiem darbiniekiem Aģentūras interesēs tika oficiāli izbeigtas darba attiecības, un ieteikumus, kas sniegti *Colonna* ziņojumā; norāda, ka Komisija sadarbojas ar *UNRWA*, lai uzlabotu neitralitātes procesus un kontroles sistēmas Aģentūrā saskaņā ar ANO *OIOS* veikto izmeklēšanu konstatējumiem, un uzraudzītu *UNRWA* iesniegtā rīcības plāna piemērošanu; norāda uz Komisijas novērtējumu, ka *UNRWA* ir apņēmības pilna īstenot saskaņotos ieteikumus, kā arī izpildīt visus nosacījumus, par kuriem panākta vienošanās ar Savienību, lai turpinātu finansējumu 2024. gadā; šajā sakarā mudina Komisiju turpināt aktīvu iesaisti un veikt rūpīgu uzraudzību, lai nodrošinātu, ka finansējums tiek sniegts ar stingrām garantijām attiecībā uz neitralitāti, pārredzamību un pārskatatbildību;

205. norāda, ka laikposmā no 2019. gada līdz 2024. gadam seši no deviņiem augstākā līmeņa vadības amatiem NEAR ĢD ilgstoši bija vakanti; jo īpaši norāda, ka ģenerāldirektora amata vieta bija brīva 28 mēnešus, direktora A amata vieta — 25 mēnešus, direktora NEAR B (dienvidu kaimiņreģions) amata vieta — 48 mēnešus, direktora NEAR D (Rietumbalkāni) amata vieta — 35 mēnešus, Ukrainas atbalsta grupas direktora amata vieta — 32 mēnešus un direktora R amata vieta — 22 mēnešus; uzsver, ka tas, ka šīs amata vietas ilgstoši nebija aizpildītas, ietekmēja dažus no Savienības politiski sensitīvākajiem un operacionāli kritiskākajiem portfeļiem, tostarp notiekot Krievijas iebrukumam Ukrainā un "Hamās" teroristu uzbrukumam Izraēlai; turklāt norāda uz NEAR ĢD 2022. gada aprīļa darbinieku aptaujas rezultātiem, kas liecina par ievērojamu uzticības samazināšanos augstākajai vadībai;

206. norāda, ka no 2020. gada līdz 2023. gadam Ukrainas atbalsta grupas vadību papildus daudzām citām funkcijām pagaidu kārtā uzņēmās DG NEAR ģenerāldirektora vietniece, un piedevām norāda, ka Ukrainas atbalsta grupa 2023. gadā tika likvidēta, pārdalot portfeļus Ukrainas mehānismam un citām nodaļām; norāda, ka informācija, ko Komisija šajā sakarā sniedza viedokļu apmaiņā ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādi, bija neprecīza, un aicina Komisiju nodrošināt, ka visi Komisijas locekļi sniedz Parlamentam skaidrus un precīzus ziņojumus;

207. norāda uz nesenajiem izmeklēšanas ziņojumiem, ko 2025. gada oktobrī publicēja vairāki Eiropas mediji, apgalvojot, ka Ungārijas izlūkdienesti ir iesaistījušies spiegošanas darbībās Briselē, tostarp mēģinājumos vervēt Ungārijas valstspiederīgos, kuri strādā Savienības iestādēs; norāda, ka šie ziņojumi attiecas uz 2015.–2019. gada periodu un ka Komisija ir apstiprinājusi, ka tā šos apgalvojumus izskata iekšēji; sagaida, ka Komisija un kompetentās iestādes veiks rūpīgu analīzi un izmeklēšanu, pamatojoties uz pierādījumiem, un informēs Parlamentu, tiklīdz izmeklēšana būs pabeigta;

208. norāda, ka komisāri īsteno nozīmīgas politiskās un regulatīvās pilnvaras un tādēļ viņu rīcībai ir jāatspoguļo visaugstākie neatkarības, pārredzamības, pārskatatbildības un ētiskas rīcības standarti; uzsver, ka Eiropas Komisijas locekļu rīcības kodeksa stingra ievērošana ir būtiska, lai aizsargātu Savienības izpildvaras integritāti, uzticamību un demokrātisko leģitimitāti; uzsver, ka rīcības kodekss ir pilnībā jāievēro arī tādēļ, lai novērstu interešu konfliktus, izvairītos no nepamatotas ietekmēšanas un nodrošinātu, ka lēmumi tiek pieņemti tikai Eiropas interesēs; uzskata, ka, kopumā raugoties, pagātnē pieredzētās nopietnās un ilgstošās pārvaldības nepilnības NEAR ĢD, neprecīzas informācijas sniegšana Parlamentam saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru un piedevām vēl iepriekš izklāstītās bažas par rīcību un neatkarību liecina par tendenci, kas nav saderīga ar pārskatatbildības, uzticamības un pareizas pārvaldības standartiem, kuri tiek prasīti no Komisijas locekļa;

209. ar bažām norāda, ka Savienības finansējums Ukrainai ir sadalīts pa daudziem instrumentiem un mehānismiem, radot sadrumstalotu un sarežģītu finansēšanas vidi; uzsver, ka konsolidēta un pārredzama pārskata trūkums par šo līdzekļu, tostarp DFS manevrēšanas telpas garantēto aizdevumu, piešķiršanu un izlietošanu, kavē efektīvu demokrātisko uzraudzību, pārskatatbildību un spēju novērtēt Savienības atbalsta vispārējo ietekmi;

210. norāda, ka Ukrainas specializētās korupcijas apkarošanas struktūras (*NABU*, *SAPO* un *HACC*) turpina veikt izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un pasludināt spriedumus augsta līmeņa lietās, apliecinot, ka neatkarīgas korupcijas apkarošanas iestādes ir sākušas darboties un ka nesenā apsūdzēto ministru atkāpšanās liecina par valdības reakciju un pārskatatbildību; atzinīgi vērtē reformas, ko Ukraina veikusi pilna iebrukuma laikā; norāda, ka mēģinājumi nodot NABU un SAPO ģenerālprokurora pakļautībā varēja apdraudēt korupcijas apkarošanas regulējuma neatkarību un efektivitāti; atzinīgi vērtē šo grozījumu ātro atcelšanu pēc iekšzemes un starptautiskā spiediena, taču pauž bažas par korupcijas apkarošanas iestāžu un pilsoniskās sabiedrības ziņojumiem, kuros izgaismotas problēmas korupcijas apkarošanas sistēmas efektivitātes un neatkarības saglabāšanā; aicina iestādes novērst regresu augsta līmeņa lietās, risināt procesuālo kavēšanos un šķēršļus un pārskatīt noilguma termiņus

saskaņā ar Eiropas standartiem;

211. norāda uz nesen izskanējušiem apgalvojumiem par krāpšanu Ukrainas enerģētikas nozarē; uzsver, ka šie apgalvojumi, ja tie apstiprināsies, norāda uz strukturālu neaizsargātību pārvaldības, pārraudzības un iekšējās kontroles sistēmās; uzsver, ka ir jāveido sabiedrības uzticēšanās, lai stiprinātu Ukrainas reformu uzticamību, izmantojot stabilas publiskā iepirkuma un iekšējās kontroles sistēmas;

212. norāda — lai nodrošinātu Ukrainas mehānisma pareizu finanšu pārvaldību, Komisija 2024. gada jūnijā ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1697 izveidoja īpašu Revīzijas padomi, kuras sastāvā ir Komisijas iecelti neatkarīgi eksperti; norāda, ka Revīzijas padomes uzdevums ir atklāt sistēmiskus Ukrainas mehānisma līdzekļu pārvaldības un kontroles trūkumus, tostarp trūkumus krāpšanas novēršanas jomā, korupcijas novēršanas pasākumos un interešu konfliktu sistēmās, un ziņot par šādām problēmām tieši Komisijai;

213. uzsver, ka papildus savai pārraudzības funkcijai Revīzijas padome var izdot ieteikumus Ukrainas iestādēm par Savienības līdzekļu pārvaldības finanšu pārkāpumu vai strukturālu nepilnību novēršanu; uzsver, ka Ukrainai, ko pārstāv Ekonomikas ministrija, ir jāsniedz rakstiska atbilde uz katru ieteikumu, vai nu izklāstot īstenošanas pasākumus, vai sniedzot pamatotu paskaidrojumu par to, kāpēc ieteikums netiek īstenots; uzsver, ka Revīzijas padomes konstatējumiem var būt būtiskas finansiālas sekas; uzsver, ka pastāvīgs Savienības finansiālais atbalsts ir jāpapildina ar pareizu finanšu pārvaldību, pārredzamību un snieguma uzraudzību, lai nodrošinātu Savienības līdzekļu efektīvu izmantošanu un saglabātu paplašināšanās politikas ticamību;

214. atgādina, ka Ukrainas mehānisma ietvaros regulāri maksājumi tiek veikti pēc tam, kad Komisija ir pārbaudījusi Ukrainas atveseļošanas un reformu plāna īstenošanu un demokrātisko mehānismu, tiesiskuma un cilvēktiesību pastāvīgu ievērošanu; norāda, ka līdz šim Komisija piecos gadījumos ir secinājusi, ka pirmajā līdz piektajā maksājumā atsevišķi reformu pasākumi nav izpildīti un tāpēc attiecīgās summas tika apturētas, un vienā no šiem gadījumiem situācija tagad ir atrisināta; šajā ziņā atzinīgi vērtē Komisijas stingro uz nosacījumiem balstīto pieeju un tās apliecināto gatavību rūpīgi pārbaudīt īstenošanu un aizturēt līdzekļus, ja nosacījumi nav izpildīti;

215. atzinīgi vērtē to, ka *OLAF* sniedz iestādēm mērķtiecīgu palīdzību krāpšanas apkarošanas jomā, un atbalsta Ukrainas pievienošanos Savienības krāpšanas apkarošanas programmai; norāda, ka pamatnolīgums par Ukrainas mehānismu, kas stājās spēkā 2024. gada jūnijā, paredz juridiski saistošu kārtību šā mehānisma līdzekļu pārvaldībai, kontrolei, uzraudzībai, novērošanai, novērtēšanai, ziņošanai un revīzijai, kā arī pasākumus pārkāpumu,

krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu novēršanai, izmeklēšanai un korekcijām, kā arī noteikumus par *OLAF* un *EPPO* lomu;

216. pauž bažas par to, ka EFIA+ jaunā elastīgā investīciju atbalsta finansējuma piešķīrumi nāk par labu valstīm, kurās ir vieglāk īstenot "Global Gateway" investīcijas, tādējādi nedodot prioritāti vismazāk attīstītajām valstīm, kā arī nestabilām un konfliktu skartām valstīm;

217. norāda, ka, neraugoties uz ilgstošo Savienības finansējumu Lībijas robežu un migrācijas kontroles stiprināšanai, ziņojumi liecina, ka šāda palīdzība joprojām rada nopietnas operacionālas un humanitāras bažas, kā arī bažas attiecībā uz pamattiesībām un pārvaldību, potenciāli pakļaujot Savienību reputācijas riskiem; uzsver, ka ir vajadzīgi stingri uzraudzības, pārredzamības un pārskatatbildības mehānismi, lai nodrošinātu, ka ar migrāciju saistītā palīdzība netieši neveicina tālāku kaitējumu;

218. norāda, ka no 2025. gada 1. februāra Eiropas Komisija ir reorganizējusi kādreizējo NEAR ĢD, sadalot tā pienākumus starp diviem jaunizveidotiem direktorātiem, proti, Paplašināšanās un austrumu kaimiņreģiona ģenerāldirektorātu (ENEST ĢD), kas atbild par kandidātvalstīm un austrumu kaimiņreģionu, un Vidusjūras, Ziemeļāfrikas un Persijas līča ģenerāldirektorātu (MENA ĢD), kas tagad aptver Vidusjūras reģionu;

Eiropas Attīstības fonds (EAF)

219. norāda, ka, revidējot darījumu pareizību, Revīzijas palāta pārbaudīja 85 darījumu izlasi, kas atspoguļo visu EAF izdevumu spektru; turklāt norāda, ka izlasē bija iekļauti 16 darījumi, kas saistīti ar Eiropas Savienības Ārkārtas trasta fondu Āfrikai, 54 darījumi, ko bija apstiprinājušas 14 ES delegācijas[18], 14 darījumi, ko bija apstiprinājuši Komisijas centrālie dienesti, un 1 darījums, kas saistīts ar trasta fondu "Bêkou";

220. ar bažām konstatē, ka no 85 pārbaudītajiem darījumiem kļūdas tika konstatētas 34 darījumos (40,0 %) — salīdzinot ar 62 darījumiem (44,3 %) 2023. gadā, kad tika revidēts tāds pats darījumu skaits; turklāt uzsver, ka 27 kļūdas Revīzijas palāta ir izteikusi skaitļos (2023. gadā — 52 kļūdas) un, pamatojoties uz šo informāciju, ir aplēsusi, ka 2024. finanšu gadā kļūdu līmenis bija 6,5 % (2023. gadā — 8,9 %);

221. ar bažām uzsver, ka 2024. finanšu gadā trīs visbiežāk atklātie kļūdu veidi bija: neattiecināmi izdevumi (40,0 %), būtisku pamatojošo dokumentu trūkums (32,0 %) un priekšfinansējuma pārmērīga

---

[18] Burundi, Kongo Demokrātiskā Republika, Gvineja-Bisava, Kenija, Malāvija, Mauritānija, Maurīcija, Mozambika, Namībija, Nigērija, Sjerraleone, Togo, Uganda, Zambija.

tīrvērte (14,0 %);

222. ar neizpratni norāda, ka 2024. gada 31. decembrī, proti, vairāk nekā 17 gadus pēc turpināmības klauzulas ieviešanas, joprojām nebija pabeigta 9. Eiropas Attīstības fonda grāmatvedības pilnīga slēgšana par 2000.–2007. gadu un astoņi līgumi joprojām turpinājās, kas liecina par dažu EAF programmu ārkārtējo sarežģītību un ilgumu;

223. pozitīvi vērtē to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ieteikumu 2023. gada pārskatā Komisija ir uzlabojusi finanšu gada beigu termiņu aplēšu aprēķinu, sistemātiski ņemot vērā līgumu izpildes periodu pagarinājumus, kas notiek pēc pārskata gada;

224. ar bažām norāda, ka, tāpat kā iepriekšējos gados, pārāk ilgi netiek noskaidroti ievērojami priekšfinansējuma atlikumi, tostarp vairāk nekā 10 gadus — 446,0 miljoni EUR, kas lielā mērā saistīti ar ES un Āfrikas Infrastruktūras trasta fondu, kura ilgtermiņa darbību dēļ priekšfinansējuma noskaidrošana notiek ļoti lēni;

225. norāda, ka INTPA ĢD patlaban veiktās kontroles stratēģijas pārskatīšanas gaidāmais iznākums ir stingrāki norādījumi par finanšu atskaitēm, kā arī par pilnveidotām *ex ante* kontrolēm, lai novērstu kļūdu rašanos, tostarp saistībā ar pārmērīgu tīrvērti;

226. norāda, ka INTPA ĢD 2024. gada darbības pārskatā iekļautajā ģenerāldirektora ticamības deklarācijā nav atrunu, tādējādi turpinoties tendencei, ka ģenerāldirektorāts atrunu tvērumu ir samazinājis no 16,0 % izdevumu 2017. gadā līdz 1,0 % 2018. gadā un, sākot no 2019. gada, atrunu tvērums līdzinās nullei; turklāt norāda, ka saskaņā ar INTPA ĢD aplēsēm maksājuma brīdī riskam pakļautā summa ir 89,7 miljoni EUR (1,1 % no 2024. gada izdevumiem) un slēgšanas brīdī riskam pakļautā summa ir 78,6 miljoni EUR (0,97 %) un ka ģenerāldirektorāts sagaida, ka 11,1 miljons EUR (12,4 % no maksājuma brīdī riskam pakļautās summas) turpmākajos gados tiks koriģēts, veicot pašam savas pārbaudes; tomēr konstatē, ka no 5,0 miljoniem EUR, par kuriem ziņots kā par atgūtiem 2024. gadā, Revīzijas palātas veiktās pārbaudes parādīja, ka 0,2 miljonus EUR nevajadzēja ņemt vērā kā īstenotu korekciju, un tas rada bažas par ģenerāldirektorāta ziņojumu ticamību;

227. norāda, ka INTPA ĢD 2024. gadā uzdeva veikt 13. pētījumu par atlikušo kļūdu īpatsvaru (*RER*), kas ir svarīgs ģenerāldirektora ticamības deklarācijas un gada pārvaldības un snieguma ziņojumā atklātās pareizības informācijas pamatkomponents; konstatē, ka 2024. gada pētījumā, kura pamatā bija 401 darījumu aptveroša izlase, aplēstais atlikušo kļūdu īpatsvars bija 0,48 %, kas devīto gadu pēc kārtas bija zem Komisijas noteiktā 2,0 % būtiskuma sliekšņa; tomēr atgādina, ka Revīzijas palāta ir atkārtoti konstatējusi metodiskus trūkumus, kuru dēļ patiesais atlikušo kļūdu īpatsvars

varētu tikt novērtēts par zemu, jo īpaši attiecībā uz augstas vērtības posteņu apstrādi; norāda, ka, lai gan Komisija no 2025. gada ir pārskatījusi *RER* metodiku, lai precizētu dažus aspektus un ierobežotu paļaušanos uz pārvaldības pārbaudēm un citu revidentu darbu, atjauninātā metodika joprojām ļauj no ekstrapolācijas izslēgt "izolētas" kļūdas; sagaida, ka Komisija stingri īstenos pārskatīto metodiku, un gaida, ka Revīzijas palāta nākamajā revīzijas ciklā pārbaudīs tās piemērošanu;

228. atgādina, ka ES Ārkārtas trasta fonds Āfrikai, kas tika izveidots, lai novērstu pārvietošanas un neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus, ir mobilizējis vairāk nekā 5 miljardus EUR, no kuriem 88 % ir no EAF un Savienības budžeta; pauž nožēlu par pārredzamības trūkumu šo līdzekļu pārvaldībā un piešķiršanā un grūtībām pārbaudīt atbilstību oficiālās attīstības palīdzības principiem, kā uzsvērts Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 17/2024; aicina ESTF pietiekamā mērā atbalstīt prioritātes, par kurām panākta vienošanās; ar bažām norāda arī uz konstatējumiem Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 20/2025 par Komisijas atbalstu bada apkarošanai Subsahāras Āfrikā, kurā konstatētas nepilnības izmaksu novērtēšanā un projektu plānošanā, tostarp nepietiekama budžetu pārbaude un neizmantota vai nepiemērota aprīkojuma gadījumi; uzsver, ka šādi trūkumi apdraud pareizu finanšu pārvaldību, un aicina Komisiju stiprināt izmaksu analīzi, iepirkuma plānošanu un uz vajadzībām balstītu īstenošanu;

Ieteikumi

229. aicina Komisiju:

i) pastiprināt preventīvos un korektīvos kontroles pasākumus 6. izdevumu kategorijā, novēršot atkārtoti vērojamos trūkumus, piemēram, neattiecināmus izdevumus, iepirkuma pārkāpumus, trūkstošu dokumentāciju un izdevumus, kas faktiski nav radušies; prasa pastiprināt norādījumus delegācijām un īstenošanas partneriem;

ii) veikt netiešās pārvaldības ticamības nodrošināšanas sistēmas visaptverošu pārskatīšanu, jo īpaši attiecībā uz organizācijām, kurām tiek veikts pīlāru novērtējums, un starptautiskām finanšu iestādēm;

iii) nodrošināt, ka jaunais *ROM* līgums 2026. gada aprīlī nekavējoties sāk darboties, jo *ROM* pārtraukšana apdraud snieguma uzraudzību un *NDICI* īstenošanas orientāciju uz rezultātiem; novērst turpmākus *ROM* darbības pārtraukumus, nodrošinot stabilu finansējumu un nodrošinot, ka visā DFS periodā pastāvīgi ir pieejami uzraudzības instrumenti;

iv) apturēt tirdzniecības atbalsta finansējuma samazināšanos vismazāk attīstītajām valstīm, nekavējoties veikt plānoto 2026. gada analīzi un ierosināt korektīvus pasākumus, lai

nodrošinātu, ka tirdzniecības atbalsta līdzekļos prioritāte tiek piešķirta valstīm, kurām tas visvairāk vajadzīgs;

v) integrēt jaunajā DFS tiesību akta priekšlikumā Ārējās darbības garantijas ieteikumus, kas papildina Komisijas novērtējumu, tostarp vairāk izmantot finansējuma apvienošanu vismazāk attīstītajās valstīs, nestabilās vai konfliktu skartās valstīs un iesaistīties koordinācijā ar ieinteresētajām personām, piemēram, pilsonisko sabiedrību;

vi) ziņojumos par paplašināšanos nodrošināt objektīvus un uz pierādījumiem balstītus novērtējumus, lai politiskie apsvērumi nebūtu svarīgāki par objektīviem vērtēšanas kritērijiem;

vii) nodrošināt, ka no palīdzības, ko Savienība sniedz trešām valstīm, negūst labumu struktūras, kas ir iesaistītas cilvēktiesību pārkāpumos, represijās vai demokrātijas lejupslīdē, un stingri piemērot nosacījumus, tostarp apturot palīdzību, ja tiek apdraudētas Savienības pamatvērtības; sniegt detalizētu izklāstu par aizsardzības pasākumiem, uzraudzības mehānismiem un korektīvajiem pasākumiem, kas īstenoti, lai saglabātu Savienības ārējās palīdzības integritāti un pārskatatbildību;

viii) turpināt atbalstīt uzticamus humānās palīdzības partnerus, papildinot to ar neatkarīgu uzraudzību, ko veic ārējie eksperti un Revīzijas palāta, lai nodrošinātu efektīvu kontroli un uzticēšanos Savienības līdzekļu izmantošanai;

ix) sniegt konsolidētu un pārredzamu pārskatu par visu Savienības finansiālo atbalstu Ukrainai, tostarp par dotācijām, aizdevumiem un garantijām saskaņā ar dažādiem instrumentiem un mehānismiem, lai stiprinātu demokrātisko kontroli un nodrošinātu pilnīgu pārskatatbildību;

x) rūpīgi uzraudzīt apgalvojumus par nopietnu krāpšanu Ukrainā un, konstatējot sistēmiskus riskus vai līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu, turpināt piemērot nosacījumus; regulāri informēt Eiropas Parlamentu par Revīzijas padomes darbībām un konstatējumiem, lai būtu nodrošināta pienācīga parlamentārā uzraudzība;

xi) ziņot par VAV piešķirto un līgumā paredzēto EFIA+ summu apjomu un nodrošināt pārredzamību attiecībā uz to, kā valstu DIP tiek ievērota piešķīrumu kvota;

xii) ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par korektīvajiem pasākumiem, kas veikti pēc tam, kad INTPA ĢD būs pabeidzis savu kontroles stratēģiju pārskatīšanu;

xiii) paātrināt 9. EAF slēgšanu, ņemot vērā, ka 17 gadus pēc termiņa beigām tas joprojām ir atvērts, un pārskatīt iemeslus, kas veicināja ieilgušo īstenošanas ciklu;

xiv) sadarboties ar EIB, lai nodrošinātu, ka tās aizdevumu operācijas trešās valstīs ir saskaņotas ar Savienības ārpolitikas mērķiem un tiek papildinātas ar efektīviem sadarbības satvariem ar partnervalstīm;

xv) palielināt pārredzamību, publicējot piekļūstamus infopaneļus, kuri ļauj sekot augstas vērtības ārējās darbības līgumiem, snieguma rādītājiem un Eiropas Revīzijas palātas ieteikumu statusam;

xvi) pastiprināt finansiālās uzticamības pārbaudes un iepirkuma aizsardzības pasākumus "Global Gateway" satvarā;

xvii) nodrošināt, ka īstenošanas partneri stingri ievēro pamanāmības noteikumus, lai sabiedrībai sniegtu pārredzamu informāciju, un pieprasīt stingrākus turpmākos pasākumus atkārtotas noteikumu neievērošanas gadījumā;

Administrācija

230. norāda, ka DFS 7. izdevumu kategorijas "Eiropas publiskā pārvalde" izdevumi 2024. gadā bija 13,3 miljardi EUR, kas atbilst 6,9 % no Savienības budžeta izdevumiem; norāda, ka Eiropas Komisija iztērē 8 miljardus EUR jeb 60,6 % no kopējās summas; ar gandarījumu norāda, ka arī attiecībā uz 2024. gadu Revīzijas palāta secina, ka administratīvie izdevumi ir zema riska izdevumu joma; uzsver, ka Komisijai būtu nekavējoties jāveic turpmāki pasākumi saistībā ar Revīzijas palātas 2024. gada pārskatā konstatētajām problēmām attiecībā uz maksājumiem par IT pakalpojumiem;

231. joprojām kritiski vērtē to, kā Komisija 2023. gadā nolēma pārdot 23 savas biroju ēkas Briselē un 17 no tām iznomāt atpakaļ uz laiku līdz 2029. gadam; norāda, ka acīmredzot lēmums to darīt tika pieņemts bez skaidra visu darījumu ietekmes novērtējuma; uzskata par īpaši satraucošu to, ka attiecībā uz šo darījumu saņēma tikai vienu piedāvājumu no Beļģijas valstij piederoša uzņēmuma, kas bija iesniedzis indikatīvu piedāvājumu, pirms Komisija izsludināja uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus, un ka piedāvājums neatbilda konkursa prasībām attiecībā uz bankas garantijas derīguma termiņu; pauž dziļas bažas par to, ka Komisijas vērtēšanas komiteja nebija neatkarīga, jo visi tās locekļi bija kredītrīkotāja padotie; šajā sakarā ar bažām norāda uz nesenajām pierādījumu vākšanas darbībām, ko *EPPO* veica saistībā ar šo darījumu un kas vēl vairāk pastiprina nopietnas šaubas par pārdošanas norisi un pārvaldību;

232. norāda, ka Komisija ziņo, ka laikposmā no 2021. gada līdz 2024. gadam tika iesniegti 54 palīdzības pieprasījumi saskaņā ar

Civildienesta noteikumu 24. pantu un ka tikai 8 pieprasījumu gadījumā ir sākta administratīvā izmeklēšana; uzskata, ka šis skaits ir satraucoši zems, jo tas nozīmē, ka 85 % pieprasījumu ir noraidīti bez turpmākas izskatīšanas; atzinīgi vērtē to, ka ir nostiprināts galvenā konfidenciālā konsultanta birojs, ņemot vērā to, ka gada laikā šīs amatpersonas palīdzību ar aizskarošu izturēšanos saistītās lietās lūdza aptuveni 300 Komisijas darbinieku; turklāt norāda, ka 14 sūdzības tika iesniegtas tieši Komisijas Izmeklēšanas un disciplīnas birojam (*IDOC*), kur četras lietas pēc novērtēšanas tika slēgtas kā lietas, kas nav uzskatāmas par lietām, divas lietas tika slēgtas pēc administratīvās izmeklēšanas, neveicot turpmākus pasākumus, pirmsdisciplinārās procedūras rezultātā tika izdots viens brīdinājums, viens rakstisks brīdinājums un izteikti trīs rājieni, viena lieta joprojām ir pirmsdisciplinārā posmā un divas lietas pašlaik tiek izskatītas Disciplinārlietu kolēģijā, savukārt par divām lietām tika ziņots tieši *OLAF*, un nepietiekamu aizdomu dēļ abas lietas tika noraidītas; uzsver, ka šie skaitļi šķiet ļoti nelieli organizācijai, kurā ir vairāk nekā 30 000 darbinieku, un mudina Komisiju uzlabot darbinieku iespējas drošā vidē ziņot par aizskarošas izturēšanās gadījumiem;

233. norāda, ka laikposmā no 2021. gada līdz 2024. gadam Komisijas darbinieki nav ziņojuši *OLAF* par gadījumiem, kad avots būtu uzskatāms par trauksmes cēlēju; pauž nožēlu par to, ka Komisija nesniedza informāciju, vai un cik daudzos gadījumos ziņošana notika, izmantojot iekšējos hierarhiskos kanālus vai ziņojot ģenerālsekretāram; uzskata — tā kā nav visaptverošu datu par ierosināto lietu skaitu, izmantotajiem kanāliem un turpmākajiem pasākumiem, ko Komisijas veikusi katrā atsevišķā gadījumā, nav iespējams novērtēt, vai trauksmes celšanas sistēma ir efektīva; šajā sakarā norāda, ka Komisija pašlaik pārskata savas pamatnostādnes par trauksmes celšanu, ņemot vērā judikatūru un praktisko pieredzi, kas gūta, īstenojot Direktīvu (ES) 2019/1937 par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem dalībvalstīs, lai minētās pamatnostādnes pēc iespējas ciešāk saskaņotu ar direktīvu;

234. ar interesi norāda, ka budžeta, krāpšanas apkarošanas un publiskās pārvaldes komisāram pilnvarojuma vēstulē tika uzdots veikt Komisijas organizatoriskās struktūras un darbību plaša mēroga pārskatīšanu; principā piekrīt, ka ir svarīgi, lai visas organizācijas periodiski pārbaudītu, vai to organizatoriskā struktūra un procedūras atbilst laika garam; uzsver, ka ir svarīgi, lai process arvien būtu pārredzams un lai attiecīgās organizācijas, kas pārstāv Komisijas personālu, un citi attiecīgie dalībnieki būtu pilnībā iesaistīti šajā procesā, arī tādēļ, lai veicinātu visu ieinteresēto personu, tostarp jo īpaši skarto darbinieku, uzticēšanos pārskatīšanas rezultātiem un to pieņemšanu;

235. uzsver, ka administrācijas pārredzamība un piekļuve informācijai un

dokumentiem ir būtiski elementi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu pareizu, atbildīgu un demokrātisku pārvaldību; šajā sakarā pauž nožēlu par to, ka pēdējo gadu laikā ir bijuši daudzi piemēri, kad Komisija nav ievērojusi saprātīgus pārredzamības standartus; pieņem zināšanai Vispārējās tiesas lietu T-36/23 *Stevi* un *The New York Times* pret Komisiju; uzskata, ka neoficiāla informācijas apmaiņa nedrīkst aizstāt oficiālu saziņu un ka jebkāda informācija, kas saistīta ar lēmumu pieņemšanu vai darba norisēm, ir jānosūta, izmantojot oficiālus kanālus un pilnībā ievērojot pārredzamības prasības; uzsver, ka no Komisijas uzticamības viedokļa ir svarīgi, lai tā nodrošinātu pamatnostādņu stingru īstenošanu attiecībā uz īsziņu izmantošanu saziņā par darba norisēm; atgādina, ka saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001 īsziņas, ko nosūtījuši vai saņēmuši Savienības ierēdņi, tiks uzskatītas par dokumentiem tikai tad, ja tās attiecas uz Savienības politiku vai lēmumiem;

236. ar bažām norāda, ka 2024. gadā Komisija pārskatīja savus iekšējos noteikumus par publisku piekļuvi dokumentiem; uzskata, ka šīs izmaiņas nav savienojamas ar tiesībām piekļūt dokumentiem, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 1049/2001; uzsver, ka noteikumi paredz, piemēram, to, ka ir jāreģistrē tikai “saturs, kas ir svarīga informācija, kura nav īslaicīga”, līdz ar to liekot automātiski pazust īsziņām; norāda, ka šo noteikumu likumība patlaban tiek apstrīdēta Eiropas Savienības Tiesā;

237. uzsver, ka piekļuve dokumentiem ir viens no galvenajiem principiem, kas jāievēro, lai nodrošinātu publiskās pārvaldes pārredzamību; norāda, ka Komisija diemžēl daudzos gadījumos nav sniegusi atbildes noteiktajā termiņā, jo īpaši attiecībā uz atkārtoto pieteikumu lietām, kurās Eiropas Ombuds Komisijas administrācijas darbā ir konstatējis sistēmiskus un būtiskus kavējumus; uzsver, ka Komisijas uzticamības nodrošināšanai ir būtiski, lai žurnālisti un plaša sabiedrība varētu piekļūt dokumentiem juridiski noteiktajos termiņos; turklāt uzsver, ka pārredzamība prasa ne tikai savlaicīgu piekļuvi, bet arī to, lai dokumenti tiktu sagatavoti skaidrā un saprotamā valodā, jo pārāk tehnokrātiska komunikācija varētu kavēt iedzīvotāju jēgpilnu piekļuvi informācijai pat tad, ja paši dokumenti ir pieejami;

238. atgādina, ka Eiropas Ombuds ir konstatējis administratīvu nepilnību gadījumus saistībā ar vairākiem tiesību aktu priekšlikumiem, ko Komisija iesniedza 2025. gadā; ar lielām bažām norāda, ka šie gadījumi ietver *Omnibus I* paketi; uzsver, ka ir svarīgi ievērot noteikumus par labāku likumdošanas procesu; uzsver, cik svarīgi ir stingri, noturīgi un juridiski pamatoti tiesību akti, kas nodrošina stabilu un paredzamu normatīvo vidi, arī nolūkā stiprināt vienoto tirgu un palielināt Savienības globālo konkurētspēju;

239. pauž dziļas bažas par vairākiem apgalvojumiem par korupciju, kas saistīta ar Komisiju, tostarp bijušajiem Komisijas locekļiem un augsta ranga amatpersonām; jo īpaši norāda, ka pēc tam, kad Eiropas

Prokuratūra 2024. gada nogalē sāka krimināllizmeklēšanu saistībā ar apgalvojumiem par korupciju, kuros iesaistīta Komisijas augsta ranga amatpersona, un saskaņā ar *OLAF* 2024. gadā sniegto ieteikumu Komisija pati sāka disciplināro procedūru attiecībā uz minēto amatpersonu; norāda, ka Komisija nesen paziņoja, ka ir pabeigusi procedūru, konstatējot, ka attiecīgais ierēdnis ir pārkāpis piemērojamos Civildienesta noteikumus, tostarp noteikumus par interešu konfliktiem, pārredzamību, dāvanu pieņemšanu un dokumentu satura izpaušanu; atgādina, ka disciplinārā procedūra tika uzsākta pēc *OLAF* konstatējumiem, izskatot apgalvojumus, ka apmaiņā pret dāvanām ir notikusi konfidenciālas informācijas apmaiņa par svarīgu aviācijas nolīgumu ar Kataras Valsti; norāda, ka, ņemot vērā atrašanos toreizējā Komisijas Mobilitātes un transporta ģenerāldirektorāta ģenerāldirektora amatā, minētajai personai bija būtiska ietekme uz sarunu procesu un tādējādi — uz sarunu rezultātā tapušo Gaisa transporta nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm un Kataras Valsti, kas tika parakstīts 2021. gada 18. oktobrī; ņemot vērā to faktu raksturu, kuru dēļ Komisija uzsāka disciplināro procedūru, un to pasākumu raksturu, par kuriem komisāru kolēģija lēma attiecībā uz minēto augsta ranga amatpersonu, uzskata, ka minētā nolīguma piemērošana būtu jāizvērtē un vajadzības gadījumā jāaptur;

240. atgādina, ka Eiropas Komisijas locekļu rīcības kodeksā bijušajiem Komisijas locekļiem ir paredzēts divu gadu kontroles periods attiecībā uz profesionālo darbību pēc pilnvaru termiņa beigām; uzskata, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt, lai bijušie komisāru kolēģijas locekļi pēc pilnvaru termiņa beigām iesaistītos tikai tādās darbībās, kas ir saderīgas ar LESD 245. pantu; atgādina arī, ka rīcības kodeksā ir noteikts, ka komisāriem ir jāizvairās no jebkādas nodarbošanās, kas varētu apdraudēt viņu neatkarību vai priekšstatus par to, jo īpaši politiski sensitīvos periodos, piemēram, vēlēšanu kampaņās;

241. ar nopietnām bažām norāda uz nesen izskanējušām ziņām par informācijas apmaiņu starp Komisijas Tirdzniecības un ekonomiskās drošības ģenerāldirektorāta (TRADE ĢD) darbiniekiem un tabakas nozares pārstāvjiem, kas vedina domāt, ka TRADE ĢD darbinieki, iespējams, ir rīkojušies tā, lai sniegtu labumu kādam ;nozares uzņēmumam, mudinot trešās valstis vājināt regulatīvos ierobežojumus un nodokļu politiku attiecībā uz konkrētiem tabakas izstrādājumiem; norāda, ka Eiropas Ombuds 2023. gada 19. decembra lēmumā konstatēja, ka Komisijas nespēja visos departamentos nodrošināt visaptverošu pieeju sanāksmju ar tabakas nozares pārstāvjiem pārredzamībai ir administratīva kļūme; atgādina, ka Savienībai kā PVO Pamatkonvencijas par tabakas kontroli (PKTK) pusei ir jāaizsargā sava politika no tabakas nozares komerciālajām un citām savtīgām interesēm un jāierobežo mijiedarbība līdz līmenim, kas ir absolūti nepieciešams regulatīviem mērķiem; tādēļ uzsver, ka nevajadzētu atļaut nekādu mijiedarbību attiecībā uz trešo valstu tabakas kontroles politiku; pauž nožēlu par

to, ka par sanāksmēm, par kuru norisi tiek ziņots, nebija zināms atklātībā; aicina pilnībā īstenot PKTK 5. panta 3. punktu, nodrošinot, ka mijiedarbība ir stingri ierobežota un pilnībā pārredzama;

242. pauž nožēlu par pēdējos gados pastāvīgi vērojamiem un kritiskajiem trūkumiem *EPSO* darbības tehniskajos, organizatoriskajos un procesuālajos aspektos, kas ir nopietni kaitējuši Savienības iestāžu vispārējā darbā pieņemšanas procesa reputācijai un radījuši nopietnas negatīvas sekas daudziem kandidātiem, kuri ir ieguldījuši ievērojamu laiku un resursus, mēģinot piedalīties atlases procedūrās, kuras tikušas atceltas, aizkavējušās vai kurām ir bijuši nopietni tehniski trūkumi; atgādina, ka Eiropas Ombuds vairākās atsevišķās izmeklēšanās ir secinājis, ka *EPSO* ir pieļāvis administratīvas kļūmes kandidātu sūdzību izskatīšanā, jo īpaši saistībā ar attālinātās testēšanas procedūrām, platformu nepilnībām un nekonsekventu saziņu par tehniskiem jautājumiem; uzsver, ka šie trūkumi var apdraudēt Savienības iestāžu pievilcību, uzticamību un ilgtermiņa administratīvo spēju un tādēļ ir steidzami jāveic korektīvi pasākumi;

243. mudina Komisiju un *EPSO* vadību izvērtēt visus atlases procedūras aspektus, tostarp pārvaldību, digitālo infrastruktūru, saziņu ar kandidātiem un kandidātu sūdzību izskatīšanu, lai nodrošinātu, ka Komisija un pārējās Savienības iestādes var pilnībā un bez kavēšanās paļauties uz *EPSO* veikto darbu, tam apzinot un atlasot augsti kvalificētus un motivētus kandidātus visu veidu darbam iestādēs; vienlaikus mudina Komisiju visos dienestos novērst pastāvīgo ģeogrāfiskās pārstāvības nelīdzsvarotību;

Eiropas skolas

244. norāda, ka Eiropas skolu kopējais budžets 2024. gadā bija 439,5 miljoni EUR, kas ir par 5,3 % vairāk nekā 2023. gadā; atgādina, ka Eiropas skolas galvenokārt finansē Eiropas Komisija, citas Eiropas iestādes, dalībvalstis un skolēnu vecāki;

245. ar gandarījumu norāda, ka ne *IAS*, ne Iekšējās kontroles spēju nodaļa (*ICC*) savās 2024. gada revīzijās un kontrolēs nav konstatējuši būtiskas problēmas; tomēr norāda, ka prioritārā kārtā būtu jārisina konstatētās cilvēkresursu pārvaldības un publiskā iepirkuma procedūru nepilnības;

Apsvērumi par budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru

246. uzsver, ka Parlaments vēlētos, lai Komisija sniedz detalizētas atbildes uz rezolūciju par budžeta izpildes apstiprināšanu, pirms sāk notikt uzklausīšanas par nākamo budžeta izpildes apstiprināšanu, kuras parasti sākas novembra sākumā; pauž nožēlu par to, ka detalizētas Komisijas atbildes uz konkrētiem pieprasījumiem, ko Eiropas Parlaments pauda ziņojumā par 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu, tas saņēma tikai 2025. gada decembra sākumā; uzsver, ka šāda kavēšanās mazina budžeta izpildes apstiprināšanas

procesa efektivitāti, palielinot abu iestāžu darba slodzi un samazinot parlamentārās uzraudzības nozīmi;

247. uzsver, ka gadījumos, kad atbildīgais komisārs nevar uzreiz atbildēt uz mutiski uzdotajiem jautājumiem Parlamentā notiekošajā uzklausīšanā par budžeta izpildes apstiprināšanu, tam noteiktajā termiņā būtu jāsniedz Parlamentam rakstiskas atbildes; atgādina, ka savlaicīgu un saturiski būtisku atbilžu sniegšana ir efektīvas parlamentārās kontroles un demokrātiskās pārskatatbildības pamatkomponents;

248. ar gandarījumu norāda, ka lielākā daļa komisāru ievēro budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru un piedalās uzklausīšanās, kā to pieprasījusi Budžeta kontroles komiteja; uzsver, ka Komisijas priekšsēdētājai kā Komisijas vadītājai ir izšķirīga loma visu galveno Komisijas iniciatīvu un politikas priekšlikumu formulēšanā un īstenošanā; uzskata, ka šajā amatā Komisijas priekšsēdētājai būtu aktīvi jāpiedalās budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā, un šajā saistībā uzsver, ka ir svarīgi, lai Eiropas Komisijas priekšsēdētāja piedalītos plenārsēdes debatēs par budžeta izpildes apstiprināšanu;

Ieteikumi:

249. jo īpaši aicina Komisiju:

i) nodrošināt, ka visi turpmākie lēmumi par ēku pārdošanu un pārdošanas un atpakaļnomas operācijām tiek pieņemti, pamatojoties uz rūpīgiem ietekmes novērtējumiem, ka būtu jāsaņem vairāk nekā viens piedāvājums un ka novērtēšanas komitejām ir jābūt neatkarīgām no kredītrīkotājiem;

ii) pārredzamā veidā izstrādāt Komisijas organizatoriskās struktūras un darbību plaša mēroga pārskatīšanas turpmākos posmus un nodrošināt, ka procesā tiek pilnvērtīgi iesaistītas attiecīgās organizācijas, kas pārstāv Komisijas personālu, un citi attiecīgie dalībnieki;

iii) pilnībā pārredzami un pienācīgi ņemot vērā *EPPO* notiekošo izmeklēšanu, sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei visu attiecīgo informāciju un dokumentāciju par 23 ēku pārdošanu 2023. gadā, tostarp detalizētu pārskatu par visiem soļiem, kas tikuši sperti procedūras gaitā, tostarp par izmantoto vērtēšanas metodiku un konkurējošo piedāvājumu novērtēšanu;

iv) pasūtīt neatkarīgu ekspertu veiktu ārēju pētījumu galvenā konfidenciālā konsultanta pārraudzībā, kurā būtu analizēts, kā darbojas vai nedarbojas oficiālā aizskarošas izturēšanās novēršanas procedūra, un ierosināti līdzekļi tās efektivitātes uzlabošanai;

v) sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei visaptverošu pārskatu par darbinieku ziņotajiem trauksmes celšanas gadījumiem 2021.–2025. gadā, tostarp par gadījumu skaitu, izmantotajiem ziņošanas kanāliem (tostarp attiecīgajai hierarhijai, ģenerālsekretāram un *OLAF*), katrā gadījumā veiktajiem turpmākajiem pasākumiem un ziņojošo personu nodarbinātības statusu;

vi) saistībā ar trauksmes celšanas pamatnostādņu pārskatīšanu veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai tās saskaņotu ar direktīvā noteiktajiem standartiem;

vii) īstenot pamatnostādnes par īsziņu izmantošanu saistībā ar darbu, lai nodrošinātu, ka visa informācija, kas saistīta ar lēmumu pieņemšanu vai darba gaitu, tiek nosūtīta pa oficiāliem kanāliem, pilnībā ievērojot pārredzamības prasības;

viii) pārskatīt 2024. gada izmaiņas Komisijas sīki izstrādātajos Regulas (EK) Nr. 1049/2001 piemērošanas noteikumos un grozīt tās reglamentu, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību Regulai (EK) Nr. 1049/2001;

ix) nodrošināt, lai pieteikumi par piekļuvi dokumentiem tiktu izskatīti savlaicīgi un pareizi visos procesa posmos;

x) nodrošināt labāka regulējuma noteikumu paredzamu un konsekventu piemērošanu, nepieļaujot, ka tas notiek patvaļīgi, definējot steidzamas situācijas, kas pamato atkāpi no noteikumos paredzētajām prasībām, un šādu atkāpju pieļaušanas gadījumā noteikt procedūru, kas nodrošinātu, ka tiesību aktu priekšlikumu steidzama sagatavošana joprojām atbilst pārredzama, uz pierādījumiem balstīta un iekļaujoša likumdošanas procesa principiem;

xi) nodrošināt, ka neatkarības un integritātes principi, kas izklāstīti Eiropas Komisijas locekļu rīcības kodeksā, tiek ievēroti, pieturoties pie visaugstākajiem ētikas standartiem;

xii) paātrināt darbu, lai nodrošinātu *EPSO* pienācīgu darbību un tādējādi nodrošinātu Savienības iestādēm pietiekamu skaitu augsti kvalificētu kandidātu;

xiii) sadarbībā ar *EPSO* un citām Savienības iestādēm nodrošināt, lai pilnībā un savlaicīgi tiktu īstenoti Ombuda ieteikumi attiecībā uz *EPSO*, un atjaunot uzticēšanos *EPSO* atlases procedūru taisnīgumam, pieejamībai un uzticamībai, un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par panākto progresu;

xiv) turpināt izpētīt visas iespējas, kas būtu izmantojamas, lai koriģētu ievērojamo ģeogrāfisko nelīdzsvarotību un dzimumu līdzsvara trūkumu dažādās darbinieku kategorijās;

xv) pieņemt izmērāmus vienkāršās valodas standartus visai Komisijas publiskajai komunikācijai un izstrādāt rīcības plānu, lai uzlabotu tās publikāciju, tostarp paziņojumu presei, programmu dokumentu, gada pārskatu un gada darbības pārskatu, pieejamību iedzīvotājiem visās Savienības oficiālajās valodās, un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šo pasākumu īstenošanu;

xvi) sadarboties ar kopīgo veselības apdrošināšanas shēmu (*JSIS*), lai panāktu, ka tā nodrošina segumu plašākam slimību spektram, tostarp vairākām citām autoimūnajām slimībām, un izdevumu atlīdzināšanu par plašāku izmeklējumu un terapijas veidu klāstu;

xvii) izvērtēt un vajadzības gadījumā apturēt 2021. gadā noslēgto Gaisa transporta nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm un Kataras Valsti;

xviii) veikt turpmākus pasākumus saistībā ar Ombuda konstatējumiem un steidzami izmeklēt informācijas apmaiņu starp TRADE ĢD darbiniekiem un tabakas nozares pārstāvjiem un ziņot par konstatējumiem budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

II NODAĻA — Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM)

Revīzijas palātas apsvērumi

250. norāda, ka līdzīgi kā 2022. un 2023. gadā Revīzijas palāta trešo gadu pēc kārtas sniedza atzinumu ar iebildēm par ANM izdevumu likumību un pareizību; norāda, ka 2024. gadā Revīzijas palāta iekļāva izlasē 395 atskaites punktus un mērķrādītājus 28 dotāciju maksājumos, kas aptver 53,5 miljardus EUR no 2024. gadā izmaksātajiem 59,9 miljardiem EUR, un, lai gan ANM specifiskā izdevumu modeļa dēļ Revīzijas palāta neaplēš kļūdu īpatsvaru, tā lēš, ka konstatējumu minimālā finansiālā ietekme pārsniedz būtiskuma slieksni; ar satraukumu norāda, ka palielinās kvantitatīvo konstatējumu vispārējā finansiālā ietekme; pauž bažas par Revīzijas palātas secinājumu, ka par sešiem no 28 ANM maksājumiem, kas veikti 2024. gadā, ir izdarāmi kvantitatīvi konstatējumi un ka piecos no šiem maksājumiem bija būtiskas kļūdas; norāda, ka, izņemot minētos jautājumus, Revīzijas palāta 2024. gada pārskatos apstiprinātos ANM izdevumus visos būtiskajos aspektos uzskata par likumīgiem un pareiziem;

251. ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta piecos maksājumos konstatēja sešus atskaites punktus, kas nebija apmierinoši izpildīti; norāda, ka šajos gadījumos trūkstošie elementi pārsniedza pieņemamo minimālo novirzi, tomēr Komisija tik un tā veica attiecīgos maksājumus; turklāt norāda, ka vienā no šiem sešiem gadījumiem Komisija sākotnējā novērtējumā paļāvās uz dalībvalsts iesniegtajiem datiem un pārbaudēm, neveicot papildu pārbaudi to ticamības novērtēšanai.

252. turklāt norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja vēl 12 gadījumus, kad Komisijas novērtējumā bija nepilnības, kas, lai gan neietekmēja attiecīgā atskaites punkta vai mērķrādītāja apmierinošu izpildi, atklāja, ka Komisija nebija veikusi pietiekamas pārbaudes, lai novērtētu dalībvalstu sniegto datu un pārbaužu ticamību;

253. norāda, ka saskaņā ar ANM Komisijas maksājumi dalībvalstīm ir atkarīgi no abpusēji saskaņoto atskaites punktu un mērķrādītāju apmierinošas izpildes, nevis no pārbaudes, vai konkrētie izdevumi atbilst Savienības un valstu noteikumiem, un šis apstāklis rada grūtības novērtēt atbilstību piemērojamajām juridiskajām prasībām; norāda arī uz to, ka ANM regulā nav precizēti kritēriji termina “apmierinošs” interpretācijai attiecībā uz atskaites punktu un mērķrādītāju izpildi un ka kvalitatīvo kritēriju gadījumā šis novērtējums ir atkarīgs no vairākiem vērtējumiem, līdz ar to veidojas dažādas iespējamās interpretācijas par to, vai atskaites punkti vai mērķrādītāji ir sasniegti apmierinoši; turklāt norāda, ka gadījumos, kad ir konstatēti pārāk vispārīgi definēti atskaites punkti vai mērķrādītāji, kritēriji to izpildes novērtēšanai arī paliek neskaidri;

254. norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja arī četrus gadījumus, kuros

bija pārāk vispārīgi definēti atskaites punkti vai mērķrādītāji un kurus bija atzinusi arī Komisija un dokumentējusi savā sākotnējā novērtējumā; norāda, ka gadījumos, kad atskaites punkti un mērķrādītāji ir definēti pārāk vispārīgi, to izpildes novērtēšanas kritēriji neizbēgami kļūst tikpat neskaidri, apdraudot novērtēšanas procesa stabilitāti un skaidrību; norāda, ka Komisija atzīst, ka dažos gadījumos Padomes īstenošanas lēmumos noteiktos atskaites punktus un mērķrādītājus būtu bijis iespējams izstrādāt skaidrāk;

255. atgādina, ka ANM īpašie atskaites punkti Polijai paredzēja konkrētas reformas tieslietu jomā, tostarp, pirmkārt, Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas likvidēšanu un tās aizstāšanu ar neatkarīgu Augstākās tiesas palātu, un, otrkārt, ka visiem tiesnešiem, uz kuriem attiecas Disciplinārlietu palātas nolēmumi, jābūt tiesībām uz viņu lietu pārskatīšanu jaunajā palātā skaidri noteiktā termiņā; pauž bažas par Polijas prezidenta nemitīgo atteikšanos parakstīt Polijas valdības 2025. gadā ierosinātās un Polijas parlamenta pieņemtās reformas tiesiskuma jomā, kuru mērķis ir īstenot Eiropas Komisijas ieteikumus attiecībā uz atveseļošanas un noturības plānā (ANP) noteikto starpposma mērķu izpildi, un līdz ar to šīs reformas nevar iegūt likuma statusu; uzsver, ka izpildīt atskaites punktus, kas attiecas uz tiesu iestāžu neatkarību, ievērojot Savienības tiesību aktus, tostarp Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, ir būtiski, lai nodrošinātu juridisko noteiktību un aizsargātu Savienības budžetu;

256. norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka projekti, kas divos maksājumos attiecas uz vienu atskaites punktu un trim mērķrādītājiem, bija sākti pirms attiecināmības perioda; norāda, ka saskaņā ar regulas noteikumiem ANM var finansēt tikai pasākumus, kas sākti ne agrāk kā 2020. gada 1. februārī, bet tajā nav definēts, kas ir uzskatāms par pasākuma “sākumu”; norāda, ka 2021. gada janvārī Komisija izdeva norādījumus, kuros interpretēja, ka pasākuma “sākums” ir brīdis, kad sākas konkrētā pasākuma īstenošana uz vietas un rodas izmaksas; atzīst, ka Revīzijas palāta uzskata, ka pasākuma sākums ir pirmo juridisko saistību (piemēram, līguma, pirkuma pasūtījuma vai finansēšanas lēmuma) datums, kas ir pirmās ar pasākumu saistītās darbības sākums, savukārt Komisija uzskata, ka sākums ir brīdis, kad sākas konkrētā pasākuma īstenošana uz vietas un rodas izmaksas; atzīst, ka pastāv dažādas interpretācijas par to, kas uzskatāms par ANM pasākuma sākuma brīdi;

257. norāda, ka neatmaksāto Savienības aizņēmumu apjoms 2024. gadā palielinājās par vairāk nekā 30 %, atspoguļojot to, ka Komisija plašāk izmantoja kapitāla tirgus, lai finansētu liela mēroga programmas, piemēram, *SURE* un *NGEU*; norāda, ka līdz 2027. gadam kopējais neatmaksāto aizņēmumu apjoms varētu pārsniegt 900 miljardus EUR, kas ir gandrīz desmit reizes vairāk nekā 2020. gadā pirms *NGEU* darbības sākšanas; norāda, ka kopš 2022. gada decembra Komisija ir piemērojusi diversificētu finansēšanas stratēģiju kā

standarta metodi līdzekļu piesaistīšanai kapitāla tirgos un ka 2024. gada beigās neatmaksāto Savienības aizņēmumu nominālā vērtība bija 601,3 miljardi EUR salīdzinājumā ar 458,5 miljardiem EUR 2023. gadā; pauž bažas par to, ka pieaugošais parāda līmenis un ar to saistītais procentu izmaksu pieaugums ietekmēs Savienības fiskālo stabilitāti ilgtermiņā, iespējams, palielinot finansiālo spriedzi un samazinot Savienības spēju reaģēt uz nākotnes problēmām vai ieguldīt galvenajās stratēģiskajās prioritātēs;

258. ar bažām norāda, ka ikgadējie *NGEU* finansētie ANM dotāciju maksājumi 2024. gadā sasniedza 55,9 miljardus EUR, sasniedzot tikai aptuveni pusi no līmeņa, ko Komisija paredzēja 2023. gada jūnijā (96,0 miljardi EUR), tādējādi atspoguļojot maksājumu pieprasījumu iesniegšanas un apstrādes pastāvīgu kavēšanos; tomēr norāda, ka gada nogalē temps palielinājās, proti, 2024. gada decembrī 15 dalībvalstis iesniedza maksājumu pieprasījumus par kopējo summu 58,5 miljardu EUR apmērā;

259. norāda, ka līdz 2024. gada beigām saskaņā ar ANM veiktie maksājumi sasniedza 197,5 miljardus EUR no 358,9 miljardiem EUR dotācijās, par kurām uzņemtas saistības, un līdz 2026. gada beigām vēl būs jāizmaksā 161,4 miljardi EUR; norāda, ka šis ievērojamais neveikto maksājumu apjoms, kas koncentrējas instrumenta pēdējos divos darbības gados, palielina īstenošanas sastrēgumu un turpmākas kavēšanās risku, jo īpaši dalībvalstīs, kuras saskaras ar strukturālās kapacitātes ierobežojumiem; uzsver, ka atlikušo ANM dotāciju savlaicīga apguve būs atkarīga no reformu un investīciju kvalitātes un gatavības, valstu pārvaldības sistēmu stabilitātes, administratīvo spēju un tehniskā atbalsta pieejamības un Komisijas spējas ierobežotā termiņā efektīvi apstrādāt lielu maksājumu pieprasījumu daudzumu;

260. ņem vērā Revīzijas palātas konstatējumu, ka ANM dotāciju īstenošanas rādītājs ir zemāks, nekā gaidīts, savukārt *NGEU* papildu līdzekļu apguve 2024. gadā paātrinājās; norāda, ka ANM dotāciju ikgadējie maksājumi 2024. gadā sasniedza 55,9 miljardus EUR, no kuriem 7,9 miljardi EUR tika finansēti no *REPowerEU* un 48,0 miljardi EUR — no *NGEU* dotācijām, un ka ikgadējie maksājumi par *NGEU* finansētajām ANM dotācijām bija uz pusi mazāki, nekā Komisija bija paredzējusi 2023. gada jūnijā (96 miljardi EUR); tomēr uzsver, ka 2024. gada decembrī 15 dalībvalstis bija iesniegušas maksājumu pieprasījumus par 58,5 miljardiem EUR; norāda, ka līdz 2024. gada beigām no uzņemtajām saistībām 358,9 miljardu EUR apmērā tika veikti maksājumi 197,5 miljardu EUR apmērā, līdz 2026. gada beigām izmaksāšanai joprojām ir pieejamas ANM dotācijas kopā par 161,4 miljardiem EUR;

261. ar bažām norāda, ka Komisija 2025. gada 8. oktobra ziņojumā par ANM īstenošanu ir atzinusi, ka īstenošanas temps dalībvalstīs ievērojami atšķiras, proti, tikai sešas dalībvalstis ir saņēmušas

maksājumus, kas atbilst vairāk nekā 65 % no to kopējā ANM finansējuma, un vēl četras dalībvalstis ir saņēmušas vairāk nekā 50 % no paredzētā piešķīruma; pauž bažas par līdzšinējās ANM dotāciju apguves būtiskajām atšķirībām; uzsver, ka, tā kā līdz 2026. gada augusta termiņam ir atlikuši mazāk nekā seši mēneši, dalībvalstīm arvien steidzamāk jāpievēršas savlaicīgai un efektīvai reformu un investīciju īstenošanai;

262. uzsver bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem Īpašajā ziņojumā 22/2024 par dubultu finansēšanu, kas izriet no ANM modeļa; uzsver, ka dalībvalstu nacionālajos plānos var iekļaut tā dēvētos "nulles izmaksu pasākumus", t. i., pasākumus, par kuriem tiek lēsts, ka tie nerada izmaksas, kas jāfinansē no ANM, un attiecībā uz kuriem netiek veiktas dubulta finansējuma pārbaudes, jo Komisija uzskata, ka pasākumi, kas nesaņem ANM līdzekļus, šādu risku nerada; norāda, ka Revīzijas palāta ir ziņojusi par iespējamiem dubultas finansēšanas gadījumiem saistībā ar ANM pasākumiem; atgādina, ka paziņotais konstatējums Horvātijā attiecas uz šādu nulles izmaksu pasākumu un ka ne Komisija, ne dalībvalsts neuzskata, ka ANM finansējums būtu dublēts; uzsver, ka Revīzijas palātas konstatējums drīzāk atspoguļo atšķirīgu interpretāciju par to, kas nozīmē "tikt finansētam", nevis faktisku dubultu finansēšanu; tomēr uzsver, ka tā dēvētie nulles izmaksu pasākumi un sistemātisku kontrolpārbaužu trūkums rada strukturālu "aklo zonu", un te vajadzīga pastiprināta uzraudzība un norādījumi; aicina Komisiju turpināt uzraudzīt un sniegt norādījumus dalībvalstīm par dubultas finansēšanas noteikumu piemērošanu, vienlaikus atzīstot ANM regulā noteikto tiesisko un metodisko satvaru;

263. atgādina, ka regulā ir noteikts, ka pasākumi un darbības, kas attiecas uz iepriekš izpildītiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem, nedrīkst tikt atcelti un ka dalībvalstīm ir pienākums apstiprināt šo neatcelšanu maksājumu pieprasījumiem pievienotajās pārvaldības deklarācijās; pauž nožēlu par to, ka ANM tiesiskais regulējums Komisijai neļauj faktiski novērst šādu atcelšanu pēc 2026. gada 31. decembra;

264. uzsver, ka saskaņā ar finansēšanas nolīguma 12. panta 1. punktu un aizdevuma nolīguma 21. panta 1. punktu Komisija "*var veikt verifikācijas, pārskatīšanas, pārbaudes un revīzijas par ANP īstenošanu attiecībā uz informāciju un pamatojumu par mērķrādītāju un atskaites punktu apmierinošu izpildi maksājuma pieprasījumā*" un ka šādas verifikācijas, pārskatīšanas, pārbaudes un revīzijas var veikt par laikposmu pēc ANM termiņa beigām, un tās varētu palīdzēt noteikt gadījumus, kad dalībvalsts iesniegtā maksājuma pieprasījuma pamatā esošā informācija nav bijusi pareiza;

265. norāda, ka Eiropas pusgada ietvaros valsts vidēja termiņa fiskālajos un strukturālajos plānos izklāstīto pasākumu īstenošana tiek uzraudzīta katru gadu un dalībvalstis iesniedz Komisijai progresa

ziņojumus; norāda, ka saskaņā ar dalībvalstīm adresētajām vadlīnijām[19] par informācijas prasībām attiecībā uz vidēja termiņa fiskālajiem un strukturālajiem plāniem un gada progresa ziņojumiem ANM darbības laikā šajos ziņojumos ir jāiekļauj informācija par progresu, kas panākts, īstenojot jebkuru no ANP reformām un investīcijām, kuras iekļautas vidēja termiņa fiskālajos un strukturālajos plānos; uzsver, ka šie ziņojumi ir būtiski, lai nodrošinātu pārredzamību, pārskatatbildību un Savienības līdzekļu efektīvu izmantošanu, un aicina Komisiju pārbaudīt, vai dalībvalstis sniedz pilnīgu, savlaicīgu un precīzu informāciju saskaņā ar ANM mērķiem;

266. norāda, ka kopš 2021. gada Komisija ir izdevusi 20 galīgos revīzijas ziņojumus par atskaites punktiem un mērķrādītājiem, iekļaujot tajos 591 ieteikumu 15 dalībvalstīm; pauž īpašas bažas par to, ka attiecībā uz lielāko daļu (64 %) no 136 ieteikumiem, kas saistīti ar kritiski svarīgiem un ļoti svarīgiem konstatējumiem, revīzijas ziņojumā noteiktais īstenošanas termiņš jau bija beidzies; norāda uz Komisijas atzinumu, ka šāda novēlota īstenošana dažās dalībvalstīs attiecas uz 22 % no visiem ieteikumiem, kas saistīti ar kritiskiem un ļoti svarīgiem konstatējumiem; turklāt norāda, ka Komisija ir pieņēmusi Revīzijas palātas ieteikumu analizēt iemeslus, kāpēc dalībvalstīs iekavējas šī īstenošana, un pašlaik pārskata visu vēl neizpildīto ieteikumu statusu; sagaida, ka Komisija steidzami novērsīs kavējumus savu *ex post* revīzijās sniegto ieteikumu īstenošanā;

267. atgādina, ka pēc tam, kad tika atklātas dalībvalstu kontroles sistēmu nepilnības, Komisija turpināja pievienot kontroles atskaites punktus; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka, lai gan Komisija ir pastiprinājusi publiskā iepirkuma un valsts atbalsta pārbaudes, dalībvalstu kontroles sistēmas joprojām nav pietiekami efektīvas, lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem; norāda, ka Revīzijas palāta 22 atsevišķās publiskā iepirkuma procedūrās konstatēja nepilnības, kas apdraud Savienības finanšu interešu aizsardzību, tostarp tādu pārbaužu trūkumu, kuru mērķis ir novērst vai atklāt interešu konfliktus, nepilnības steidzamu procedūru izmantošanas pamatojumos un nepilnības iepirkuma vērtības un projekta ilguma aplēšanā, kā rezultātā vērojamas būtiskas atšķirības starp iepirkuma procedūras dokumentiem un faktiski parakstītajiem līgumiem; norāda, ka Komisija pārskata savus norādījumus dalībvalstīm, lai uzlabotu attiecīgās kontroles valstu līmenī; uzsver — lai gan atbilstība publiskā iepirkuma un valsts atbalsta noteikumiem kopumā neietekmē to ANM līdzekļu izmaksas pareizību, kurus Komisija izmaksā dalībvalstīm, šie noteikumi ir ārkārtīgi svarīgi pilnībā funkcionējoša iekšējā tirgus nodrošināšanai; tādēļ uzskata, ka finansējumam ir jābūt saistītam ar atbilstību piemērojamajiem iekšējā tirgus noteikumiem; atzīst, ka budžeta, krāpšanas apkarošanas un publiskās pārvaldes komisārs uzklausīšanā Budžeta

---

19 Vadlīnijas C/2024/3975, 2024. gada 21. jūnijs.

kontroles komitejā 2025. gada 8. decembrī atzina, ka viena no nepilnībām, ko nedrīkstētu atkārtot, ir tas, ka līdzekļu izmaksāšanas nosacījumos nav iekļauti noteikumi par publisko iepirkumu un valsts atbalstu un ka Komisija ir apņēmusies to labot nākamajā DFS;

268. norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi nepilnības piecu dalībvalstu pārvaldības deklarācijās, kuru uzdevums ir sniegt pārliecību, ka kopā ar maksājumu pieprasījumiem iesniegtā informācija ir pilnīga, precīza un ticama; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka piecām dalībvalstīm, proti, Čehijai, Spānijai, Francijai, Horvātijai un Slovākijai, maksājuma pieprasījuma iesniegšanas brīdī bija zināms par nepietiekamiem pierādījumiem attiecībā uz dažu atskaites punktu un mērķrādītāju apmierinošu izpildi, taču neviena no tām savā pārvaldības deklarācijā nebija iekļāvusi atrunu, kas norādītu, ka atskaites punkts/mērķrādītājs maksājuma pieprasījuma iesniegšanas brīdī izpildīts tikai daļēji;

269. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem Īpašajā ziņojumā 21/2025 “ANM atbalsts uzlabotai uzņēmējdarbības videi”; uzsver, ka valstu plānos izklāstīto reformu tvērums, būtība un vērienīgums atšķiras un ka tās ne vienmēr var kļūt par strukturālām pārmaiņām uzņēmējdarbības vidē; pauž arī vilšanos par to, ka atskaites punktiem un mērķrādītājiem parasti mēra tikai juridiskos “tiešos rezultātus”, galvenokārt tiesību aktu pieņemšanu, nevis kopējos rezultātus, un līdz ar to maksājuma nosacījumi bija izpildīti uzreiz pēc tiesību aktu pieņemšanas, nevis tad, kad kļuva redzama šo tiesību aktu ietekme; norāda, ka daudzas reformas bija iecerētas jau pirms ANM, taču ANM finansiālais atbalsts palīdzēja nodrošināt, ka tās attiecīgajā brīdī tika īstenotas;

Revīzija un kontrole

270. pieņem zināšanai Revīzijas palātas secinājumu, ka attiecībā uz nopietniem pārkāpumiem, kurus dalībvalsts nav labojusi, ECFIN ĢD ģenerāldirektors savā ticamības apliecinājumā iekļāva atrunu, ņemot vērā augsto risku, kas konstatēts vienā dalībvalstī, proti, Čehijā, saistībā ar diviem atsevišķiem interešu konflikta gadījumiem, attiecībā uz kuriem pašreizējā brīdī trūkst informācijas par Čehijas veiktiem korektīviem pasākumiem un Komisija vēl nav uzsākusi korektīvas darbības; norāda, ka šī atruna attiecas uz diviem ANM maksājumiem un ka Komisija turklāt 22 maksājumus novērtējusi kā vidēja riska maksājumus un sešus maksājumus — kā zemu nopietnu pārkāpumu risku; ar bažām norāda uz Revīzijas palātas viedokli, ka, tā kā riska novērtēšanas kritēriji kopumā ir saskaņoti ar kritērijiem, ko piemēro pārbaudēm tādās jomās kā publiskais iepirkums un valsts atbalsts, vispārējais novērtējums var pilnībā neatspoguļot attiecīgā riska līmeni;

271. pauž bažas par Revīzijas palātas sniegtajām ziņām, ka Komisijai pieejamā informācija par atklāto krāpšanu ir ierobežota, un uzsver

nepieciešamību uzlabot informācijas plūsmas, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību, jo īpaši izmantojot pastiprinātus piesardzības pasākumus; uzsver, ka 2024. gada beigās *EPPO* izskatīšanā atradās 311 aktīva lieta saistībā ar *NGEU* un ka visas no tām, izņemot četras, attiecās uz ANM, veidojot aptuveni 17 % no visām aktīvajām izmeklēšanām, kas saistītas ar krāpšanos ar izdevumiem; norāda, ka aplēstais kaitējums Savienības finanšu interesēm ir 2,8 miljardi EUR jeb 30 % (2023. gadā — 25 %) no kopējā aplēstā kaitējuma, kuru nodara visa ar ES izdevumiem saistītā krāpšana; tomēr uzsver, ka *EPPO* bija oficiāli paziņojusi Komisijai tikai par 75 lietām, kas saistītas ar ANM, un ka 80 % no šīm paziņotajām lietām bija saistītas ar vienu pasākumu vienā dalībvalstī, proti, Itālijā; norāda arī uz *EPPO* konstatējumu, ka galvenais ziņojumu avots joprojām bija valstu tiesībaizsardzības iestādes un 90 % no jaunajām izmeklēšanām ir sāktas, pamatojoties uz to sniegto informāciju; pamatojoties uz Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 06/2026 “Krāpšanas novēršana ANM” secina arī to, ka dalībvalstis kopš ANM sākšanās 2021. gadā līdz 2024. gada beigām bija ziņojušas ECFIN ĢD par 51 gadījumu, kad pastāvēja aizdomas par krāpšanu; pauž bažas par to, ka Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru, tostarp Komisijas, ziņojumi ir pamatā mazāk nekā 1 % no jaunajām *EPPO* izmeklēšanām, kas sāktas 2025. gadā, un tas raisa vēl vairāk bažu par Komisijas spēju pārraudzīt ANM; pauž satraukumu arī par to, ka, tā kā ANM īstenošana vēl nav pat pusceļā līdz noslēgumam, *EPPO* sagaida, ka lietu skaits turpinās pieaugt; *EPPO* sniegtie skaitļi apstiprina, ka ANM pastāv krāpšanas risks; uzsver, ka šī situācija liecina par nepieciešamību vēl vairāk stiprināt valstu atklāšanas un ziņošanas spējas, sadarbību ar *EPPO* un Komisiju un krāpšanas apkarošanas sistēmu vispārējo efektivitāti un konsekvenci visā Savienībā; uzsver, ka Savienības līdzekļu un nodokļu maksātāju naudas aizsardzībai ir vajadzīga stabila, koordinēta un ar resursiem labi nodrošināta krāpšanas apkarošanas sistēma gan Savienības, gan valstu līmenī;

272. atzinīgi vērtē Bulgārijā veiktās reformas un 2025. gadā gūto progresu, valstij šajā laikā divos maksājumos 1,91 miljarda EUR apmērā saņemot aptuveni 31 % no kopējā tai piešķirtā ANM finansējuma; atzīst galvenās reformas publiskā iepirkuma un tiesu iestāžu pārredzamības jomā; norāda, ka 2025. gada 3. novembrī Komisija pieņēma īstenošanas lēmumu par Bulgārijai paredzētā neatmaksājamā atbalsta otrās daļas izmaksas daļēju apturēšanu, jo viens atskaites punkts, kas bija saistīts ar korupcijas apkarošanas reformu, netika uzskatīts par apmierinoši izpildītu; atzīst Bulgārijas valdības centienus ieviest reformas, tiecoties nodrošināt politiski neatkarīgu Korupcijas apkarošanas komisijas locekļu iecelšanu; norāda, ka Komisijas īstenošanas lēmumā ir arī atzīts, ka Nacionālajai asamblejai joprojām ir dominējoša loma gan Korupcijas apkarošanas komisijas vadības locekļu izvirzīšanā, gan iecelšanā; norāda, ka Bulgārijai ir doti seši mēneši, lai pārskatītu tiesisko regulējumu nolūkā sasniegt nepieciešamo slieksni; uzsver, ka

maksājuma apturēšana būtu jāatceļ tikai tad, kad Bulgārija būs veikusi vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atskaites punkta apmierinošu izpildi;

273. norāda uz Revīzijas palātas atkārtotiem konstatējumiem par dažu valstu revīzijas iestāžu trūkumiem attiecībā uz darba tvērumu, kvalitāti, dokumentāciju un ziņošanu; uzsver, ka, lai garantētu kvalitāti un konsekvenci, ir vajadzīga skaidra atbildības sistēma; uzstāj, ka dalībvalstu revīzijas iestādēm ir jāievēro starptautiski atzīti revīzijas standarti; brīdina, ka pretējā gadījumā mazinās to darba uzticamība un tiek apdraudēta vienotās revīzijas pieeja;

274. Pauž nožēlu par Revīzijas palātas konstatētajām nepilnīgajām revīzijas liecībām saistībā ar ANM, kas vājina izsekojamību un ierobežo Parlamenta un Revīzijas palātas spēju īstenot kontroli; uzsver, ka Revīzijas palātai ir jābūt pieejamām visām Komisijas datubāzēm un informācijas sistēmām, ko izmanto datu vākšanai, apmaiņai un uzraudzībai starp Komisiju un dalībvalstīm; uzsver, ka Revīzijas palātai vajadzētu būt tiešai un tūlītējai piekļuvei sistēmā reģistrētajiem sākotnējiem datiem, ko valstu iestādes vai Komisijas dienesti nav iepriekš pārveidojuši, apkopojuši vai rediģējuši; uzsver, ka šāda piekļuve ir būtiska, lai nodrošinātu revīziju neatkarību, uzticamību un efektivitāti, kā arī lai saglabātu Savienības budžeta izpildes pārredzamību un pārskatatbildību;

275. pauž bažas par to, ka ANM un citu uz sniegumu balstītu instrumentu revīzija ir vairāk koncentrēta uz sistēmu revīzijām, nevis uz faktiski radušos izdevumu kontroli; brīdina, ka šādas sistēmu revīzijas var neatklāt pamatā esošās problēmas, kas var radīt plašāku ietekmi un nopietni apdraudēt pareizu Savienības budžeta finanšu pārvaldību un Savienības finanšu interešu aizsardzību; aicina Komisiju veikt izlēmīgus korektīvus pasākumus, stiprināt revīzijas un akreditācijas procedūras un nodrošināt, ka līdzīgas sistēmiskas kļūmes vairs nevar atkārtoties, vienlaikus attiecībā uz ziņošanas un dokumentēšanas pienākumiem ievērojot samērīguma principu;

276. uzskata, ka, ņemot vērā apjomu, tempu un ārkārtas īstenošanas modeli, ANM ir konstitucionāls demokrātiskās pārskatatbildības pārbaudījums; atgādina, ka ANM tiek finansēts, izmantojot ievērojamus kopīgus Eiropas aizņēmumus, un tāpēc tam ir nepieciešami visaugstākie finansiālās atbildības, pārredzamības un tēriņu rentabilitātes standarti Savienības nodokļu maksātājiem; uzsver, ka Parlamenta kā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes loma ir jēgpilna tikai tad, ja visās dalībvalstīs tiek stingri un konsekventi piemērota pārredzamība un izsekojamība un tiek objektīvi piemēroti noteikumi un verifikācijas standarti un ja atskaites punktu un mērķrādītāju novērtējums tiek veikts pilnībā objektīvi un nepolitizēti, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret dalībvalstīm; uzskata, ka pāreja uz jebkādiem sniegumā balstītiem instrumentiem ir jāpapildina ar parlamentāro kontroli, lai garantētu demokrātisko pārskatatbildību;

iebilst pret jebkādiem priekšlikumiem, kas izjauktu institucionālo līdzsvaru un apdraudētu Parlamenta kā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes lomu;

Pārredzamība

277. norāda, ka attiecībā uz 2024. gadu Revīzijas palāta pārbaudīja valsts sistēmas piecās dalībvalstīs, lai novērtētu, vai tās spēj izsekot ANM līdzekļiem, sākot no valsts budžeta līdz galasaņēmējiem un tālāk, kā arī nodrošināt datus par izdevumiem, kas radušies galasaņēmējiem; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka ANM līdzekļu izsekojamība dalībvalstīs nav sistemātiska un ka divās dalībvalstīs ieviestās sistēmas nenodrošināja sistemātisku datu vākšanu par izdevumiem, kas radušies ANM līdzekļu galasaņēmējiem; pauž nožēlu par Revīzijas palātas konstatējumu, ka, neraugoties uz Komisijas norādījumiem par metodiku, kas dalībvalstīm jāievēro, publicējot informāciju par 100 lielākajiem galasaņēmējiem[20], ir vērojamas būtiskas atšķirības, kāda veida informācija tiek publicēta; pauž nopietnas bažas par to, ka šādi pārredzamības un izsekojamības trūkumi var apdraudēt sabiedrības uzticēšanos un ANM izdevumu efektīvu demokrātisko kontroli; norāda arī, ka divas dalībvalstis ziņoja par piešķirtajām (t. i., budžetā paredzētajām) vai izmaksātajām summām, bet dažos gadījumos tikai starpniekstruktūru līmenī un dažos gadījumos apvienojumā ar valsts finansējumu, un ka viena dalībvalsts ziņoja tikai par datiem, kas saistīti ar pasākumiem to atskaites punktu un mērķrādītāju kontekstā, kuri iesniegti Komisijai maksājumam, un tas pilnībā neatspoguļoja notiekošo pasākumu īstenošanu;

278. atgādina, ka ANM regulas (ES) 2021/241 22. panta 2. punkta d) apakšpunkta ii) punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums revīzijas un kontroles nolūkā iegūt salīdzināmu informāciju par ANM līdzekļu izmantošanu, tostarp par galasaņēmēju, darbuzņēmēju un apakšuzņēmēju un faktisko īpašnieku vārdiem/nosaukumiem; turklāt atgādina, ka, lai gan regula neuzliek dalībvalstīm pienākumu vākt un publicēt informāciju par izdevumiem, kas galasaņēmējiem radušies, īstenojot atskaites punktus vai mērķrādītājus, nedz arī sniegt šādu informāciju kopā ar ANM maksājumu pieprasījumiem, tām tomēr ir jāpublicē šī informācija par 100 galasaņēmējiem, kuri saņem lielākās ANM finansējuma summas; norāda, ka Komisijas nostājā, kas izklāstīta tās vadlīnijās par atveseļošanas un noturības plāniem, galasaņēmējs ir definēts kā “pēdējā struktūra, kas saņem līdzekļus un nav darbuzņēmējs vai apakšuzņēmējs”; pauž dziļas bažas par šādu jēdziena “galasaņēmējs” interpretāciju un atkārtoti uzsver savu viedokli, ka tas ir pretrunā spēkā esošajiem tiesību aktiem; uzsver, ka sagaida, ka Komisija panāks atbilstību spēkā esošajiem tiesību

---

20 COM(2024)0474 5. pielikums, Komisijas ziņojuma Eiropas Parlamentam un Padomei par ANM īstenošanu pielikums, 10.10.2024.

aktiem un izmantos visus tās rīcībā esošos līdzekļus, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis sniedz pilnīgu un jēgpilnu galasaņēmēju sarakstu, izslēdzot struktūras, kas ir tikai starpnieki, piemēram, ministrijas vai vadošās iestādes; uzsver, ka nolūkā nodrošināt pārredzamību Parlaments apsvērs visus pieejamos pasākumus atbilstības nodrošināšanai, lai novērstu līdzīgas interpretācijas piemērošanu pārredzamības noteikumiem citos finanšu noteikumos; uzskata, ka pastāvīga nespēja nodrošināt galasaņēmēju jēgpilnu publicēšanu liek nopietni apšaubīt, vai Parlaments spēs sniegt informācijā balstītu apstiprinājumu par budžeta izpildi, un atgādina, ka iepriekšējās rezolūcijās par budžeta izpildes apstiprināšanu Parlaments attiecībā uz ANM ir vairākkārt paudis nopietnas bažas, tostarp par galasaņēmēju pārredzamību; uzskata, ka Komisijai būtu jāsāk pārkāpuma procedūras un jārīkojas bez liekas kavēšanās, lai pilnībā īstenotu savas Līgumu uzraudzības pilnvaras, vēršoties pret dalībvalstīm, un tādējādi nodrošinātu, ka iedzīvotājiem un ieinteresētajām personām ir pilnīga piekļuve šai informācijai; ja Komisija tā nerīkosies, Parlaments apsvērs visus piemērotos pasākumus atbilstības nodrošināšanai, ko paredz tā prerogatīvas, tostarp tiesvedību; uzsver, ka pilnīga un uzticama informācija par galasaņēmējiem ir būtiska, lai novērstu līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu, atklātu krāpšanu un nodrošinātu vienlīdzīgus pārskatatbildības standartus visās dalībvalstīs;

279. atgādina Komisijai, ka ir stingri jāievēro ANM regulas burts un gars un ka, pieņemot pamatnostādnes vai citus iekšējos dokumentus, tiem ir pilnībā jāatbilst likumdevēju sarunu rezultātiem; uzskata, ka tas tā nenotika, kad Komisija savās vadlīnijās par ANP pieņēma noteikumus par jēdziena “galasaņēmējs” interpretāciju;

280. turklāt uzsver, ka 2025. gada 4. februārī LESD 319. pantā paredzētajiem budžeta izpildes apstiprināšanas mērķiem Budžeta kontroles komitejas locekļi lūdza Komisijai par katru dalībvalsti iesniegt sarakstu ar 100 fiziskajām personām vai subjektiem, tostarp līgumslēdzējiem un apakšuzņēmējiem, kas ir lielākie ANM līdzekļu saņēmēji; uzskata par nepieņemamu to, ka tikai sešas dalībvalstis kopīgoja pieprasītos datus ar Komisijas dienestiem un kāda dalībvalsts pauda nodomu nākotnē kopīgot šo sarakstu, savukārt trīs citas dalībvalstis norādīja, ka tās datus neiesniegs, pamatojot savu nostāju ar to, ka pieprasījums neatbilst ANM regulā noteiktajām ziņošanas prasībām, savukārt pārējās 17 dalībvalstis uz Komisijas pieprasījumu nemaz nereaģēja;

281. uzsver ANM izšķirīgo ieguldījumu smagas ekonomiskās lejupslīdes un sociālās krīzes novēršanā pēc Covid-19 pandēmijas un tā spēju nodrošināt spēcīgu instrumentu reaģēšanai uz krīzi;

Ieteikumi

282. aicina Komisiju rīkoties saskaņā ar Revīzijas palātas 2024. gada

pārskatā sniegtajiem ieteikumiem, lai nodrošinātu, ka Komisija:

i) nevis paļaujas uz dalībvalstu datiem un pārbaudēm, bet, novērtējot atskaites punktus un mērķrādītājus, ko galvenokārt pamato uzraudzības vai īstenošanas ziņojumi, veic pietiekamas padziļinātas pārbaudes, lai nodrošinātu ticamību informācijai, kas pamato dalībvalstu atbilstību Padomes īstenošanas lēmumu prasībām;

ii) analizē iemeslus, kāpēc dalībvalstis kavējas ieviest ieteikumus, kas saistīti ar kritiskiem vai ļoti svarīgiem konstatējumiem, un apsvērt vienotas likmes samazinājumu piemērošanu;

283. turklāt aicina Komisiju:

i) cieši uzraudzīt atskaites punktu un mērķrādītāju pastāvīgu izpildi, īpašu uzmanību pievēršot tiem, kuri saistīti ar revīziju, uzraudzību un kontroli, un dažādos laikos pēc ANM termiņa beigām nodrošināt dažādu atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanas stāvokļa pienācīgu uzraudzību, izmantojot finansēšanas un aizdevumu nolīgumos un Eiropas pusgadā paredzētās iespējas;

ii) cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka atskaites punkti un mērķrādītāji, jo īpaši tie, kas ir strukturāli vai saistīti ar KVAI, tiek pilnībā un rūpīgi īstenoti;

iii) ieviest stingrākus verifikācijas mehānismus, lai ANM satvarā neiekļautu tādus jau iepriekš pastāvējušus projektus, kuri nesniedz pievienoto vērtību;

iv) nodrošināt pilnīgu atbilstību ANM atskaites punktiem un izmaksāt finansējumu tikai tad, ja atskaites punkti arvien tiek sasniegti;

v) nekavējoties izstrādāt saistošu iestāžu vienošanos, kas nodrošinātu Revīzijas palātai pilnīgu un sistemātisku reāllaika piekļuvi visām attiecīgajām datubāzēm, tostarp *Arachne* un *Fenix*;

vi) konsekventi un precīzi piemērot noteikumus attiecībā uz ANM regulā minētajiem “galasaņēmējiem”, pārskatot norādījumus par ANP, sazināties ar dalībvalstīm par “galasaņēmēju” definīcijas pareizu piemērošanu, nodrošināt, ka dalībvalstis ievāc un sniedz informāciju par struktūrām, kuras ir galīgās līdzekļu saņēmējas, neiekļaujot šajā informācijā saņēmējus, kuri ir tikai starpniekstruktūras, piemēram, ministrijas vai vadošās iestādes, un darīt šo informāciju pieejamu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei līdz pēdējam ANM līdzekļu izmaksas termiņam, un vajadzības gadījumā uzsākt pārkāpuma procedūras;

vii) nodrošināt lielāku ANM pārredzamību, savlaicīgi publicējot Komisijas novērtējumus, valstu ziņojumus, revīzijas un atgūšanas pasākumus pieejamā un pārbaudāmā formātā, kas ļauj Parlamentam, Revīzijas palātai un iedzīvotājiem pienācīgi kontrolēt šīs norises; atbalsta vairāku līmeņu piekļuves pieeju, proti, Revīzijas palātai —pilnīgu reāllaika piekļuvi, Parlamentam — neierobežotas tiesības uz informāciju, kā arī pārredzamu sabiedrības piekļuvi saskaņā ar EST nolēmumiem, vienlaikus nodrošinot atbilstību VDAR un Savienības datu aizsardzības noteikumiem; uzsver, ka publicētajiem datiem ir jāatspoguļo faktiskā projektu īstenošana un rezultāti;

viii) nodrošināt daudzgadu finanšu shēmā, kas stāsies spēkā pēc 2027. gada, konsekventu informāciju par sniegumu, izveidojot skaidri definētu politikas jomu kopumu un konsekventu metodiku, lai sasaistītu problēmas, mērķus, pasākumus, finansējumu un snieguma rādītājus ar vienu vai vairākām politikas jomām, tostarp izmantojot saskaņotas ziņošanas sistēmas un izmērāmus, salīdzināmus rādītājus visās dalībvalstīs un tādējādi ļaujot skaidri novērtēt rezultātus, efektivitāti un Savienības finansējuma vērtību;

ix) stingri piemērot ANM regulas noteikumus, tostarp attiecībā uz maksājumu apturēšanu vai summu atgūšanu, it īpaši, ja netiek nodrošināta Savienības finanšu interešu aizsardzība;

x) uzdot veikt sadarbspējīgas, automatizētas kontrolpārbaudes visos ANM, kohēzijas un tiešās pārvaldības instrumentos un katru gadu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par konstatētajiem dubultas finansēšanas gadījumiem;

xi) cieši sadarboties ar dalībvalstīm, jo īpaši tām, kuras saskaras ar strukturāliem spēju ierobežojumiem, sniedzot mērķtiecīgu tehnisko palīdzību, norādījumus un administratīvo atbalstu, lai nodrošinātu ANM investīciju un reformu pilnīgu un efektīvu īstenošanu visās dalībvalstīs;

xii) stiprināt uzraudzības mehānismus un — lai aizsargātu Savienības finanšu intereses un nodokļu maksātāju naudu — nodrošināt, ka saskaņā ar ANM finansētās reformas un investīcijas turpina darboties un rada ilgstošu ietekmi arī pēc līdzekļu izmaksas perioda;

xiii) attiecībā uz instrumentiem pēc 2026. gada un regulējuma pārskatīšanu ierosināt pienākumu dalībvalstīm ziņot par aizdomām par krāpšanu un pārkāpumiem, izmantojot saskaņotu taksonomiju, kas saskaņota ar *OLAF*/*EPPO* standartiem;

xiv) veikt makroekonomisko izvērtējumu ar mērķi novērtēt ar ANM starpniecību dalībvalstīm sniegtā Savienības atbalsta

efektivitāti un lietderību, tostarp to, cik lielā mērā atbalsts ir bijis savlaicīgs un proporcionāls mehānisma paredzētajiem mērķiem, jo īpaši atlabšanai pēc Covid-19 krīzes, un informēt par to budžeta izpildes apstiprinātājiestādi;

xv) aicina ieviest prognozējošus, mākslīgā intelekta darbinātus analīzes rīkus, kā arī mašīnmācīšanās iespējas, kas ļautu revidentiem veikt reāllaika riska novērtējumus un efektīvāk konstatēt neatbilstības.